

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1254/2012

(2012. gada 11. decembris),

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002, attiecībā uz 10. Starptautisko finanšu pārskatu standartu, 11. Starptautisko finanšu pārskatu standartu, 12. Starptautisko finanšu pārskatu standartu, 27. Starptautisko grāmatvedības standartu (2011. gads) un 28. Starptautisko grāmatvedības standartu (2011. gads)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1126/2008 ⁽²⁾ tika pieņemti vairāki starptautiski standarti un to interpretācijas, kas bija spēkā 2008. gada 15. oktobrī.

(2) 2011. gada 12. maijā Starptautisko grāmatvedības standartu padome (IASB) publicēja 10. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Konsolidētie finanšu pārskati", 11. SFPS "Kopīgas vienošanās", 12. SFPS "Līdzdalības atklāšana citos uzņēmumos", kā arī grozīto 27. Starptautisko grāmatvedības standartu (SGS) "Atsevišķie finanšu pārskati" un 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos". 10. SFPS mērķis ir noteikt vienotu konsolidācijas modeli, kurā kontrole pār citu uzņēmumu ir konsolidācijas pamatā visu veidu uzņēmumiem. Ar 10. SFPS aizstāj 27. SGS "Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati" un Pastāvīgās interpretācijas komitejas (PIK) 12. interpretāciju "Konsolidācija – īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības" (PIK-12). Ar 11. SFPS nosaka principus partnerībā iesaistītu pušu finanšu

pārskatu sniegšanai un ar to aizstāj 31. SGS "Līdzdalība kopuzņēmumos" un PIK-13 "Kopīgi kontrolētas sabiedrības – kopuzņēmuma dalībnieku nemonetārie ieguldījumi". Ar 12. SFPS apvieno, uzlabo un aizstāj informācijas atklāšanas prasības meitasuzņēmumiem, partnerībām, asociētiem uzņēmumiem un nekonsolidētiem strukturētiem uzņēmumiem. Ņemot vērā šos jaunos SFPS, IASB izdeva arī grozītu 27. SGS un grozītu 28. SGS.

(3) Ar šo regulu apstiprina 10. SFPS, 11. SFPS, 12. SFPS un grozītos 27. SGS un 28. SGS, kā arī attiecīgos grozījumus citos standartos un to interpretācijās. Šajos standartos un jau esošo standartu un to interpretāciju grozījumos ir ietvertas dažas atsaucis uz 9. SFPS, ko pašlaik nav iespējams piemērot, jo 9. SFPS vēl nav pieņēmusi Savienība. Tādēļ jebkura atsauce uz 9. SFPS šīs regulas pielikumā būtu jāsaprot kā atsauce uz 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana". Turklāt nav piemērojami attiecīgie 9. SFPS grozījumi, kas izriet no šīs regulas pielikuma.

(4) Apspriešanās ar Eiropas Finanšu pārskatu padomdevējas grupas (EFRAG) tehnisko ekspertu grupu (TEG) apstiprina, ka 10. SFPS, 11. SFPS, 12. SFPS un grozītie 27. SGS un 28. SGS atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. panta 2. punktā izklāstītajiem pieņemšanas tehniskajiem kritērijiem.

(5) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1126/2008 attiecīgi jāgroza.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Grāmatvedību regulējošās komitejas atzinumu,

⁽¹⁾ OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 320, 29.11.2008., 1. lpp.

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Regulas (EK) Nr. 1126/2008 pielikumu groza šādi:

- (a) iekļauj 10. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Konsolidētie finanšu pārskati", kas sniegts šīs regulas pielikumā;
- (b) saskaņā ar 10. SFPS, kas sniegts šīs regulas pielikumā, groza 1. SFPS, 2. SFPS, 3. SFPS, 7. SFPS, 1. Starptautisko grāmatvedības standartu (SGS), 7. SGS, 21. SGS, 24. SGS, 27. SGS, 32. SGS, 33. SGS, 36. SGS, 38. SGS, 39. SGS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas 5. interpretāciju (SFPIK 5) un aizstāj Pastāvīgās interpretācijas komitejas 12. interpretāciju (PIK-12);
- (c) iekļauj 11. SFPS "Kopīgas vienošanās", kas sniegts šīs regulas pielikumā;
- (d) saskaņā ar 11. SFPS, kas sniegts šīs regulas pielikumā, groza 1. SFPS, 2. SFPS, 5. SFPS, 7. SFPS, 7. SGS, 12. SGS, 18. SGS, 21. SGS, 24. SGS, 32. SGS, 33. SGS, 36. SGS, 38. SGS, 39. SGS un SFPIK 5. interpretāciju, SFPIK 9. interpretāciju un SFPIK 16. interpretāciju un aizstāj 31. SGS un PIK-13;
- (e) iekļauj 12. SFPS "Līdzdalības atklāšana citos uzņēmumos", kas sniegts šīs regulas pielikumā;

(f) saskaņā ar 12. SFPS, kas sniegts šīs regulas pielikumā, groza 1. SGS un 24. SGS;

(g) iekļauj grozīto 27. SGS "Atsevišķie finanšu pārskati", kas sniegts šīs regulas pielikumā;

(h) iekļauj grozīto 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos", kas sniegts šīs regulas pielikumā.

2. Jebkuru atsauci uz 9. SFPS šīs regulas pielikumā saprot kā atsauci uz 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana".

3. Nav piemērojami attiecīgie 9. SFPS grozījumi, kas izriet no šīs regulas pielikuma.

2. pants

Uzņēmums piemēro 10. SFPS, 11. SFPS, 12. SFPS, grozīto 27. SGS, grozīto 28. SGS un attiecīgos 1. panta 1. punkta b), d) un f) apakšpunktā minētos grozījumus vēlākais no dienas, kurā sākas tā pirmais finanšu gads, kura sākums ir 2014. gada 1. janvārī vai pēc tam.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2012. gada 11. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

STARPTAUTISKIE GRĀMATVEDĪBAS STANDARTI

10 SFPS	10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati"
11. SFPS	11. SFPS "Kopīgas vienošanās"
12. SFPS	12. SFPS "Līdzdalības atklāšana citos uzņēmumos"
27. SGS	27. SGS "Atsevišķie finanšu pārskati"
28. SGS	28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos"

"Pavairošana atļauta Eiropas Ekonomikas zonā. Visas esošās tiesības saglabātas ārpus EEZ, izņemot tiesības pavairot personīgai lietošanai vai cita godīga darījuma nolūkā. Papildu informāciju var saņemt no Starptautisko grāmatvedības standartu padomes tīmekļa vietnē: www.iasb.org"

10. STARPTAUTISKAIS FINANŠU PĀRSKATU STANDARTS***Konsolidētie finanšu pārskati*****MĒRĶIS**

1. Šī SFPS mērķis ir izveidot principus konsolidēto finanšu pārskatu sniegšanai un sagatavošanai, ja uzņēmums kontrolē vienu vai vairākus uzņēmumus.

Mērķa sasniegšana

2. Lai sasniegtu 1. punktā noteikto mērķi, ar šo SFPS:
 - a) nosaka, ka uzņēmumam (*mātesuzņēmumam*), kas kontrolē vienu vai vairākus citus uzņēmumus (*meitasuzņēmumus*), jāsniedz konsolidētie finanšu pārskati;
 - b) definē kontroles principu un nosaka, ka kontrole ir pamats konsolidācijas veikšanai;
 - c) nosaka, kā piemērojams kontroles princips, lai noteiktu, vai ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju un vai tam attiecīgi jāveic ieguldījumu saņēmēja konsolidācija;
 - d) nosaka grāmatvedības prasības konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanai.
3. Ar šo SFPS nenosaka grāmatvedības prasības uzņēmējdarbības apvienošanai un tās ietekmi uz konsolidāciju, tostarp nemateriālo vērtību, ko rada uzņēmējdarbības apvienošana (sk. 3. SFPS „Uzņēmējdarbības apvienošana”).

DARBĪBAS JOMA

4. Uzņēmums, kas ir mātesuzņēmums, sniedz konsolidētos finanšu pārskatus. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi, izņemot šādus gadījumus:
 - a) mātesuzņēmumam nav jāsniedz konsolidētie finanšu pārskati, ja tas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - i) tas ir citam uzņēmumam pilnībā piederošs vai daļēji piederošs meitasuzņēmums, un tā īpašnieki, tajā skaitā tie, kam citādi nav balsstiesību, ir informēti un neiebilst, ka mātesuzņēmums nesniedz konsolidētos finanšu pārskatus;
 - ii) tā parāda vai kapitāla instrumenti netiek tirgoti vērtspapīru publiskajā tirgū (vietējā vai ārzemju biržā vai ārpusbiržas tirgū, tajā skaitā vietējos un reģionālos tirgos);
 - iii) tā finanšu pārskati nav reģistrēti un neatrodas reģistrēšanas procesā vērtspapīru tirgus uzraudzības komisijā vai citā reglamentējošā iestādē ar mērķi emitēt jebkuras kategorijas instrumentus vērtspapīru publiskajā tirgū;
 - iv) galīgais vai jebkurš starpposma mātesuzņēmums gatavo sabiedriski pieejamus konsolidētos finanšu pārskatus, kas atbilst starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.
 - b) pēcnodarbinātības pabalstu plāni vai citi ilgtermiņa darbinieku pabalstu plāni, uz kuriem attiecas 19. SGS „Darbinieku pabalsti”.

Kontrole

5. Neatkarīgi no veida, kādā ieguldītājs ir iesaistīts darbībā ar uzņēmumu (ieguldījumu saņēmēju), ieguldītājs nosaka, vai tas ir mātesuzņēmums, novērtējot, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju.
6. Ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja tas ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no tā iesaistīšanās darbībā ar ieguldījumu saņēmēju un tas var ietekmēt šos ieņēmumus, izmantojot savu varu pār ieguldījumu saņēmēju.
7. Tādējādi ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju tikai un vienīgi tad, ja pastāv visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - a) ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju (sk. 10.–14. punktu);
 - b) ieguldītājs ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no tā iesaistīšanās darbībā ar ieguldījumu saņēmēju (sk. 15. un 16. punktu);

c) **ieguldītājs var izmantot savu varu pār ieguldījumu saņēmēju, lai ietekmētu ieguldītāja ieņēmumu summu (sk. 17. un 18. punktu).**

8. Novērtējot, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājs ņem vērā visus faktus un apstākļus. Ieguldītājs atkārtoti novērtē, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja fakti un apstākļi norāda, ka notikušas pārmaiņas vienā vai vairākos 7. punktā norādītajos kontroles elementos (sk. B80–B85 punktu).
9. Divi vai vairāki ieguldītāji kopīgi kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja tiem jādarbojas kopā, lai virzītu tā nozīmīgās darbības. Šādos gadījumos neviens ieguldītājs viens pats nekontrolē ieguldījumu saņēmēju, jo neviens no ieguldītājiem nevar virzīt darbības, nesadarbojoties ar citiem ieguldītājiem. Katrs ieguldītājs uzskaita savu daļu ieguldījumu saņēmējā saskaņā ar attiecīgajiem SFPS, piemēram, 11. SFPS „Kopīgas struktūras”, 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē” vai 9. SFPS „Finanšu instrumenti”.

Vara

10. Ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju, ja ieguldītājam ir tiesības, saskaņā ar kurām tas noteiktā laikā var virzīt nozīmīgās darbības, t. i., darbības, kas būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus.
11. Vara rodas saistībā ar tiesībām. Dažreiz varu var novērtēt tieši, piemēram, tad, kad varu pār ieguldījumu saņēmēju iegūst tieši un tikai saistībā ar balsstiesībām, ko piešķir kapitāla instrumenti, piemēram, akcijas, un to var novērtēt, ņemot vērā balsstiesības saistībā ar šādām turētām akcijām. Citos gadījumos veikt novērtējumu ir sarežģītāk un jāapsver vairāk nekā viens faktors, piemēram, tad, kad varu rada viens vai vairāki vienošanās dokumenti.
12. Ieguldītājam, kas noteiktā laikā var virzīt nozīmīgās darbības, ir vara arī tad, ja tiesības virzīt darbības vēl tikai jāisteno. Apliecinājums tam, ka ieguldītājs virza nozīmīgās darbības, var palīdzēt noteikt, vai ieguldītājam ir vara, bet pats par sevi šāds apliecinājums nav secinājums, ka ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju.
13. Ja katram no diviem vai vairākiem ieguldītājiem ir tiesības, saskaņā ar kurām tie var vienpersoniski virzīt dažādas nozīmīgās darbības, vara pār ieguldījumu saņēmēju ir tam ieguldītājam, kas var noteiktā laikā virzīt darbības, kuras visbūtiskāk ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus.
14. Ieguldītājam var būt vara pār ieguldījumu saņēmēju, pat ja citiem uzņēmumiem ir tiesības, saskaņā ar kurām tie var noteiktā laikā piedalīties nozīmīgo darbību virzīšanā, piemēram, ja citam uzņēmumam ir *būtiska ietekme*. Tomēr, ja ieguldītāja turējumā ir tikai aizsargājošas tiesības, tam nav varas pār ieguldījumu saņēmēju (sk. B26–B28 punktu) un attiecīgi tas nekontrolē ieguldījumu saņēmēju.

Ieņēmumi

15. Ieguldītājs ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no savas iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, ja ieguldītāja ieņēmumi no iesaistīšanās var mainīties ieguldījumu saņēmēja darbības rezultātā. Ieguldītāja ieņēmumi var būt tikai pozitīvi, tikai negatīvi vai pilnībā pozitīvi un negatīvi.
16. Kaut gan tikai viens ieguldītājs var kontrolēt ieguldījumu saņēmēju, ieguldījumu saņēmēja ieņēmumi var tikt sadalīti vairāk nekā vienai personai. Piemēram, nekontrolējošas līdzdalības turētāji var saņemt daļu no ieguldījumu saņēmēja peļņas vai kapitāla sadales.

Sasaiste starp varu un ieņēmumiem

17. Ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja tam ne tikai ir vara pār ieguldījumu saņēmēju un tas ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, bet tas var arī izmantot savu varu, lai ietekmētu ieguldītāja ieņēmumus no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju.
18. Tādējādi ieguldītājs, kam ir tiesības pieņemt lēmumus, nosaka, vai tas ir pilnvarotājs vai aģents. Ieguldītājs, kas saskaņā ar B58–B72 punktu ir aģents, nekontrolē ieguldījumu saņēmēju, kad tas īsteno tam deleģētās tiesības pieņemt lēmumus.

GRĀMATVEDĪBAS PRASĪBAS

19. **Mātesuzņēmums sagatavo konsolidētos finanšu pārskatus, izmantojot vienotu grāmatvedības politiku līdzīgiem darījumiem un citiem notikumiem līdzīgos apstākļos.**
20. Ieguldījumu saņēmēja konsolidācija tiek sākta datumā, kurā ieguldītājs iegūst kontroli ieguldījumu saņēmējā, un tā tiek izbeigta, kad ieguldītājs zaudē kontroli ieguldījumu saņēmējā.

21. Standarta B86–B93 punktā sniegti norādījumi konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanai.

Nekontrolējoša līdzdalība

22. Konsolidētajā finansiālā stāvokļa pārskatā mātesuzņēmums uzrāda nekontrolējošu līdzdalību pašu kapitāla ietvaros, atsevišķi no mātesuzņēmuma īpašnieku pašu kapitāla.
23. Pārmaiņas mātesuzņēmumam piederošajā daļā meitasuzņēmumā, kuru rezultātā mātesuzņēmums nezaudē kontroli pār meitasuzņēmumu, ir darījumi ar kapitāla instrumentiem (t. i., darījumi ar īpašniekiem to kā īpašnieku statusā).
24. Standarta B94–B96 punktā doti norādījumi nekontrolējošas līdzdalības uzskaitē konsolidētajos finanšu pārskatos.

Kontroles zaudēšana

25. Ja mātesuzņēmums zaudē kontroli pār meitasuzņēmumu, tas:
- a) pārtrauc atzīt bijušā meitasuzņēmuma aktīvus un saistības konsolidētajā finansiālā stāvokļa pārskatā;
 - b) atzīst bijušajā meitasuzņēmumā paturētu ieguldījumu tā patiesajā vērtībā, kad kontrole ir zaudēta, un attiecīgi uzskaita šo ieguldījumu un ikvienas summas, ko tam ir parādā bijušais meitasuzņēmums vai ko mātesuzņēmums ir parādā bijušajam meitasuzņēmumam, saskaņā ar attiecīgajiem SFPS. Šādu patieso vērtību uzskata par finanšu aktīva patieso vērtību, veicot tā sākotnējo atzīšanu saskaņā ar 9. SFPS, vai, ja iespējams, par ieguldījuma asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā izmaksām, veicot tā sākotnējo atzīšanu;
 - c) atzīst guvumus vai zaudējumus, kas saistīti ar kontroles zaudēšanu, ko attiecina uz bijušo kontrolējošo līdzdalību.
26. Standarta B97–B99 punktā doti norādījumi kontroles zaudēšanas uzskaitē.

A pielikums

Terminu definīcijas

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa.

konsolidētie finanšu pārskati	Grupas finanšu pārskati, kuros mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmumu aktīvi, saistības, pašu kapitāls, ienākumi, izdevumi un naudas plūsmas uzrādīti kā vienas saimnieciskas vienības aktīvi, saistības, pašu kapitāls, ienākumi, izdevumi un naudas plūsmas.
ieguldījumu saņēmēja kontrole	Ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja ieguldītājs ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, un tas var ietekmēt šādus ieņēmumus, īstenojot varu pār ieguldījumu saņēmēju.
lēmumu pieņēmējs	Uzņēmums, kam ir tiesības pieņemt lēmumus un kas ir vai nu pilnvarotājs, vai arī aģents citām personām.
grupa	Mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmumi .
nekontrolējoša līdzdalība	Pašu kapitāls meitasuzņēmumā , ko ne tieši, ne netieši neattiecinā uz mātesuzņēmumu .
mātesuzņēmums	Uzņēmums, kas kontrolē vienu vai vairākus uzņēmumus.
vara	Tiesības, saskaņā ar kurām noteiktā laikā var virzīt nozīmīgās darbības .
aizsargājošas tiesības	Tiesības, kas izveidotas to turētāja interešu aizsardzībai, bet kas nedod šai personai varu pār uzņēmumu, uz kuru šīs tiesības attiecas.
nozīmīgas darbības	Šī SFPS nolūkā nozīmīgas darbības ir ieguldījumu saņēmēja darbības, kas būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus.
tiesības atcelt	Tiesības atņemt lēmumu pieņēmējam tā pilnvaras pieņemt lēmumus.
meitasuzņēmums	Uzņēmums, kuru kontrolē cits uzņēmums.

Turpmāk minētie termini definēti 11. SFPS, 12. SFPS „Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos”, 28. SGS (grozīts 2011. gadā) vai 24. SGS „Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm”, un šajā SFPS tie izmantoti minēto standartu nozīmē:

- asociēts uzņēmums;
- līdzdalība citā uzņēmumā;
- kopuzņēmums;
- galvenais vadības personāls;
- saistīta puse;
- būtiska ietekme.

B pielikums

Norādes par piemērošanu

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa. Tajā raksturota 1.–26. punkta piemērošana, un tam ir tāds pats spēks kā citām šī SFPS daļām

- B1 Šajā pielikumā dotie piemēri raksturo hipotētiskas situācijas. Kaut gan daži piemēru aspekti faktiski var pastāvēt, piemērojot 10. SFPS, jāvērtē visi būtiskie faktisko situāciju fakti un apstākļi.

KONTROLES NOVĒRTĒŠANA

- B2 Lai noteiktu, vai ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājam jānovērtē, vai attiecībā uz to ir spēkā visi turpmāk minētie nosacījumi:
- a) ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju;
 - b) ieguldītājs ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai arī tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju;
 - c) ieguldītājs var izmantot savu varu pār ieguldījumu saņēmēju, lai ietekmētu ieguldītāja ieņēmumu summu.
- B3 Ja tiek apsvērti šādi faktori, ir vieglāk noteikt:
- a) ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu (sk. B5–B8 punktu);
 - b) kādas ir nozīmīgās darbības un kā tiek pieņemti lēmumi par šādām darbībām (sk. B11–B13 punktu);
 - c) vai tiesību dēļ ieguldītājs var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības (sk. B14–B54 punktu);
 - d) vai ieguldītājs ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem vai arī tam ir tiesības uz mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju (sk. B55–B57 punktu);
 - e) vai ieguldītājs var izmantot savu varu pār ieguldījumu saņēmēju, lai ietekmētu ieguldītāja ieņēmumu summu (sk. B58–B72 punktu).
- B4 Novērtējot kontroli ieguldījumu saņēmējā, ieguldītājs ņem vērā, kāda veida attiecības tam ir ar citām personām (sk. B73–B75 punktu).

Ieguldījumu saņēmēja mērķis un veids

- B5 Novērtējot kontroli pār ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājs ņem vērā ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu, lai noteiktu, kādas ir nozīmīgās darbības, kā tiek pieņemti lēmumi par nozīmīgām darbībām, kas var noteiktā laikā virzīt šādas darbības un kas saņem ieņēmumus no šādām darbībām.
- B6 Ja ņem vērā ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu, var noskaidrot, ka ieguldījumu saņēmējs tiek kontrolēts, izmantojot kapitāla instrumentus, kuri dod to turētajam proporcionālas balsstiesības, piemēram, parastās akcijas ieguldījumu saņēmējā. Šādā gadījumā, ja nepastāv kāda papildvienošana, kas maina lēmumu pieņemšanu, kontroles novērtējumā tiek noteikta puse, ja tāda ir, kura var īstenot balsstiesības, kas ir pietiekamas ieguldījumu saņēmēja darbības un finansēšanas politikas noteikšanai (sk. B34–B50 punktu). Nepārprotamākā gadījumā ieguldītājs, kura turējumā ir šādu balsstiesību vairākums, kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja nepastāv citi faktori.

B7 Lai sarežģītākos gadījumos noteiktu, vai ieguldītājs kontrolē ieguldījumu saņēmēju, var būt jāapsver daži vai visi B3 punktā minētie faktori.

B8 Ieguldījumu saņēmējs var būt veidots tā, ka balsstiesības nav dominējošais faktors, nosakot, kas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, piemēram, balsstiesības attiecas tikai uz administratīviem uzdevumiem un nozīmīgās darbības tiek virzītas, sagatavojot vienošanās dokumentus. Šādos gadījumos, ņemot vērā ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu, ieguldītājs ņem vērā arī riskus, kādiem pakļauts ieguldījumu saņēmējs sava veida dēļ, riskus, kādus sava veida dēļ tas nodod personām, kas iesaistītas darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, un to, vai ieguldītājs pakļauts dažiem vai visiem šādiem riskiem. Apsverot riskus, ņem vērā ne tikai risku samazināšanos, bet arī to potenciālo pieaugumu.

Vara

B9 Lai ieguldītājam būtu vara pār ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājam jābūt tiesībām, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības. Lai novērtētu varu, ņem vērā tikai svarīgās tiesības un tiesības, kas nav aizsargājošas tiesības (sk. B22–B28 punktu).

B10 To, vai ieguldītājam ir vara, nosaka nozīmīgās darbības, veids, kādā tiek pieņemti lēmumi par nozīmīgām darbībām, un ieguldītāja un citu personu tiesības attiecībā uz ieguldījumu saņēmēju.

Nozīmīgās darbības un to virzīšana

B11 Daudzu ieguldījumu saņēmēju ieņēmumus būtiski ietekmē to dažādās pamatdarbības un finansēšanas darbības. Darbības, kuras atkarībā no apstākļiem var būt nozīmīgas darbības, ir citu starpā arī turpmāk minētās darbības:

- a) preču vai pakalpojumu pārdošana un pirkšana;
- b) finanšu aktīvu pārvaldība to izmantošanas laikā (tostarp saistību neizpildes gadījumā);
- c) aktīvu izvēle, iegāde un atsavināšana;
- d) jaunu produktu vai procesu izpēti un attīstība;
- e) finansējuma struktūras noteikšana vai finansējuma iegūšana.

B12 Piemēram, lēmumi par nozīmīgām darbībām ir citu starpā turpmāk minētie lēmumi:

- a) lēmumu noteikšana attiecībā uz ieguldījumu saņēmēja pamatdarbību un kapitālu, tostarp budžetu;
- b) ieguldījumu saņēmēja galvenā vadības personāla vai pakalpojumu sniedzēju iecelšana amatā un atalgojuma noteikšana, to pakalpojumu vai nodarbinātības izbeigšana.

B13 Dažos gadījumos nozīmīgas darbības var būt darbības gan pirms, gan pēc noteikta apstākļu kopuma izveidošanās vai notikuma īstenošanās. Ja divi vai vairāki ieguldītāji noteiktā laikā var virzīt nozīmīgas darbības un šādas darbības notiek dažādos laikos, ieguldītāji nosaka, kurš no tiem var virzīt darbības, kuras visbūtiskāk ietekmē ieņēmumus atbilstīgi tam, kā tiek traktētas vienlaicīgi pastāvošas tiesības pieņemt lēmumus (sk. 13. punktu). Laika gaitā ieguldītāji atkārtoti pārskata savu novērtējumu, ja mainās nozīmīgi fakti vai apstākļi.

Piemēri attiecībā uz piemērošanu

1. piemērs

Divi ieguldītāji izveido ieguldījumu saņēmēju medicīnas produkta izstrādei un tirdzniecībai. Viens ieguldītājs atbild par medicīnas produkta izstrādi un regulējumā noteiktās atļaujas saņemšanu; šī atbildība sevī ietver vienpersonisku spēju pieņemt visus lēmumus saistībā ar produkta izstrādi un regulējumā noteiktās atļaujas saņemšanu. Kad regulators izsniedzis atļauju produktam, otrs ieguldītājs saražo un tirgo attiecīgo produktu; šim ieguldītājam ir vienpersoniska spēja pieņemt visus lēmumus par produkta ražošanu un tirdzniecību. Ja visas minētās darbības (medicīnas produkta izstrāde, regulējumā noteiktās atļaujas saņemšana, produkta ražošana un tirdzniecība) ir nozīmīgas darbības, katram ieguldītājam jānosaka, vai tas var virzīt darbības, kuras visbūtiskāk ietekmē ieguldījuma saņēmēja ieņēmumus. Attiecīgi katram ieguldītājam jāapsver, vai medicīnas produkta izstrāde, regulējumā noteiktās atļaujas saņemšana vai medicīnas produkta ražošana un tirdzniecība ir darbība, kura visbūtiskāk ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus, un vai tas var virzīt šādu darbību. Nosakot, kuram ieguldītājam ir vara, jāņem vērā:

- a) ieguldījumu saņēmēja mērķis un veids;

- b) faktori, kuri nosaka peļņas procentu, ieņēmumus un ieguldījumu saņēmēja vērtību, kā arī medicīnas produkta vērtību;
- c) kā ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus ietekmē katra ieguldītāja pilnvaras pieņemt lēmumus saistībā ar b) apakšpunktā noteiktajiem faktoriem;
- d) ieguldītāju pakļautība mainīgiem ieņēmumiem.

Šajā piemērā ieguldītājiem arī jāņem vērā:

- e) nenoteiktība un ieguldītais darbs saistībā ar regulējumā noteiktās atļaujas saņemšanu (ņemot vērā ieguldītāja veiksmīgo iepriekšējo pieredzi saistībā ar medicīnas produktu izstrādi un regulējumā noteiktās atļaujas saņemšanu);
- f) kurš ieguldītājs kontrolē medicīnas produktu, kad izstrādes posms ir veiksmīgi noslēdzies.

2. piemērs

Ir izveidota ieguldījumu instrumentsabiedrība (ieguldījumu saņēmējs), kuru finansē ar parāda instrumentu, ko tur ieguldītājs (parāda instrumenta ieguldītājs), un kapitāla instrumentiem, ko tur vairāki citi ieguldītāji. Kapitāla vērtspāpīru laidieni veidots tā, ka tas sedz pirmos zaudējumus un saņem atlikušos ieņēmumus no ieguldījumu saņēmēja. Viens no ieguldītājiem kapitāla vērtspāpīros, kura turējumā ir 30 procentu kapitāla vērtspāpīru, arī darbojas kā aktīvu pārvaldītājs. Ieguldījumu saņēmējs izmanto savus ieņēmumus finanšu aktīvu portfeļa pirkšanai, un rezultātā ieguldījumu saņēmējs ir pakļauts kredīriskam, kas saistīts ar iespējamu saistību neizpildi attiecībā uz aktīvu pamatsummas un procentu maksājumiem. Darījums tiek pārdots parāda instrumenta ieguldītājam kā ieguldījums ar minimālu pakļautību kredīriskam saistībā ar iespējamu portfeļa aktīvu saistību neizpildi šo aktīvu rakstura dēļ un arī tādēļ, ka kapitāla vērtspāpīru laidieni veidots tā, ka tas sedz pirmos ieguldījumu saņēmēja zaudējumus. Ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja aktīvu portfeļa pārvaldība, kas nozīmē arī lēmumus par aktīvu izvēli, iegādi un atsavināšanu atbilstīgi portfeļa vadlīnijām un portfeļa aktīvu pārvaldību saistību neizpildes gadījumā. Visas minētās darbības pārvalda aktīvu pārvaldītājs, līdz saistību neizpilde sasniedz noteiktu daļu no portfeļa vērtības (t. i., kad portfeļa vērtība ir tāda, ka ieguldījumu saņēmēja kapitāla vērtspāpīru laidieni ir izmantoti). Sākot no šī brīža, aktīvus pārvalda pilnvarota trešā persona, ievērojot parāda instrumenta ieguldītāja norādījumus. Ieguldījumu saņēmēja aktīvu portfeļa pārvaldība ir nozīmīga ieguldījumu saņēmēja darbība. Aktīvu pārvaldītājs var virzīt nozīmīgās darbības, līdz saistības neizpildošie aktīvi sasniedz noteiktu daļu no portfeļa vērtības; parāda instrumenta ieguldītājs var virzīt nozīmīgās darbības, kad saistības neizpildošo aktīvu vērtība pārsniedz noteikto daļu no portfeļa vērtības. Gan aktīvu pārvaldītājam, gan parāda instrumenta ieguldītājam jānosaka, vai tas var virzīt darbības, kuras visbūtiskāk ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus, tostarp jāņem vērā ieguldījumu saņēmēja mērķis un veids, kā arī katras personas pakļautība mainīgiem ieņēmumiem.

Tiesības, kas ieguldītājam piešķir varu pār ieguldījumu saņēmēju

- B14 Vara rodas saistībā ar tiesībām. Lai ieguldītājam būtu vara pār ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājam jābūt tiesībām, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības. Tiesības, kas var piešķirt ieguldītājam varu, var atšķirties dažādiem ieguldījumu saņēmējiem.
- B15 Piemēram, tiesības, kuras vai nu vienas pašas vai kopā ar citām tiesībām var piešķirt ieguldītājam varu, ir citu starpā arī turpmāk minētās tiesības:
- a) tiesības balsstiesību (vai potenciālu balsstiesību) veidā ieguldījumu saņēmējā (sk. B34–B50 punktu);
 - b) tiesības iecelt, atkārtoti iecelt vai atbrīvot no amata ieguldījumu saņēmēja galveno vadības personālu, kas var virzīt nozīmīgās darbības;
 - c) tiesības norādīt citu uzņēmumu, kas virza nozīmīgās darbības, vai atcelt šādu uzņēmumu;
 - d) tiesības virzīt ieguldījumu saņēmēja iesaistīšanos darījumos ieguldītāja labā vai aizliegt veikt jebkādas pārmaiņas šādos darījumos;
 - e) citas tiesības (piemēram, vadības līgumā noteiktas tiesības pieņemt lēmumus), saskaņā ar kurām to turētāji var virzīt nozīmīgās darbības.
- B16 Vispārīgi runājot, ja ieguldījumu saņēmējs veic visdažādākās pamatdarbības un finansēšanas darbības, kuras būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus, un ja pastāvīgi jāpieņem svarīgi lēmumi saistībā ar šādām darbībām, ieguldītājam varu piešķir balsstiesības vai līdzīgas tiesības, vai nu vienas pašas, vai arī kopā ar citām tiesībām.
- B17 Ja balsstiesības nevar būtiski ietekmēt ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus, piemēram, balsstiesības attiecas tikai uz administratīviem uzdevumiem un vienošanās dokumenti nosaka nozīmīgu darbību virzību, ieguldītājam jāapsver šādi

vienošanās dokumenti, lai noteiktu, vai tā tiesības ir pietiekamas, lai tam būtu vara pār ieguldījumu saņēmēju. Lai noteiktu, vai ieguldītāja tiesības ir pietiekamas, lai tam būtu vara, ieguldītājs ņem vērā ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu (sk. B5–B8 punktu), B51–B54 punkta prasības un B18–B20 punktu.

B18 Dažos gadījumos var būt grūti noteikt, vai ieguldītāja tiesības ir pietiekamas, lai tam būtu vara pār ieguldījumu saņēmēju. Šādos gadījumos, lai varētu novērtēt varu, ieguldītājam jāapsver apliecinājums tam, vai tas vienpersoniski var praktiski virzīt nozīmīgās darbības. Ņem vērā, piemēram, šādus faktorus, kuri līdz ar tiesībām un B19 un B20 punktā minētajām norādēm var liecināt par to, ka ieguldītāja tiesības ir pietiekamas, lai tam būtu vara pār ieguldījumu saņēmēju:

- a) ieguldītājs var iecelt vai apstiprināt amatā ieguldījumu saņēmēja galveno vadības personālu, kas var virzīt nozīmīgās darbības, pat ja ieguldītājam nav vienošanās dokumentā noteiktu tiesību to darīt;
- b) ieguldītājs var virzīt ieguldījumu saņēmēja iesaistīšanos būtiskos darījumos ieguldītāja labā vai aizliegt veikt jebkādas pārmaiņas šādos darījumos, pat ja ieguldītājam nav vienošanās dokumentā noteiktu tiesību to darīt;
- c) ieguldītājs var būt noteicējs vai nu iecelšanas procesā, ievēlot ieguldījumu saņēmēja pārvaldes institūcijas locekļus, vai arī iegūstot pilnvarotās personas, izmantojot citus balsstiesību turētājus;
- d) ieguldījumu saņēmēja galvenais vadības personāls ir ar ieguldītāju saistītas puses (piemēram, ieguldījumu saņēmēja izpilddirektors un ieguldītāja izpilddirektors ir viena un tā pati persona);
- e) vairākums ieguldījumu saņēmēja pārvaldes institūcijas locekļu ir ar ieguldītāju saistītas puses.

B19 Dažreiz pastāv norādes, ka ieguldītājam ir īpašas attiecības ar ieguldījumu saņēmēju, kas liecina, ka ieguldītājam nav tikai pasīva līdzdalība ieguldījumu saņēmējā. Tas, ka pastāv viena atsevišķa norāde vai noteikts norāžu apvienojums, ne vienmēr nozīmē, ka ir izpildīts kritērijs attiecībā uz varu. Tomēr fakts, ka līdzdalība ieguldījumu saņēmējā nav pasīva, var norādīt, ka ieguldītājam ir citas saistītas tiesības, kas ir pietiekamas, lai tam būtu vara, vai kalpot par apliecinājumu pastāvošai varai pār ieguldījumu saņēmēju. Piemēram, šādi faktori var liecināt, ka ieguldītājam nav tikai pasīva līdzdalība ieguldījumu saņēmējā, un apvienojumā ar citām tiesībām tie var norādīt uz varu:

- a) ieguldījumu saņēmēja galvenais vadības personāls, kas var virzīt nozīmīgās darbības, ir ieguldītāja pašreizējie vai kādreizējie darbinieki;
- b) ieguldījumu saņēmēja darbības ir atkarīgas no ieguldītāja, piemēram, šādās situācijās:
 - i) ieguldījumu saņēmējs ir atkarīgs no ieguldītāja, kas finansē būtisku tā darbības daļu;
 - ii) ieguldītājs garantē būtisku ieguldījumu saņēmēja saistību daļu;
 - iii) ieguldījumu saņēmējs ir atkarīgs no ieguldītāja svarīgu pakalpojumu, tehnoloģiju, piegāžu vai izejvielu dēļ;
 - iv) ieguldītājs kontrolē aktīvus, piemēram, licences vai prečzīmes, kas ir svarīgas ieguldījumu saņēmēja darbībai;
 - v) ieguldījumu saņēmējs ir atkarīgs no ieguldītāja galvenā vadības personāla, piemēram, ieguldītāja darbinieki kā eksperti pārzina ieguldījumu saņēmēja darbības;
- c) būtiska ieguldījumu saņēmēja darbību daļa ir vai nu saistīta ar ieguldītāju, vai arī tiek veikta ieguldītāja vārdā;
- d) ieguldītāja pakļautība ieņēmumiem vai tiesības uz ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju neproporcionāli pārsniedz tā balsstiesības vai citas līdzīgas tiesības. Piemēram, var pastāvēt situācija, kad ieguldītājs ir tiesīgs saņemt vairāk nekā pusi no ieguldījumu saņēmēja ieņēmumiem vai ir pakļauts tik lielai ieņēmumu daļai, bet tā turējumā ir mazāk nekā puse balsstiesību ieguldījumu saņēmējā.

B20 Jo lielāka ir ieguldītāja pakļautība mainīgiem ieņēmumiem vai tā tiesības uz šādiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, jo lielāks ir tā stimuls iegādāties tiesības, kas tam piešķir varu. Tādējādi lielāka pakļautība mainīgiem ieņēmumiem liecina, ka ieguldītājam var būt vara. Tomēr ieguldītāja pakļautības apmērs pats par sevi nenosaka, vai ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju.

B21 Ja B18 punktā norādītos faktorus un B19 un B20 punktā minētās norādes ņem vērā līdz ar ieguldītāja tiesībām, lielāka nozīme piešķirama apliecinājumam par varu, kas aprakstīts B18 punktā.

Svarīgas tiesības

B22 Novērtējot, vai tam ir vara, ieguldītājs ņem vērā tikai svarīgās tiesības saistībā ar ieguldījumu saņēmēju (kas ir ieguldītāja un citu personu turējumā). Lai tiesības uzskatītu par svarīgām, to turētājam jāvar tās praktiski īstenot.

B23 Lai noteiktu, vai tiesības uzskatāmas par svarīgām, veic novērtējumu, ņemot vērā visus faktus un apstākļus. Ņem vērā, piemēram, šādus faktorus:

a) vai pastāv kādi šķēršļi (saimnieciski vai citādi), kuru dēļ tiesību turētājs (vai turētāji) nevar īstenot savas tiesības; tostarp turpmāk minētie šķēršļi:

i) finanšu soda naudas un stimuli, kuru dēļ tiesību turētājs nevar īstenot savas tiesības (vai kas to kavē īstenot tā tiesības);

ii) īstenošanas vai konvertēšanas cena rada finansiālu šķērslī, kura dēļ tiesību turētājs nevar īstenot savas tiesības (vai kas to kavē īstenot tā tiesības);

iii) noteikumi un nosacījumi, kuru dēļ tiesības ir gandrīz neiespējami īstenot, piemēram, nosacījumi, kuri ievērojami ierobežo tiesību īstenošanas laiku;

iv) skaidra, saprātīga mehānisma neesamība ieguldījumu saņēmēja dibināšanas dokumentos vai attiecīgajos likumos vai regulējumā, kas ļautu tiesību turētājam īstenot tā tiesības;

v) tiesību turētājs nevar iegūt informāciju, kas tam nepieciešama tā tiesību īstenošanai;

vi) ar pamatdarbību saistīti šķēršļi vai stimuli, kuru dēļ tiesību turētājs nevar īstenot savas tiesības (vai kas to kavē īstenot tā tiesības) (piemēram, nav citu vadītāju, kuri vēlētos vai varētu nodrošināt īpašus pakalpojumus vai sniegt pakalpojumus un pārņemt citādu līdzdalību, ko tur pašreizējais vadītājs;

vii) juridiskas vai regulējošas prasības, kuru dēļ tiesību turētājs nevar īstenot savas tiesības (piemēram, ja ārvalstu ieguldītājam ir aizliegts īstenot savas tiesības);

b) ja tiesību īstenošanai nepieciešama vairāk nekā vienas personas piekrišana vai ja tiesības tur vairāk nekā viena persona, neatkarīgi no tā, vai pastāv mehānisms, saskaņā ar kuru šīs personas praktiski var īstenot savas tiesības kopīgi, ja tās tā nolēm. Ja šāda mehānisma nav, tas liecina, ka tiesības var nebūt svarīgas tiesības. Jo lielākam skaitam personu jādod sava piekrišana tiesību īstenošanai, jo mazāk iespējams, ka tiesības ir svarīgas tiesības. Tomēr valde, kuras locekļi ir neatkarīgi no lēmumu pieņēmēja, var kalpot par šādu mehānismu, saskaņā ar kuru vairāki ieguldītāji var darboties kopīgi, īstenojot savas tiesības. Tādējādi tiesības atcelt, ko var īstenot neatkarīga valde, drīzāk ir svarīgas tiesības nekā tādas pašas tiesības, kuras var īstenot liels skaits ieguldītāju katrs atsevišķi;

c) vai viena vai vairākas personas, kas ir tiesību turētāji, gūs labumu no šādu tiesību īstenošanas. Piemēram, potenciālo balsstiesību turētājs ieguldījumu saņēmējā (sk. B47–B50 punktu) ņem vērā instrumenta izmantošanas vai konvertēšanas cenu. Potenciālo balsstiesību nosacījumi drīzāk ir svarīgi nosacījumi, ja instrumentam ir pozitīva patiesā vērtība vai ieguldītājs gūtu labumu citu iemeslu dēļ (piemēram, īstenojot sinerģiju starp ieguldītāju un ieguldījumu saņēmēju), īstenojot vai konvertējot instrumentu.

B24 Lai tiesības būtu svarīgas, tām jābūt īstenojamām, pieņemot lēmumus par nozīmīgu darbību virzīšanu. Parasti, lai tiesības būtu svarīgas, tām jābūt īstenojamām noteiktā laikā. Tomēr dažreiz tiesības var būt svarīgas tiesības, pat ja tās nav īstenojamas noteiktā laikā.

Piemēri attiecībā uz piemērošanu

3. piemērs

Ieguldījumu saņēmējs rīko akcionāru gada sanāksmi, kurā tiek pieņemti lēmumi par nozīmīgu darbību virzīšanu. Nākamā plānotā akcionāru sanāksme notiks pēc astoņiem mēnešiem. Tomēr akcionāri, kuri atsevišķi vai kopīgi tur vismaz piecus procentus balsstiesību, var sasaukt ārkārtas sanāksmi, lai mainītu pastāvošo politiku saistībā ar nozīmīgām darbībām, bet prasība informēt citus akcionārus nozīmē, ka šādu sanāksmi var sasaukt tikai pēc 30 dienām. Politiku attiecībā uz nozīmīgām darbībām var mainīt tikai ārkārtas vai kārtējā akcionāru sanāksmē. Tas pats attiecas uz nozīmīgu aktīvu pārdošanu un būtisku ieguldījumu veikšanu vai atsavināšanu.

Minētais fakts piemērs attiecas uz 3A–3D piemērā minētajām situācijām. Katrs piemērs aplūkots kā atsevišķa situācija.

3A piemērs

Ieguldītājs tur balsstiesību vairākumu ieguldījumu saņēmējā. Ieguldītāja balsstiesības ir svarīgas tiesības, jo lēmumus par nozīmīgo darbību virzīšanu ieguldītājs var pieņemt tad, kad tie jāpieņem. Tas, ka ieguldītājs var īstenot savas balsstiesības pēc 30 dienām, nenozīmē, ka ieguldītājs nevar noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības, sākot no brīža, kad ieguldītājs iegūst turējumā akcijas.

3B piemērs

Ieguldītājs ir līgumslēdzējpusē nestandardizētā nākotnes līgumā, lai iegādātos ieguldījumu saņēmēja akciju kontrolpaketi. Nestandardizētā nākotnes līguma norēķina termiņš ir 25 dienas. Esošie akcionāri nevar mainīt pastāvošo politiku attiecībā uz nozīmīgām darbībām, jo ārkārtas sanāksmi nevar sasaukt, kamēr nav pagājušas vismaz 30 dienas, bet pēc šī laika norēķins par nestandardizēto nākotnes līgumu jau būs veikts. Tādējādi ieguldītāja tiesības būtībā ir līdzvērtīgas akciju kontrolpaketes turētāja tiesībām, kā minēts iepriekš 3A piemērā (t. i., ieguldītājs, kas tur nestandardizētu nākotnes līgumu, var pieņemt lēmumus par nozīmīgo darbību virzīšanu tad, kad tie jāpieņem). Ieguldītāja nestandardizētais nākotnes līgums ir svarīga tiesības, saskaņā ar kurām ieguldītājs var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības arī pirms norēķinu veikšanas par nestandardizēto nākotnes līgumu.

3C piemērs

Ieguldītājs tur svarīgu iespējas līgumu, lai iegādātos ieguldījumu saņēmēja akciju kontrolpaketi; līguma termiņš ir 25 dienas, un tā patiesā vērtība ir izteikti pozitīva. Secinājums ir tāds pats, kā 3B piemērā.

3D piemērs

Ieguldītājs ir līgumslēdzējpusē nestandardizētā nākotnes līgumā, lai iegādātos ieguldījumu saņēmēja akciju kontrolpaketi, un tam nav citu saistītu tiesību ieguldījumu saņēmējā. Nestandardizētā nākotnes līguma norēķina termiņš ir seši mēneši. Pretēji iepriekšminētajiem piemēriem šajā gadījumā ieguldītājs nevar noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības. Esošie akcionāri var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības, jo viņi var mainīt pastāvošo politiku attiecībā uz nozīmīgām darbībām pirms norēķina veikšanas par nestandardizēto nākotnes līgumu.

B25 Svarīgas tiesības, kuras var īstenot citas personas, var neļaut ieguldītājam kontrolēt ieguldījumu saņēmēju, uz kuru šīs tiesības attiecas. Saskaņā ar šādām svarīgām tiesībām to turētājiem nav obligāti jābūt spējai iniciēt lēmumus. Ja tiesības nav vienīgi aizsargājošas (sk. B26–B28 punktu), citu personu turētas svarīgas tiesības var neļaut ieguldītājam kontrolēt ieguldījumu saņēmēju, pat ja saskaņā ar šādām tiesībām turētāji var tikai noteiktā laikā apstiprināt vai bloķēt lēmumus saistībā ar nozīmīgām darbībām.

Aizsargājošas tiesības

B26 Novērtējot, vai tiesības piešķir ieguldītājam varu pār ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājs novērtē, vai tā tiesības — un citu turētās tiesības — ir aizsargājošas tiesības. Aizsargājošas tiesības attiecas uz būtiskām pārmaiņām ieguldījumu saņēmēja darbībā vai tās piemēro ārkārtas gadījumos. Tomēr ne visas tiesības, kuras tiek piemērotas ārkārtas gadījumos vai kuras ir atkarīgas no notikumiem, ir aizsargājošas tiesības (sk. B13 un B53 punktu).

B27 Tā kā aizsargājošas tiesības izveidotas tā, lai aizsargātu to turētāju intereses, nedodot personai varu pār ieguldījumu saņēmēju, uz kuru šīs tiesības attiecas, ieguldītājam, kas tur tikai aizsargājošas tiesības, nevar būt vara un tas nevar nepieļaut citas personas varu pār ieguldījumu saņēmēju (sk. 14. punktu).

B28 Aizsargājošas tiesības citu starpā arī turpmāk minētās tiesības:

- a) aizdevēja tiesības ierobežot aizņēmēja iespējas veikt darbības, kas var būtiski mainīt aizņēmēja kredītrisku par sliktu aizdevējam;
- b) tās personas tiesības, kura tur nekontrolējošu līdzdalību ieguldījumu saņēmējā, apstiprināt kapitālieguldījumus, kuri pārsniedz parastā uzņēmējdarbības gaitā nepieciešamos kapitālieguldījumus, vai apstiprināt kapitāla vai parāda instrumentu emisiju;
- c) aizdevēja tiesības konfiscēt aizņēmēja aktīvus, ja aizņēmējs neizpilda noteiktos aizdevuma atmaksas nosacījumus.

Franšīzes

B29 Franšīzes vienošanās, saskaņā ar kuru ieguldījumu saņēmējs ir franšīzesņēmējs, bieži dod franšīzesdevējam tiesības, kas veidotas tā, lai aizsargātu franšīzeszīmolu. Franšīzes vienošanās parasti dod franšīzesdevējam noteiktas tiesības pieņemt lēmumus attiecībā uz franšīzesņēmēja darbībām.

- B30 Vispārīgi runājot, franšīzes devēja tiesības neierobežo personu, kas nav franšīzes devējs, spēju pieņemt lēmumus, kas būtiski ietekmē franšīzesņēmēja ieņēmumus. Tāpat saskaņā ar franšīzes vienošanās dokumentā noteiktajām franšīzes devēja tiesībām franšīzes devējs ne vienmēr var noteiktā laikā virzīt darbības, kuras būtiski ietekmē franšīzesņēmēja ieņēmumus.
- B31 Jānodala spēja noteiktā laikā pieņemt lēmumus, kuri būtiski ietekmē franšīzesņēmēja ieņēmumus, un spēja pieņemt lēmumus, kuri aizsargā franšīzes zīmolu. Franšīzes devējam nav varas pār franšīzesņēmēju, ja citām personām ir tiesības, saskaņā ar kurām tās var noteiktā laikā virzīt franšīzesņēmēja nozīmīgās darbības.
- B32 Parakstot franšīzes vienošanos, franšīzesņēmējs pieņem vienpersonisku lēmumu veikt uzņēmējdarbību saskaņā ar franšīzes vienošanos, bet uz sava rēķina.
- B33 Tā kā franšīzesņēmēja juridisko formu un finansējuma struktūru var noteikt personas, kas nav franšīzes devējs, šādu būtisku lēmumu kontrole var būtiski ietekmēt franšīzesņēmēja ieņēmumus. Jo mazāks ir franšīzes devēja nodrošinātais finansiālais atbalsts un pakļautība mainīgiem franšīzesņēmēja ieņēmumiem, jo lielāka iespēja, ka franšīzes devējam ir tikai aizsargājošas tiesības.

Balsstiesības

- B34 Bieži ieguldītājs var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības, izmantojot balsstiesības vai līdzīgas tiesības. Ieguldītājs ņem vērā šajā iedaļā (B35–B50 punktā) noteiktās prasības, ja ieguldījumu saņēmēja nozīmīgās darbības tiek virzītas, izmantojot balsstiesības.

Vara, ko piešķir balsstiesību vairākums

- B35 Ieguldītājam, kura turējumā ir vairāk nekā puse balsstiesību ieguldījumu saņēmējā, ir vara šādos gadījumos (ja nepiemēro B36 vai B37 punktu):

- a) vai nu nozīmīgās darbības tiek virzītas, izmantojot balsstiesību vairākuma turētāja balsi;
- b) vai arī vairākumu tādas pārvaldes institūcijas locekļu, kas virza nozīmīgās darbības, iecel, izmantojot balsstiesību vairākuma turētāja balsi.

Balsstiesību vairākums, kas nepiešķir varu

- B36 Ieguldītājam, kura turējumā ir vairāk nekā puse balsstiesību ieguldījumu saņēmējā, ir vara pār ieguldījumu saņēmēju; šāda ieguldītāja balsstiesības ir svarīgas tiesības saskaņā ar B22–B25 punktu, un atbilstīgi šādām tiesībām ieguldītājs var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības, kas bieži izpaužas kā pamatdarbības un finansēšanas politikas noteikšana. Ja citam uzņēmumam ir tiesības, kas tam piešķir tiesības virzīt nozīmīgās darbības, un šāds uzņēmums nav ieguldītāja aģents, ieguldītājam nav varas pār ieguldījumu saņēmēju.
- B37 Ieguldītājam nav varas pār ieguldījumu saņēmēju, ja ieguldītāja turētās balsstiesības nav svarīgas tiesības, pat ja tas tur šādu balsstiesību vairākumu ieguldījumu saņēmējā. Piemēram, ieguldītājam, kam ir vairāk nekā puse balsstiesību ieguldījumu saņēmējā, nevar būt vara, ja uz nozīmīgajām darbībām attiecas valdības, tiesas, administratora, saņēmēja, likvidatora vai regulatora norādes.

Vara bez balsstiesību vairākuma

- B38 Ieguldītājam var būt vara, pat ja tā turējumā nav balsstiesību vairākuma ieguldījumu saņēmējā. Ieguldītājam, kuram nav balsstiesību vairākuma ieguldījumu saņēmējā, vara var tikt piešķirta, izmantojot, piem.:

- a) vienošanos, ko noslēdz ieguldītājs un citi balsstiesību turētāji (sk. B39 punktu);
- b) tiesības, ko rada citas vienošanās (sk. B40 punktu);
- c) ieguldītāja balsstiesības (sk. B41–B45 punktu);
- d) potenciālās balsstiesības (sk. B47–B50 punktu);
- e) šī punkta a)–d) apakšpunktā minēto faktoru apvienojums.

Vienošānās ar citiem balsstiesību turētājiem

B39 Saskaņā ar vienošanos starp ieguldītāju un citiem balsstiesību turētājiem ieguldītājam var tikt piešķirtas tiesības īstenot balsstiesības, kas ir pietiekamas, lai ieguldītājam tiktu piešķirta vara, pat ja ieguldītāja balsstiesības nav pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara, neslēdzot vienošanos. Tomēr vienošanās var nodrošināt, ka ieguldītājs var virzīt pietiekama skaita citu balsstiesību turētāju balsojumu par to, lai ieguldītājs varētu pieņemt lēmumus par nozīmīgām darbībām.

No vienošanās izrietošas tiesības

B40 Apvienojot citas tiesības pieņemt lēmumus ar balsstiesībām, ieguldītājs var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības. Piemēram, vienošanās dokumentā noteiktās tiesības kopā ar balsstiesībām var būt pietiekamas, lai ieguldītājs varētu noteiktā laikā virzīt ieguldījumu saņēmēja ražošanas procesus vai pamatdarbību vai finansēšanas darbību, kura būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus. Tomēr, ja šādu tiesību nav, ieguldījumu saņēmēja saimnieciskā atkarība no ieguldītāja (piemēram, kā attiecības starp piegādātāju un tā galveno klientu) nepiešķir ieguldītājam varu pār ieguldījumu saņēmēju.

Ieguldītāja balsstiesības

B41 Ieguldītājam, kam nav balsstiesību vairākuma, ir tiesības, kas ir pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara, ja ieguldītājs praktiski var vienpersoniski virzīt nozīmīgās darbības.

B42 Novērtējot, vai tā balsstiesības ir pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara, ieguldītājs ņem vērā visus faktus un apstākļus, tostarp:

a) ieguldītāja turējumā esošo balsstiesību apjomu attiecībā pret citu turētāju balsstiesību apjomu un sadalījumu, ņemot vērā:

i) jo vairāk balsstiesību ieguldītājs tur, jo ticamāk, ka ieguldītājam ir tiesības, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības;

ii) jo vairāk balsstiesību ieguldītājs tur attiecībā pret citiem balsstiesību turētājiem, jo ticamāk, ka ieguldītājam ir tiesības, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības;

iii) jo lielāks to personu skaits, kam jādarbojas kopā, lai to balsu skaits būtu lielāks par ieguldītāja balsi, jo ticamāk, ka ieguldītājam ir tiesības, saskaņā ar kurām tas var virzīt nozīmīgās darbības;

b) potenciālās balsstiesības, ko tur ieguldītājs, citi balsstiesību turētāji vai citas personas (sk. B47–B50 punktu);

c) tiesības, kas izriet no citiem vienošanās dokumentiem (sk. B40 punktu);

d) jebkādi citi fakti un apstākļi, kas norāda, ka ieguldītājs var (vai nevar) noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības tad, kad jāpieņem lēmumi, tostarp balsošanas rezultāti iepriekšējās akcionāru sanāksmēs.

B43 Ja nozīmīgās darbības tiek virzītas, izmantojot balsu vairākumu, un ieguldītāja turējumā ir ievērojami vairāk balsstiesību nekā ikviena cita balsstiesību turētāja vai organizētas turētāju grupas turējumā, un citas akcijas ir lielā mērā izkliedētas, pēc 42. punkta a)–c) apakšpunktā minēto faktoru apsvēršanas var būt skaidrs, ka ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju.

*Piemēri attiecībā uz piemērošanu***4. piemērs**

Ieguldītājs iegādājas 48 procentus balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Atlikušās balsstiesības tur tūkstošiem akcionāru, un atsevišķi neviens no tiem netur vairāk kā vienu procentu balsstiesību. Neviens akcionārs nav noslēdzis vienošanos, saskaņā ar kuru notiek apspriešanās ar citiem akcionāriem vai tiek pieņemti kopīgi lēmumi. Novērtējot iegādei nepieciešamo balsstiesību daļu, pamatojoties uz citu akcionāru turēto balsstiesību relatīvo apjomu, ieguldītājs nosaka, ka 48 procentu līdzdalība ir pietiekama, lai tam tiktu piešķirta kontrole. Šādā gadījumā, pamatojoties uz turējumā esošo balsstiesību absolūto apjomu un citu akcionāru turējumā esošo balsstiesību relatīvo apjomu, ieguldītājs secina, ka tam ir pietiekama dominējoša balsstiesību līdzdalība, kas atbilst varas kritērijam, un nav jāņem vērā neviens cits apliecinājums par varu.

5. piemērs

A ieguldītāja turējumā ir 40 procentu balsstiesību ieguldījumu saņēmējā, un 12 citi ieguldītāji katrs tur piecus procentus balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Saskaņā ar akcionāru vienošanos A ieguldītājam ir piešķirtas tiesības iecelt amatā un atbrīvot no amata vadītājus, kas atbild par nozīmīgo darbību virzīšanu, un noteikt to atalgojumu. Lai mainītu vienošanos, nepieciešamais akcionāru balsu vairākums ir divas trešdaļas. Šajā gadījumā A ieguldītājs secina, ka tā turētais absolūtais apjoms un citu akcionāru turētais relatīvais apjoms pats par sevi nav noteicošs, nosakot, vai ieguldītāja tiesības ir pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara. Tomēr A ieguldītājs nosaka, ka tā vienošanās dokumentā noteiktās tiesības iecelt amatā un atbrīvot no amata vadītājus un noteikt to atalgojumu ir pietiekamas, lai secinātu, ka tam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju. Tas, ka A ieguldītājs nav īstenojis savas tiesības, vai iespēja, ka A ieguldītājs īstenojis savas tiesības iecelt amatā un atbrīvot no amata vadītājus un noteikt to atalgojumu, nav jāņem vērā, novērtējot, vai A ieguldītājam ir vara.

- B44 Citos gadījumos — tikai pēc B42 punkta a)–c) apakšpunktā minēto faktoru apsvēršanas — var būt skaidrs, ka ieguldītājam nav varas/ietekmes.

Piemērs attiecībā uz piemērošanu

6. piemērs

A ieguldītāja turējumā ir 45 procenti balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Divi pārējie ieguldītāji katrs tur 26 procentus balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Atlikušās balsstiesības tur trīs citi akcionāri, katra turējumā ir viens procents. Nav noslēgta vienošanās, kas ietekmētu lēmumu pieņemšanu. Šajā gadījumā A ieguldītāja balsstiesību daļa un tās apjoms salīdzinājumā ar citu akcionāru daļām ir pietiekams, lai secinātu, ka A ieguldītājam nav varas. Tikai diviem citiem ieguldītājiem ir jāsadarbojas, lai neļautu A ieguldītājam virzīt nozīmīgās ieguldījumu saņēmēja darbības.

- B45 Tomēr tikai B42 punkta a)–c) apakšpunktā minētie faktori var nebūt pietiekami. Ja ieguldītājs apsver šos faktorus un tam nav skaidrs, vai tam ir vara, tas ņem vērā papildu faktus un apstākļus, piemēram, vai citi akcionāri ir pasīvi, par ko liecina balsošanas rezultāti iepriekšējās akcionāru sanāksmēs. Tostarp tas vērtē B18 punktā noteiktos faktorus un B19 un B20 punktā sniegtās norādes. Jo mazāks balsstiesību skaits ir ieguldītāja turējumā un jo mazāks ir to personu skaits, kam jāsadarbojas, lai to balsu skaits būtu lielāks par ieguldītāja balsi, jo vairāk jāpaļaujas uz papildu faktiem un apstākļiem, lai novērtētu, vai ieguldītāja tiesības ir pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara. Ja B18–B20 punktā minētos faktus un apstākļus apsver kopā ar ieguldītāja tiesībām, lielāks svars ir B18 punktā noteiktajam apliecinājumam par varu, nevis B19 un B20 punktā minētajām norādēm par varu.

Piemēri attiecībā uz piemērošanu

7. piemērs

Ieguldītāja turējumā ir 45 procenti balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Vienpadsmit citi ieguldītāji katrs tur piecus procentus balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Neviens akcionārs nav noslēdzis vienošanos, saskaņā ar kuru notiek apspriešanās ar citiem akcionāriem vai tiek pieņemti kopīgi lēmumi. Šajā gadījumā ieguldītāja turējuma absolūtais apjoms un citu turējumu relatīvais apjoms pats par sevi nav noteicošs, nosakot, vai ieguldītāja tiesības ir pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara pār ieguldījumu saņēmēju. Ņem vērā papildu faktus un apstākļus, kuri var liecināt, ka ieguldītājam ir vara (vai nav varas).

8. piemērs

Ieguldītāja turējumā ir 35 procenti balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Trīs citi ieguldītāji katrs tur piecus procentus balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Atlikušās balsstiesības tur vairāki citi akcionāri, un atsevišķi neviens no tiem netur vairāk kā vienu procentu balsstiesību. Neviens akcionārs nav noslēdzis vienošanos, saskaņā ar kuru notiek apspriešanās ar citiem akcionāriem vai tiek pieņemti kopīgi lēmumi. Lai pieņemtu lēmumus par nozīmīgām ieguldījumu saņēmēja darbībām, nepieciešams balsu vairākuma piekrišana attiecīgajās akcionāru sanāksmēs: 75 procenti balsu ieguldījumu saņēmējā tika nodotas pēdējā attiecīgajā akcionāru sanāksmē. Šādā gadījumā citu akcionāru aktīva dalība pēdējā akcionāru sanāksmē liecina, ka ieguldītājs praktiski nevar vienpersoniski virzīt nozīmīgās darbības, neatkarīgi no tā, vai ieguldītājs virzījis nozīmīgās darbības tāpēc, ka pietiekams skaits akcionāru balsojuši tāpat kā ieguldītājs.

- B46 Ja, apsverot B42 punkta a)–d) apakšpunktā minētos faktorus, nav skaidrs, ka ieguldītājam ir vara, ieguldītājs nekontrolē ieguldījumu saņēmēju.

Potenciālās balsstiesības

- B47 Novērtējot kontroli, ieguldītājs apsver savas potenciālās balsstiesības, kā arī citu personu turētās potenciālās balsstiesības, lai noteiktu, vai tam ir vara. Potenciālās balsstiesības ir tiesības iegūt balsstiesības ieguldījumu saņēmējā, piemēram, balsstiesības, ko rada konvertējami instrumenti vai iespējas līgumi, tostarp nestandardizēti nākotnes līgumi. Šādas potenciālās balsstiesības tiek ņemtas vērā tikai tad, ja tiesības ir svarīgas tiesības (sk. B22–B25 punktu).
- B48 Apsverot potenciālās balsstiesības, ieguldītājs ņem vērā instrumenta mērķi un veidu, kā arī to, kāpēc un kā tas iesaistās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju. Tas nozīmē arī novērtēt dažādos instrumenta nosacījumus un ieguldītāja acīmredzamos plānus, motīvus un apsvērumus, piekļūstot šiem nosacījumiem.
- B49 Ja ieguldītājam ir arī balsstiesības vai citas tiesības pieņemt lēmumus saistībā ar ieguldījumu saņēmēja darbībām, ieguldītājs novērtē, vai šādas tiesības apvienojumā ar potenciālajām balsstiesībām tam piešķir varu.
- B50 Svarīgas potenciālās balsstiesības vienas pašas vai kopā ar citām tiesībām var piešķirt ieguldītājam spēju noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības. Piemēram, tā var būt gadījumos, kad ieguldītāja turējumā ir 40 procentu balsstiesību ieguldījumu saņēmējā, un saskaņā ar B23 punktu ieguldītājs tur svarīgas tiesības, kas izriet no iespējas papildus iegādāties 20 procentus balsstiesību.

*Piemēri attiecībā uz piemērošanu***9. piemērs**

A ieguldītāja turējumā ir 70 procentu balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. B ieguldītājam ir 30 procentu balsstiesību ieguldījumu saņēmējā, un tam ir iespēja iegādāties pusi no A ieguldītāja balsstiesībām. Iespēju var īstenot tikai turpmāko divu gadu laikā par nemainīgu cenu, un iespējas līguma patiesā vērtība ir izteikti negatīva (plāno, ka šo divu gadu laikā tā nemainīsies). A ieguldītājs īsteno savas balsstiesības un aktīvi virza nozīmīgās ieguldījumu saņēmēja darbības. Šādā gadījumā pastāv iespēja, ka A ieguldītājs izpildīs varas kritēriju, jo tas var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības. Kaut gan B ieguldītājam ir patlaban īstenojami iespējas līgumi pirkt papildu balsstiesības (īstenojot šādus līgumus, tam būtu balsstiesību vairākums ieguldījumu saņēmējā), ar šiem iespējas līgumiem saistīto nosacījumu dēļ šos līgumus neuzskata par svarīgiem.

10. piemērs

A ieguldītājs un divi citi ieguldītāji katrs tur vienu trešdaļu balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. Ieguldījumu saņēmēja uzņēmējdarbība ir cieši saistīta ar A ieguldītāju. Turklāt A ieguldītājs tur ne tikai kapitāla instrumentus, bet arī parāda instrumentus, kas ir konvertējami parastās ieguldījumu saņēmēja akcijās jebkurā laikā par nemainīgu cenu un ar negatīvu patieso vērtību (bet ne izteikti negatīvu patieso vērtību). Ja parāda instrumentus konvertē, A ieguldītāja turējumā būtu 60 procentu balsstiesību ieguldījumu saņēmējā. A ieguldītājs gūtu labumu, īstenojoties sinerģijai, ja parāda instrumenti tiktu konvertēti parastās akcijās. A ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju, jo tas tur balsstiesības ieguldījumu saņēmējā kopā ar svarīgām potenciālajām balsstiesībām, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības.

Vara, kad balsstiesības vai līdzīgas tiesības būtiski neietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus

- B51 Novērtējot ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu (sk. B5–B8 punktu), ieguldītājs apsver savu iesaistīšanos darbībās ar ieguldījumu saņēmēju un ieguldījumu saņēmēja darbības sākumā pieņemtos lēmumus kā daļu no ieguldījumu saņēmēja veida, kā arī novērtē, vai darījumu nosacījumi un iesaistīšanās iezīmes nodrošina ieguldītājam tiesības, kas ir pietiekamas, lai tam tiktu piešķirta vara. Tas, ka ieguldītājs iesaistās ieguldījumu saņēmēja veida noteikšanā, pats par sevi nav pietiekami, lai ieguldītājam tiktu piešķirta kontrole. Tomēr iesaistīšanās izveidē var norādīt, ka ieguldītājam bijusi iespēja iegūt pietiekamas tiesības, lai tam tiktu piešķirta vara pār ieguldījumu saņēmēju.
- B52 Turklāt ieguldītājs apsver vienošanās dokumentus, piemēram, tiesības pirkt, tiesības pārdot un tiesības likvidēt, kas noteiktas ieguldījumu saņēmēja izveides sākumā. Ja šādas vienošanās nozīmē darbības, kas ir cieši saistītas ar ieguldījumu saņēmēju, šādas darbības būtībā ir neatņemama ieguldījumu saņēmēja vispārējo darbību daļa, pat ja tās tiek veiktas ārpus ieguldījumu saņēmēja juridiskā ietvara. Tādējādi, nosakot varu pār ieguldījumu saņēmēju, nepārprotamas vai ietvertas tiesības pieņemt lēmumus, kas iekļautas vienošanās dokumentos un ir cieši saistītas ar ieguldījumu saņēmēju, jāuztver kā nozīmīgās darbības.
- B53 Daži ieguldījumu saņēmēji veic nozīmīgas darbības tikai tad, kad īstenojas konkrēti apstākļi vai notikumi. Ieguldījumu saņēmējs var būt veidots tā, ka tā darbību virzīšana un ieņēmumi ir iepriekšparedzami, ja vien neīstenojas minētie konkrētie apstākļi vai notikumi. Šādā gadījumā tikai tādi lēmumi par ieguldījumu saņēmēja darbībām, kad

īstenojas šādi apstākļi vai notikumi, var būtiski ietekmēt ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus un tādējādi būt nozīmīgas darbības. Apstākļiem vai notikumiem nav jāīstenojas attiecībā uz ieguldītāju, ja ieguldītājs var pieņemt lēmumus, lai tam būtu vara. Tas, ka tiesības pieņemt lēmumus ir atkarīgas no apstākļu vai notikumu īstenošanās, pats par sevi nepadara šādas tiesības par aizsargājām tiesībām.

Piemēri attiecībā uz piemērošanu

11. piemērs

Saskaņā ar dibināšanas dokumentiem ieguldījumu saņēmēja vienīgā uzņēmējdarbība ir pirkt debitoru parādus un apkalpot tos ikdienā ieguldītāju vārdā. Apkalpot ikdienā nozīmē iekasēt un nodot pamatsummu un procentus maksājumu veikšanas datumā. Ja saistībā ar debitora parādu netiek pildītas saistības, ieguldījumu saņēmējs automātiski nodod debitoru parādu ieguldītājam saskaņā ar atsevišķi noslēgtu vienošanos pārdot starp ieguldītāju un ieguldījumu saņēmēju. Vienīgā nozīmīgā darbība ir pārvaldīt debitoru parādus saistību neizpildes gadījumā, jo tā ir vienīgā darbība, kura var būtiski ietekmēt ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus. Debitoru parādu pārvaldība pirms saistību neizpildes nav nozīmīga darbība, jo nav jāpieņem svarīgi lēmumi, kas var būtiski ietekmēt ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus; darbības pirms saistību neizpildes ir iepriekšnoteiktas, un tās nozīmē tikai iekasēt naudas plūsmas to saņemšanas datumā un nodot tās ieguldītājam. Tādējādi, novērtējot vispārējās ieguldījumu saņēmēja darbības, kuras būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus, jāņem vērā tikai ieguldītāja tiesības pārvaldīt aktīvus saistību neizpildes gadījumā. Šajā piemērā ieguldījumu saņēmēja veids nodrošina, ka ieguldītājs ir pilnvarots pieņemt lēmumus saistībā ar darbībām, kuras būtiski ietekmē ieņēmumus vienīgi tajā laikā, kad ir nepieciešamas šīs pilnvaras pieņemt lēmumus. Vienošanās pārdot nosacījumi ir neatņemama ieguldījumu saņēmēja vispārējo darījumu un izveides daļa. Tādējādi vienošanās pārdot nosacījumi kopā ar ieguldījumu saņēmēja dibināšanas dokumentiem noved pie secinājuma, ka ieguldītājam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju, kaut gan ieguldītājs pārņem īpašumā debitoru parādus tikai pēc saistību neizpildes iestāšanās un pārvalda kreditoru parādus, par kuriem netiek pildītas saistības, ārpus ieguldījumu saņēmēja juridiskā ietvara.

12. piemērs

Ieguldījumu saņēmēja vienīgie aktīvi ir debitoru parādi. Ņemot vērā ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu, nosaka, vai vienīgā nozīmīgā darbība ir debitoru parādu pārvaldība saistību neizpildes gadījumā. Personai, kura var pārvaldīt debitoru parādus, par kuriem netiek pildītas saistības, ir vara pār ieguldījumu saņēmēju neatkarīgi no tā, vai kāds aizņēmējs nav izpildījis saistības.

- B54 Ieguldītājam ir nepārprotama vai ietverta apņemšanās nodrošināt, lai ieguldījumu saņēmējs turpina darbību saskaņā ar savu izveidi. Šāda apņemšanās var palielināt ieguldītāja pakļautību mainīgiem ieņēmumiem un attiecīgi palielināt stimulu ieguldītājam iegādāties pietiekamas tiesības, kas tam piešķirtu varu. Tādējādi apņemšanās nodrošināt, lai ieguldījumu saņēmējs darbojas saskaņā ar tā izveidi, var norādīt, ka ieguldītājam ir vara, bet pati par sevi tā nedod ieguldītājam varu un nevar nepieļaut citas personas varu.

Pakļautība ieguldījumu saņēmēja mainīgajiem ieņēmumiem vai tiesības uz šādiem ieņēmumiem

- B55 Novērtējot, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājs nosaka, vai tas ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju vai arī tam ir tiesības uz šādiem ieņēmumiem.

- B56 Mainīgie ieņēmumi ir ieņēmumi, kuri nav fiksēti un kuriem piemīt spēja mainīties ieguldījumu saņēmēja darbības rezultātā. Mainīgie ieņēmumi var būt tikai pozitīvi, tikai negatīvi, vai pozitīvi un negatīvi (sk. 15. punktu). Ieguldītājs novērtē, vai ieguldījumu saņēmēja ieņēmumi ir mainīgi un kādā mērā tie ir mainīgi, pamatojoties uz vienošanās būtību un ņemot vērā ieņēmumu juridisko formu. Piemēram, ieguldītājs var turēt obligāciju ar fiksētiem procentu maksājumiem. Fiksētie procentu maksājumi ir mainīgi ieņēmumi šā SFPS nozīmē, jo tie pakļauti saistību neizpildes riskam un tie pakļauj ieguldītāju obligācijas emitenta kredītriskam. Mainīguma apjoms (t. i., kādā mērā ieņēmumi ir mainīgi) ir atkarīgs no obligācijas kredītriska. Līdzīgā veidā fiksētas maksas par ieguldījumu saņēmēja aktīvu pārvaldības darbības rezultātiem ir mainīgi ieņēmumi, jo to dēļ ieguldītājs ir pakļauts ieguldījumu saņēmēja darbības riskam. Mainīguma apjoms ir atkarīgs no ieguldījumu saņēmēja spējas radīt pietiekamus ienākumus maksas veikšanai.

- B57 Ieņēmumi ir, piemēram:

- a) ieguldījumu saņēmēja dividendes, cita veida saimniecisko labumu sadale (piemēram, procenti no parāda vērtspāpīriem, ko emitējis ieguldījumu saņēmējs) un pārmaiņas ieguldītāja ieguldījuma vērtībā ieguldījumu saņēmējā;

- b) atbildība par ieguldījumu saņēmēja aktīvu vai saistību apkalpošanu, maksa par pakalpojumiem un pakļautība zaudējumiem no kredītu izsniegšanas vai likviditātes atbalsta nodrošināšanas, atlikusī līdzdalība ieguldījumu saņēmēja aktīvos un saistībās ieguldījumu saņēmēja likvidācijas gadījumā, nodokļu atvieglojumi un pieeja likvidātei nākotnē, kas ieguldītājam rodas no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju;
- c) ieņēmumi, kas nav pieejami citiem līdzdalības turētājiem. Piemēram, ieguldītājs var izmantot tā aktīvus kopā ar ieguldījumu saņēmēja aktīviem, piemēram, apvienojot pamatdarbības funkcijas, lai panāktu apjomradītu ietaupījumu, izmaksu ietaupījumu, retu produktu dislocēšanu, nodrošinātu pieeju ar īpašumtiesībām saistītām zināšanām vai ierobežotu dažas operācijas vai aktīvus, veicinātu citu ieguldītāja aktīvu vērtību.

Sasaiste starp varu un ieņēmumiem

Varas deleģēšana

B58 Kad ieguldītājs, kam ir tiesības pieņemt lēmumus, (lēmumu pieņēmējs) novērtē, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, tas nosaka, vai tas ir pilnvarotājs vai aģents. Tāpat ieguldītājs nosaka, vai cits uzņēmums, kam ir tiesības pieņemt lēmumus, darbojas kā ieguldītāja aģents. Aģents ir primāri iesaistīta persona, kas darbojas citas personas vai personu (pilnvarotājs/pilnvarotāji) vārdā un šo personu labā, un tādējādi tas nekontrolē ieguldījumu saņēmēju, kad tas īsteno savas lēmumu pieņemšanas pilnvaras (sk. 17. un 18. punktu). Tādējādi dažreiz pilnvarotāja varu var turēt un īstenot aģents pilnvarotāja vārdā. Lēmumu pieņēmējs nav aģents tāpēc, ka citas personas gūst labumu no tā pieņemtajiem lēmumiem.

B59 Ieguldītājs var deleģēt aģentam lēmumu pieņemšanas pilnvaras noteiktos jautājumos vai par visām nozīmīgajām darbībām. Kad ieguldītājs novērtē, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, tas uzskata, ka aģentam deleģētās tiesības pieņemt lēmumus tieši tur ieguldītājs. Gadījumos, kad ir vairāk nekā viens pilnvarotājs, katrs pilnvarotājs novērtē, vai tam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju, ņemot vērā B5–B54 punkta prasības. Standarta B60–B72 punktā sniegti norādījumi par to, kā noteikt, vai lēmumu pieņēmējs ir aģents vai pilnvarotājs.

B60 Nosakot, vai tas ir aģents, lēmumu pieņēmējs vispārīgi apsver sasaisti starp sevi, pārvaldīto ieguldījumu saņēmēju un citām personām, kas iesaistītas darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, īpaši visus turpmāk uzskaitītos faktorus:

- a) kādā mērā tam ir lēmumu pieņemšanas pilnvaras ieguldījumu saņēmējā (B62 un B63 punkts);
- b) kādas ir citu personu turētās tiesības (B64–B67 punkts);
- c) kāds atalgojums tam pienākas atbilstīgi vienošanās dokumentam (dokumentiem) par atalgojumu (B68–B70 punkts);
- d) kādā mērā lēmumu pieņēmējs pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no citādas līdzdalības, ko tas tur ieguldījumu saņēmējā (B71 un B72 punkts).

Katram faktoram piemēro citādu svērumu, pamatojoties uz noteiktiem faktiem un apstākļiem.

B61 Lai noteiktu, vai lēmumu pieņēmējs ir aģents, jāvērtē visi B60 punktā uzskaitītie faktori, ja vien kādas vienas personas turējumā nav svarīgu tiesību atcelt lēmumu pieņēmēju (tiesību atcelt) un tā nevar atcelt lēmumu pieņēmēju bez iemesla (sk. B65 punktu).

Lēmumu pieņemšanas pilnvaru darbības joma

B62 Lēmumu pieņēmēja lēmumu pieņemšanas pilnvaru darbības jomu novērtē, ņemot vērā:

- a) atļautās darbības atbilstīgi vienošanās dokumentam (dokumentiem) par lēmumu pieņemšanu un likumiem;
- b) lēmumu pieņēmēja izvēli, pieņemot lēmumus par šādām darbībām.

B63 Lēmumu pieņēmējs apsver ieguldījumu saņēmēja mērķi un veidu, riskus, kādiem ieguldījumu saņēmējs pakļauts sava veida dēļ, riskus, kādus sava veida dēļ tas nodod citām personām, kas iesaistītas darbībās ar lēmumu pieņēmēju, un kādā līmenī lēmumu pieņēmējs iesaistās ieguldījumu saņēmēja veida noteikšanā. Piemēram, ja lēmumu pieņēmējs ir būtiski iesaistīts ieguldījumu saņēmēja izveidē (tostarp lēmumu pieņemšanas pilnvaru darbības jomas noteikšanā), šāda iesaistīšanās var norādīt, ka lēmumu pieņēmējam bijusi iespēja un stimulē iegādāties tiesības, kuru rezultātā lēmumu pieņēmējs varētu virzīt nozīmīgās darbības.

Citu personu turētas tiesības

- B64 Citu personu turētas svarīgas tiesības var ietekmēt lēmumu pieņēmēja spēju virzīt nozīmīgās ieguldījumu saņēmēja darbības. Svarīgas tiesības atcelt vai citas tiesības var norādīt, ka lēmumu pieņēmējs ir aģents.
- B65 Ja vienas personas turējumā ir svarīgas tiesības atcelt un šī persona var atcelt lēmumu pieņēmēju bez iemesla, šis apstāklis pats par sevi ir pietiekams secinājumam, ka lēmumu pieņēmējs ir aģents. Ja šādas tiesības ir vairākām personām (un neviena no šīm personām viena pati nevar atcelt lēmumu pieņēmēju, ja tam nepiekrīt citas personas), šādas tiesības pašas par sevi nav noteicošais apstāklis secinājumam, ka lēmumu pieņēmējs darbojas galvenokārt citu personu vārdā vai labā. Turklāt jo lielākam skaitam personu jāsadarbojas, lai īstenotu tiesības atcelt lēmumu pieņēmēju, un jo lielāks apjoms un mainīgums saistīts ar citām lēmumu pieņēmēja saimnieciskajām interesēm (t. i., atalgojumu un citām interesēm), jo mazāka nozīme ir šim faktoram.
- B66 Novērtējot, vai lēmumu pieņēmējs ir aģents, citu personu turētas svarīgas tiesības, kas ierobežo lēmumu pieņēmēja izvēli, tiek traktētas tāpat kā tiesības atcelt. Piemēram, ja lēmumu pieņēmējam jāiegūst dažu citu personu piekrišana savām darbībām, to vispārīgi uzskata par aģentu. (Sk. B22–B25 punktu, kurā doti papildnorādījumi par tiesībām un svarīgām tiesībām.)
- B67 Apsverot citu personu turētas tiesības, jāvērtē arī tiesības, kuras var īstenot ieguldījumu saņēmēja valde (vai cita pārvaldes institūcija), un to ietekme uz lēmumu pieņēmēja pilnvarām (sk. B23 punkta b) apakšpunktu).

Atalgojums

- B68 Jo lielāks apjoms un mainīgums saistīts ar lēmumu pieņēmēja atalgojumu attiecībā pret ieņēmumiem, ko plāno saņemt no ieguldījumu saņēmēja darbībām, jo lielāka iespēja, ka lēmumu pieņēmējs ir pilnvarotājs.
- B69 Nosakot, vai lēmumu pieņēmējs ir pilnvarotājs vai aģents, tam jāapsver, vai pastāv šādi nosacījumi:
- a) lēmumu pieņēmēja atalgojums ir samērīgs ar sniegtajiem pakalpojumiem;
 - b) vienošanās dokumentā par atalgojumu ietverti tikai nosacījumi vai summas, ko parasti iekļauj vienošanās dokumentos par līdzīgiem pakalpojumiem un prasmju līmeņiem, par kuriem parasti vienojas nesaistītas puses.
- B70 Lēmumu pieņēmējs nevar būt aģents, ja vien nepastāv B69 punkta a) un b) apakšpunktā minētie nosacījumi. Tomēr šo nosacījumu izpilde pati par sevi nav pietiekams pamats secinājumam, ka lēmumu pieņēmējs ir aģents.

Pakļautība mainīgiem ieņēmumiem no citādas līdzdalības

- B71 Lēmumu pieņēmējs, kura turējumā ir citāda līdzdalība ieguldījumu saņēmējā (piemēram, tas veicis ieguldījumus ieguldījumu saņēmējā vai sniedzis garantijas saistībā ar ieguldījumu saņēmēja darbību), apsver savu pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no šādas līdzdalības, novērtējot, vai tas ir aģents. Turējumā esoša citāda līdzdalība ieguldījumu saņēmējā var norādīt, ka lēmumu pieņēmējs ir pilnvarotājs.
- B72 Novērtējot savu pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no citādas līdzdalības ieguldījumu saņēmējā, lēmumu pieņēmējs ņem vērā šādus nosacījumus:
- a) jo lielāks apjoms un mainīgums saistīts ar tā saimnieciskajām interesēm, ņemot vērā savu atalgojumu un citas intereses kopumā, jo lielāka iespējamība, ka lēmumu pieņēmējs ir pilnvarotājs;
 - b) vai tā pakļautība mainīgiem ieņēmumiem atšķiras no citu ieguldītāju pakļautības šādiem ieņēmumiem un, ja atšķiras, vai tas var ietekmēt tā darbības. Piemēram, tā var būt, ja lēmumu pieņēmējs tur pakārtotu līdzdalību ieguldījumu saņēmējā vai nodrošina citāda veida kredīta kvalitātes uzlabošanu.

Lēmumu pieņēmējam jānovērtē sava pakļautība, salīdzinot to ar ieguldījumu saņēmēja kopējiem mainīgiem ieņēmumiem. Novērtējumu galvenokārt veic, pamatojoties uz ieņēmumiem, ko plāno saņemt no ieguldījumu saņēmēja darbībām, bet nevar ņemt vērā lēmumu pieņēmēja maksimālo pakļautību mainīgiem ieguldījumu saņēmēja ieņēmumiem, ko rada citāda lēmumu pieņēmēja turēta līdzdalība.

Piemēri attiecībā uz piemērošanu

13. piemērs

Lēmumu pieņēmējs (fonda pārvaldītājs) izveido, reklamē un pārvalda publiski tirgojamu, regulētu fondu atbilstīgi šauri definētiem parametriem, kas noteikti ieguldījumu mandātā atbilstīgi vietējiem likumiem un regulām. Fonds tika reklamēts ieguldītājiem kā ieguldījums dažādā portfelī, ko veido publiski tirgojamu uzņēmumu kapitāla vērtspapīri. Definēto parametru ietvaros fonda pārvaldītājs izlemj, kādos aktīvos veikt ieguldījumus. Fonda pārvaldītājs veicis proporcionālu ieguldījumu fondā 10 procentu apmērā un saņem uz tirgu balstītu maksu par saviem pakalpojumiem, kas ir vienāda ar vienu procentu no fonda aktīvu neto vērtības. Maksa ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem. Fonda pārvaldītājam nav pienākuma finansēt zaudējumus, kas pārsniedz tā 10 procentu ieguldījumu. Nepastāv prasība, ka fondam jāizveido neatkarīga valde, un tas šādu valdi nav izveidojis. Ieguldītāju turējumā nav svarīgu tiesību, kas ietekmētu fonda pārvaldītāja lēmumu pieņemšanas pilnvaras, bet tie var pārdot savu līdzdalību fonda noteiktu ierobežojumu ietvaros.

Lai gan fonda pārvaldītājs darbojas, ievērojot ieguldījumu mandātā noteiktos parametrus un atbilstīgi regulējošām prasībām, tam ir tiesības pieņemt lēmumus, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt fonda nozīmīgās darbības, savukārt ieguldītāju turējumā nav svarīgu tiesību, kas varētu ietekmēt fonda pārvaldītāja lēmumu pieņemšanas pilnvaras. Tāpat fonda pārvaldītājs saņem uz tirgu balstītu maksu par saviem pakalpojumiem, kas ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem, un arī veicis proporcionālu ieguldījumu fondā. Atalgojums un ieguldījums pakļauj fonda pārvaldītāju mainīgiem ieņēmumiem no fonda darbības, tomēr pakļautība nav tik būtiska, lai norādītu, ka fonda pārvaldītājs ir pilnvarotājs.

Šajā piemērā fonda pārvaldītāja pakļautība mainīgiem ieņēmumiem no fonda līdz ar tā lēmumu pieņemšanas pilnvarām noteiktu parametru ietvaros norāda, ka fonda pārvaldītājs ir aģents. Tādējādi fonda pārvaldītājs secina, ka tas nekontrolē fondu.

14. piemērs

Lēmumu pieņēmējs izveido, reklamē un pārvalda fondu, kas nodrošina iespēju ieguldīt vairākiem ieguldītājiem. Lēmumu pieņēmējam (fonda pārvaldītājam) jāpieņem lēmumi, kas ir visu ieguldītāju interesēs un atbilst vienošanās dokumentiem par fonda pārvaldību. Tomēr fonda pārvaldītājam ir plašas izvēles iespējas saistībā ar lēmumu pieņemšanu. Fonda pārvaldītājs saņem uz tirgu balstītu maksu par saviem pakalpojumiem, kas ir vienāda ar vienu procentu no tā pārvaldītajiem aktīviem, un 20 procentus no visas fonda peļņas, ja sasniegts noteikts peļņas līmenis. Maksa ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem.

Kaut gan fonda pārvaldītājam jāpieņem lēmumi, kas ir visu ieguldītāju interesēs, tam ir plašas lēmumu pieņemšanas pilnvaras, virzot fonda nozīmīgās darbības. Fonda pārvaldītājs saņem fiksētu maksu, kas ir saistīta ar darbības rezultātiem un ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem. Turklāt atalgojums salāgo fonda pārvaldītāja un citu ieguldītāju ieinteresētību palielināt fonda vērtību, neveidojot tik būtisku pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no fonda darbībām, lai atalgojums pats par sevi norādītu, ka fonda pārvaldītājs ir pilnvarotājs.

Minētais faktu piemērs un analīze attiecas uz 14A–14C piemērā minētajām situācijām. Katrs piemērs tiek aplūkots atsevišķi.

14A piemērs

Fonda pārvaldītājs arī veicis ieguldījumu fondā divu procentu apmērā, kas salāgo fonda pārvaldītāja un citu ieguldītāju intereses. Fonda pārvaldītājam nav pienākuma finansēt zaudējumus, kas pārsniedz tā divu procentu ieguldījumu. Ieguldītāji var atcelt fonda pārvaldītāju ar vienkāršu balsu vairākumu, bet tikai tad, ja tas pārkāpis līgumu.

Fonda pārvaldītāja ieguldījums, kas ir divi procenti, pakļauj to mainīgiem ieņēmumiem no fonda darbības, neveidojot tik būtisku pakļautību, kas norādītu, ka fonda pārvaldītājs ir pilnvarotājs. Uzskata, ka citu ieguldītāju tiesības atcelt fonda pārvaldītāju ir aizsargājošas tiesības, jo tās var īstenot tikai līguma pārkāpšanas gadījumā. Šajā piemērā, kaut gan fonda pārvaldītājam ir plašas lēmumu pieņemšanas pilnvaras un tas pakļauts mainīgiem ieņēmumiem saistībā ar savu līdzdalību un atalgojumu, fonda pārvaldītāja pakļautība norāda, ka tas ir aģents. Tādējādi fonda pārvaldītājs secina, ka tas nekontrolē fondu.

14B piemērs

Fonda pārvaldītājam ir lielāks proporcionālais ieguldījums fondā, bet tam nav pienākuma finansēt zaudējumus, kas pārsniedz šo ieguldījumu. Ieguldītāji var atcelt fonda pārvaldītāju ar vienkāršu balsu vairākumu, bet tikai tad, ja tas pārkāpis līgumu.

Uzskata, ka šajā piemērā citu ieguldītāju tiesības atcelt fonda pārvaldītāju ir aizsargājošas tiesības, jo tās var īstenot tikai līguma pārkāpšanas gadījumā. Kaut gan fonda pārvaldītājs saņem fiksētu maksu, kas ir saistīta ar darbības rezultātiem un ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem, fonda pārvaldītāja ieguldījums kopā ar tā atalgojumu var veidot tik būtisku pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no fonda darbībām, kas norāda, ka fonda pārvaldītājs ir pilnvarotājs. Jo lielāks apjoms un mainīgums saistīts ar fonda pārvaldītāja saimnieciskajām interesēm (ņemot vērā tā atalgojumu un citas intereses kopumā), jo vairāk fonda pārvaldītājs uzsver šīs saimnieciskās intereses analīzē, un attiecīgi lielāka ir iespējamība, ka fonda pārvaldītājs ir pilnvarotājs.

Piemēram, apsverot atalgojumu un citus faktorus, fonda pārvaldītājs var uzskatīt, ka 20 procentu ieguldījums ir pietiekams pamatojums secinājumam, ka tas kontrolē fondu. Tomēr citos apstākļos (piemēram, ja atalgojums vai citi faktori atšķiras), kontrole var veidoties, ja ieguldījuma līmenis ir atšķirīgs.

14C piemērs

Fonda pārvaldītājs veicis proporcionālu ieguldījumu fondā 20 procentu apmērā, bet tam nav pienākuma finansēt zaudējumus, kas pārsniedz tā 20 procentu ieguldījumu. Fondam ir valde, kuras locekļi ir neatkarīgi no fonda pārvaldītāja, un tos ieceļ citi ieguldītāji. Valde reizi gadā ieceļ fonda pārvaldītāju. Ja valde nolemj neatjaunot līgumu ar fonda pārvaldītāju, fonda pārvaldītāja sniegtos pakalpojumus var veikt citi pārvaldītāji, kas darbojas nozarē.

Kaut gan fonda pārvaldītājs saņem fiksētu maksu, kas ir saistīta ar darbības rezultātiem un ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem, fonda pārvaldītāja 20 procentu ieguldījums kopā ar tā atalgojumu veido tik būtisku pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no fonda darbībām, kas norāda, ka fonda pārvaldītājs ir pilnvarotājs. Tomēr ieguldītājiem ir svarīgas tiesības atcelt fonda pārvaldītāju; valde nodrošina mehānismu, saskaņā ar kuru ieguldītāji var atcelt fonda pārvaldītāju, ja tie pieņem šādu lēmumu.

Šajā piemērā fonda pārvaldītājs analīzē vairāk uzsver svarīgas tiesības atcelt. Tādējādi, pat ja fonda pārvaldītājam ir plašas lēmumu pieņemšanas pilnvaras un tas pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no fonda saistībā ar savu atalgojumu un ieguldījumu, citu ieguldītāju turētās svarīgas tiesības norāda, ka fonda pārvaldītājs ir aģents. Tādējādi fonda pārvaldītājs secina, ka tas nekontrolē fondu.

15. piemērs

Tiek izveidots ieguldījumu saņēmējs, lai pirktu portfeli, ko veido fiksētas likmes ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, un to finansē fiksētas likmes parāda instrumenti un kapitāla instrumenti. Kapitāla instrumenti veidoti tā, lai parāda instrumentu ieguldītājiem tie nodrošinātu aizsardzību pret pirmajiem zaudējumiem un saņemtu ieguldījuma saņēmēja atlikušos ieņēmumus. Darījums tika reklamēts potenciālajiem parāda instrumentu ieguldītājiem kā ieguldījums portfeli, ko veido ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, ar pakļautību kredītriskam, kas saistīts ar šādu portfeļa vērtspapīru emitentu iespējamo saistību neizpildi, un procentu riskam, kas saistīts ar portfeļa pārvaldību. Veidojot portfeli, kapitāla instrumenti veido 10 procentus no pirktu aktīvu vērtības. Lēmumu pieņēmējs (aktīvu pārvaldītājs) pārvalda aktīvu portfeli, pieņemot ieguldījumu lēmumus saskaņā ar ieguldījumu saņēmēja prospektā norādītajiem parametriem. Par šādiem pakalpojumiem aktīvu pārvaldītājs saņem uz tirgu balstītu maksu (kas ir viens procents no tā pārvaldītajiem aktīviem) un uz darbības rezultātiem balstītu maksu (kas ir 10 procenti no peļņas), ja ieguldījumu saņēmēja peļņa pārsniedz noteiktu līmeni. Maksa ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem. Aktīvu pārvaldītājs tur 35 procentus ieguldījumu saņēmēja pašu kapitālā.

Atlikušos 65 procentus pašu kapitālā un visus parāda instrumentus tur daudzi izkaisīti un nesaistīti trešo pušu ieguldītāji. Aktīvu pārvaldītāju var atcelt bez iemesla, lēmumu pieņemot citiem ieguldītājiem ar vienkāršu balsu vairākumu.

Aktīvu pārvaldītājs saņem fiksētu maksu, kas ir saistīta ar darbības rezultātiem un ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem. Atalgojums salāgo fonda pārvaldītāja un citu ieguldītāju ieinteresētību palielināt fonda vērtību. Aktīvu pārvaldītājs pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no fonda darbības, jo tas tur 35 procentus pašu kapitālā un saņem atalgojumu.

Kaut gan aktīvu pārvaldītājs darbojas, ievērojot ieguldījumu saņēmēja prospektā noteiktos parametrus, tas var noteiktā laikā pieņemt ieguldījumu lēmumus, kuri būtiski ietekmē ieguldījumu saņēmēja ieņēmumus, savukārt citu ieguldītāju turētām tiesībām atcelt nav lielas nozīmes analizē, jo šādas tiesības tur liels skaits izkaisītu ieguldītāju. Šajā piemērā aktīvu pārvaldītājs vairāk uzsver savu pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no fonda, kas saistīti ar tā līdzdalību pašu kapitālā, kura ir subordinēta parāda instrumentiem. Turējumā esošie 35 procenti pašu kapitālā, kas rada subordinētu pakļautību zaudējumiem, un tiesības uz ieguldījumu saņēmēja ieņēmumiem ir tik būtiskas, ka norāda, ka aktīvu pārvaldītājs ir pilnvarotājs. Tādējādi aktīvu pārvaldītājs secina, ka tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju.

16. piemērs

Lēmumu pieņēmējs (sponsors) sponsorē daudzprofilu pārdošanas struktūru, kas emitē īstermiņa parāda instrumentus nesaistītiem trešo pušu ieguldītājiem. Darījums tika reklamēts potenciālajiem ieguldītājiem kā ieguldījums portfeli, ko veido vidēja termiņa aktīvi ar augstu vērtējumu un minimālu pakļautību kredītriskam, kas saistīts ar šādu portfeļa aktīvu emitentu iespējamo saistību neizpildi. Vairāki uzņēmumi, kas nodod un apkalpo aktīvus, pārdod daudzprofilu pārdošanas struktūrai portfeli, ko veido augstas kvalitātes vidēja termiņa aktīvi. Katrs uzņēmums, kas nodod aktīvus, pārdod struktūrai aktīvu portfeli un pārvalda debitoru parādos saistību neizpildes gadījumā, saņemot uz tirgu balstītu maksu. Katrs uzņēmums, kas nodod aktīvus, arī nodrošina aizsardzību pret pirmajiem kredītzaudējumiem tā aktīvu portfeli, izmantojot struktūrai nodoto aktīvu pārmērīgu nodrošināšanu. Sponsors nosaka struktūras nosacījumus un pārvalda tās darbību, saņemot uz tirgu balstītu maksu. Maksa ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem. Sponsors apstiprina pārdevējus, kuri drīkst pārdot struktūrai, apstiprina aktīvus, ko struktūra gatavoja pīkt, un pieņem lēmumus par struktūras finansējumu. Sponsors darbojas visu ieguldītāju interesēs.

Sponsors saņem struktūras atlikušos ieņēmumus, un tas arī nodrošina struktūrai kredīta kvalitātes uzlabošanu un likviditāti. Sponsora nodrošinātā kredīta kvalitātes uzlabošana sedz zaudējumus, kas nepārsniedz piecus procentus no visiem struktūras aktīviem, pēc tam, kad zaudējumus seguši uzņēmumi, kas nodod aktīvus. Likviditāte netiek nodrošināta pret aktīviem, attiecībā uz kuriem netiek pildītas saistības. Ieguldītāji netur svarīgas tiesības, kas varētu ietekmēt sponsora lēmumu pieņemšanas pilnvaras.

Pat ja sponsors saņem uz tirgu balstītu maksu par saviem pakalpojumiem, kas ir samērīga ar sniegtajiem pakalpojumiem, sponsors ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no struktūras darbības, jo tam ir tiesības saņemt struktūras atlikušos ieņēmumus un tas nodrošina kredīta kvalitātes uzlabošanu un likviditāti (t. i., struktūra ir pakļauta likviditātes riskam, jo tā izmanto īstermiņa parāda instrumentus vidēja termiņa aktīvu finansēšanai). Pat ja katram uzņēmumam, kas nodod aktīvus, ir tiesības pieņemt lēmumus, kas ietekmē struktūras aktīvu vērtību, sponsoram ir plašas lēmumu pieņemšanas pilnvaras, saskaņā ar kurām tas var noteiktā laikā virzīt darbības, kuras visbūtiskāk ietekmē struktūras ieņēmumus (t. i., sponsors nosaka struktūras nosacījumus, tam ir tiesības pieņemt lēmumus par aktīviem (apstiprināt aktīvu pirkšanu un uzņēmumus, kas nodod šādus aktīvus) un struktūras finansējumu (tai regulāri nepieciešami jauni ieguldījumi)). Tiesības saņemt struktūras atlikušos ieņēmumus un kredīta kvalitātes uzlabošanas un likviditātes nodrošināšana pakļauj sponsoru mainīgiem ieņēmumiem no struktūras darbībām, kas atšķiras no citu ieguldītāju pakļautības. Attiecīgi pakļautība norāda, ka sponsors ir pilnvarotājs, un tādējādi tas secina, ka tas kontrolē struktūru. Sponsora pienākums darboties visu ieguldītāju interesēs nevar neļaut tam būt pilnvarotājam.

Attiecības ar citām personām

B73 Novērtējot kontroli, ieguldītājs apsver, kāda veida attiecības tam ir ar citām personām un vai šīs citas personas darbojas ieguldītāja vārdā (t. i., vai tās ir „faktiskie aģenti”). Nosakot, vai citas personas darbojas kā faktiskie aģenti, jāveic novērtējums, ņemot vērā ne tikai attiecību veidu, bet arī šo personu mijiedarbību gan savā starpā, gan ar ieguldītāju.

B74 Šādām attiecībām nav jābūt noteiktām vienošanās dokumentā. Persona ir faktiskais aģents, ja ieguldītājs vai personas, kas virza ieguldītāja darbības, var virzīt šīs personas darbību tā, lai tā darbotos ieguldītāja vārdā. Šādos gadījumos ieguldītājs, novērtējot kontroli ieguldījumu saņēmējā, apsver sava faktiskā aģenta tiesības pieņemt lēmumus un tā netiešo pakļautību mainīgiem ieņēmumiem vai tiesības uz šādiem ieņēmumiem, izmantojot savu faktisko aģentu, un savu pakļautību un tiesības.

B75 Turpmākie piemēri attiecas uz personām, kuras atbilstīgi attiecību veidam, var darboties kā ieguldītāja faktiskie aģenti:

a) ar ieguldītāju saistītas puses;

- b) persona, kas ieguvusi līdzdalību ieguldījumu saņēmējā kā ieguldījumu vai aizdevumu no ieguldītāja;
- c) persona, kas piekritusi nepārdot, nenodot vai neapgrūtināt savu līdzdalību ieguldījumu saņēmējā, nesāņemot ieguldītāja iepriekšēju atļauju (izņemot gadījumus, kad ieguldītājam un citai personai ir tiesības sniegt iepriekšēju piekrišanu un šādu tiesību pamatā ir nosacījumi, par kādiem savstarpēji vienojušās ieinteresētas neatkarīgas personas;
- d) persona, kas nevar finansēt savu darbību, neizmantojot subordinētu finansiālu ieguldītāja atbalstu;
- e) ieguldījumu saņēmējs, kura pārvaldes institūcijas locekļu vairākums vai galvenais vadības personāls ir arī ieguldītāja pārvaldes institūcijas locekļi vai galvenais vadības personāls;
- f) personai ir ciešas uzņēmējdarbības attiecības ar ieguldītāju, piemēram, kā attiecības starp profesionālu pakalpojumu sniedzēju un svarīgu tā klientu.

Norādītu aktīvu kontrole

B76 Ieguldītājs apsver, vai tas vienu daļu no ieguldījumu saņēmēja traktē kā atsevišķu uzņēmumu un, ja traktē, vai tas kontrolē šādu atsevišķu uzņēmumu.

B77 Ieguldītājs traktē vienu daļu no ieguldījumu saņēmēja kā atsevišķu uzņēmumu tikai un vienīgi tad, ja ir izpildīts šāds nosacījums:

Ieguldījumu saņēmēja norādītie aktīvi (un ar tiem saistītā kredīta kvalitātes uzlabošana, ja tāda tiek veikta) ir vienīgais avots, lai veiktu maksājumus par ieguldījumu saņēmēja norādītajām saistībām vai norādītu citādu līdzdalību ieguldījumu saņēmējā. Personām, kurām nav norādīto saistību, nav ne tiesību, ne pienākumu saistībā ar norādītajiem aktīviem vai atlikušajām naudas plūsmām no šādiem aktīviem. Būtībā atlikusī ieguldījumu saņēmēja daļa nevar izmantot ieņēmumus no norādītajiem aktīviem, un maksājumus par atsevišķā uzņēmuma saistībām nevar veikt no atlikušās ieguldījumu saņēmēja daļas aktīviem. Tādējādi būtībā atsevišķā uzņēmuma un visa ieguldījumu saņēmēja aktīvi, saistības un pašu kapitāls ir norobežoti. Šādu atsevišķu uzņēmumu parasti dēvē par „torni”.

B78 Ja ir izpildīts B77 punktā noteiktais nosacījums, ieguldītājs nosaka darbības, kuras būtiski ietekmē atsevišķā uzņēmuma ieņēmumus, un nosaka, kā šādas darbības tiek virzītas, lai novērtētu, vai tam ir vara pār šo ieguldījumu saņēmēja daļu. Novērtējot kontroli atsevišķajā uzņēmumā, ieguldītājs arī ņem vērā, vai tas ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar atsevišķo uzņēmumu, vai arī tam ir tiesības uz šādiem ieņēmumiem, un kā tas var izmantot savu varu pār šo ieguldījumu saņēmēja daļu, lai ietekmētu ieguldītāja ieņēmumu apjomu.

B79 Ja ieguldītājs kontrolē atsevišķo uzņēmumu, ieguldītājs konsolidē attiecīgo ieguldījumu saņēmēja daļu. Šādā gadījumā citas personas izslēdz šo ieguldījumu saņēmēja daļu, kad tās novērtē ieguldījumu saņēmēja kontroli un veic ieguldījumu saņēmēja konsolidāciju.

Pastāvīgs novērtējums

B80 Ieguldītājs atkārtoti novērtē, vai tas kontrolē ieguldījumu saņēmēju, ja fakti un apstākļi norāda, ka notikušas pārmaiņas vienā vai vairākos 7. punktā norādītajos kontroles elementos.

B81 Ja mainījusies pieeja, kā var īstenot varu pār ieguldījumu saņēmēju, šādas pārmaiņas jāatspoguļo ieguldītāja novērtējumā par tā varu pār ieguldījumu saņēmēju. Piemēram, pārmaiņas tiesībās pieņemt lēmumus var nozīmēt, ka nozīmīgās darbības vairs netiek virzītas, izmantojot balsstiesības, bet gan citus vienošanās dokumentus, piemēram, līgumus, saskaņā ar kuriem citai personai vai personām tiek piešķirta spēja noteiktā laikā virzīt nozīmīgās darbības.

B82 Kāda notikuma rezultātā ieguldītājs var iegūt vai zaudēt varu pār ieguldījumu saņēmēju, pat ja ieguldītājs nav iesaistīts šajā notikumā. Piemēram, ieguldītājs var iegūt varu pār ieguldījumu saņēmēju, jo ir beigušās tādas citas personas vai vairāku personu turētas tiesības pieņemt lēmumus, kuru dēļ ieguldītājs iepriekš nevarēja kontrolēt ieguldījumu saņēmēju.

B83 Ieguldītājs arī apsver pārmaiņas, kuras ietekmē tā pakļautību mainīgiem ieņēmumiem no iesaistīšanās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju, vai tiesības uz šādiem ieņēmumiem. Piemēram, ieguldītājs, kam ir vara pār ieguldījumu saņēmēju, var zaudēt kontroli ieguldījumu saņēmējā, ja ieguldītājs vairs nav tiesīgs saņemt ieņēmumus vai vairs nav pakļauts saistībām, jo tas neatbilst 7. punkta b) apakšpunktā noteiktajām prasībām (piemēram, ja tiek izbeigts līgums par tādas maksas saņemšanu, kas ir saistīta ar darbības rezultātiem).

B84 Ieguldītājs apsver, vai ir mainījies tā novērtējums par to, ka tas darbojas kā aģents vai kā pilnvarotājs. Pārmaiņas vispārējās attiecībās starp ieguldītāju un citām personām var nozīmēt, ka ieguldītājs vairs nedarbojas kā aģents, pat ja tas iepriekš darbojies kā aģents, un otrādi. Piemēram, ja notiek pārmaiņas ieguldītāja vai citu personu tiesībās, ieguldītājs atkārtoti apsver savu pilnvarotāja vai aģenta statusu.

B85 Ieguldītāja sākotnējais novērtējums par kontroli vai savu pilnvarotāja vai aģenta statusu nemainās tikai tāpēc, ka mainās tirgus nosacījumi (piemēram, mainās ieguldījumu saņēmēja ieņēmumi, kurus virza tirgus apstākļi), ja vien tirgus apstākļu pārmaiņas nemaina vienu vai vairākus no 7. punktā minētajiem trīs kontroles elementiem vai nemaina vispārējās attiecības starp pilnvarotāju un aģentu.

GRĀMATVEDĪBAS PRASĪBAS

Konsolidācijas procedūras

B86 Konsolidētajos finanšu pārskatos:

- a) tiek apvienoti līdzīgi mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmumu aktīvu, saistību, pašu kapitāla, ienākumu, izdevumu posteņi un naudas plūsmas;
- b) tiek savstarpēji izslēgta (likvidēta) mātesuzņēmuma ieguldījuma katrā meitasuzņēmumā un mātesuzņēmuma daļas katra meitasuzņēmuma pašu kapitālā uzskaites vērtība (3. SFPS paskaidrots, kā uzskaitāma attiecīgā nemateriālā vērtība);
- c) tiek pilnībā izslēgti grupas iekšējie aktīvi un saistības, pašu kapitāls, ienākumi, izdevumi un naudas plūsmas saistībā ar darījumiem starp grupas uzņēmumiem (peļņa vai zaudējumi no grupas iekšējiem darījumiem, ko atzīst par aktīviem, piemēram, krājumos un pamatlīdzekļos, tiek izslēgti pilnībā); grupas iekšējie zaudējumi var norādīt uz vērtības samazināšanos, kas jāatzīst konsolidētajos finanšu pārskatos. Pagaidu starpībām, kas rodas, izslēdzot grupas iekšējo darījumu radīto peļņu un zaudējumus, piemēro 12. SGS „Ienākuma nodokļi”.

Vienota grāmatvedības politika

B87 Ja līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos kāds grupas loceklis izmanto grāmatvedības politiku, kas atšķiras no konsolidētajiem finanšu pārskatiem pieņemtās grāmatvedības politikas, šā grupas locekļa finanšu pārskatos tiek veiktas atbilstīgas korekcijas, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, lai nodrošinātu to atbilstību grupas grāmatvedības politikai.

Novērtēšana

B88 Uzņēmums iekļauj meitasuzņēmuma ienākumus un izdevumus konsolidētajos finanšu pārskatos, sākot no datuma, kurā tas ieguvis kontroli, un līdz datumam, kurā uzņēmums pārstāj kontrolēt meitasuzņēmumu. Meitasuzņēmuma ienākumu un izdevumu pamatā ir aktīvu un saistību summas, kas atzītas konsolidētajos finanšu pārskatos iegādes datumā. Piemēram, to nolietojuma izdevumu pamatā, ko atzīst konsolidētajā vispārējo ienākumu pārskatā pēc iegādes datuma, ir attiecīgo to nolietojamo aktīvu patiesās vērtības, kurus atzīst konsolidētajos finanšu pārskatos iegādes datumā.

Potenciālās balsstiesības

B89 Ja pastāv potenciālās balsstiesības vai citi atvasinātie finanšu instrumenti, kuri satur potenciālās balsstiesības, tad, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, to peļņas vai zaudējumu daļu un pārmaiņas pašu kapitālā, ko attiecina uz mātesuzņēmumu, un nekontrolējošo līdzdalību nosaka, pamatojoties vienīgi uz pastāvošu uzņēmumam piederošu daļu, un tā neatspoguļo potenciālo balsstiesību un citu atvasināto finanšu instrumentu iespējamo īstenošanu vai konvertēšanu, ja vien nepiemēro B90 punktu.

B90 Dažos gadījumos uzņēmumam būtībā ir tam piederoša daļa, ko rada darījums, kas noteiktā laikā piešķir uzņēmumam pieeju ieņēmumiem, kas ir saistīti ar tam piederošo daļu. Šādos apstākļos, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, daļu, ko attiecina uz mātesuzņēmumu, un nekontrolējošo līdzdalību nosaka, ņemot vērā tādu potenciālo balsstiesību un citu atvasināto finanšu instrumentu faktisko īstenošanu, kas noteiktā laikā dod uzņēmumam pieeju ieņēmumiem.

B91 Attiecībā uz līdzdalību meitasuzņēmumos, kuri tiek iekļauti konsolidācijā, nepiemēro 9. SFPS. Ja instrumenti, kas satur potenciālās balsstiesības, būtībā uz noteiktu laiku piešķir pieeju ieņēmumiem, kas ir saistīti ar uzņēmumam piederošu daļu meitasuzņēmumā, uz instrumentu neattiecas 9. SFPS prasības. Citos gadījumos instrumentus, kuri satur potenciālās balsstiesības meitasuzņēmumā, uzskaita saskaņā ar 9. SFPS.

Pārskata datums

B92 Mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmumu finanšu pārskatiem, kurus izmanto konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanai, ir viens un tas pats pārskata datums. Ja mātesuzņēmuma un meitasuzņēmuma pārskata perioda beigu datums atšķiras, meitasuzņēmums konsolidācijas nolūkā sagatavo papildu finanšu informāciju tajā pašā datumā, kurā sagatavoti mātesuzņēmuma finanšu pārskati, lai mātesuzņēmums varētu konsolidēt meitasuzņēmuma finanšu informāciju, ja vien tas nav neiespējami.

B93 Ja iepriekšminēto nosacījumu nav iespējams izpildīt, mātesuzņēmums konsolidē meitasuzņēmuma finanšu informāciju, izmantojot meitasuzņēmuma jaunākos finanšu pārskatus, kuri tiek koriģēti, ņemot vērā ietekmi, ko rada būtiski darījumi vai notikumi laikā starp šo finanšu pārskatu datumu un konsolidēto finanšu pārskatu datumu. Ikvienā gadījumā atšķirība starp meitasuzņēmuma finanšu pārskatu datumu un konsolidēto finanšu pārskatu datumu nedrīkst pārsniegt trīs mēnešus, un pārskatu periodu ilgums un ikvienas atšķirības starp finanšu pārskatu datumiem ir vienādas dažādos periodos.

Nekontrolējoša līdzdalība

B94 Uzņēmums attiecina peļņu vai zaudējumus un citu vispārējo ienākumu katru komponentu uz mātesuzņēmuma īpašniekiem un nekontrolējošu līdzdalību. Tāpat uzņēmums attiecina kopējos vispārējos ienākumus uz mātesuzņēmuma īpašniekiem un nekontrolējošu līdzdalību, pat ja rezultātā nekontrolējošajai līdzdalībai veidojas negatīvs atlikums.

B95 Ja meitasuzņēmums emitējis kumulatīvas priekšrocību akcijas, kas iedalītas kā kapitāla vērtspapīri un ko tur nekontrolējošā līdzdalība, uzņēmums aprēķina savu peļņas vai zaudējumu daļu pēc tam, kad tas veicis korekciju saistībā ar dividendēm par šādām akcijām, neatkarīgi no tā, vai šādas dividendes tikušas izsludinātas vai nē.

Pārmaiņas nekontrolējošas līdzdalības turētā daļā

B96 Ja notiek pārmaiņas nekontrolējošas līdzdalības turētā pašu kapitāla daļā, uzņēmums koriģē kontrolējošās un nekontrolējošās līdzdalības uzskaites vērtību, lai atspoguļotu pārmaiņas to relatīvajā līdzdalībā meitasuzņēmumā. Ikvienu starpību starp summu, par kādu nekontrolējošā līdzdalība koriģēta, un samaksātās vai saņemtās atlīdzības patieso vērtību uzņēmums atzīst tieši pašu kapitālā un attiecina to uz mātesuzņēmuma īpašniekiem.

Kontroles zaudēšana

B97 Mātesuzņēmums var zaudēt kontroli meitasuzņēmumā, veicot vienu vai vairākas vienošanās (darījumus). Tomēr dažreiz apstākļi norāda, ka vairākas vienošanās jāuzskaita kā viens darījums. Lai noteiktu, vai vienošanās jāuzskaita kā viens darījums, mātesuzņēmums ņem vērā visus vienošanās nosacījumus un to saimniecisko ietekmi. Viena vai vairākas šādas pazīmes norāda, ka mātesuzņēmumam jāuzskaita vairākas vienošanās kā viens darījums:

- a) tās noslēgtas vienā un tajā pašā laikā vai vienai ņemot vērā citu;
- b) tās veido vienu darījumu, kura mērķis ir panākt vispārēju komerciālu ietekmi;
- c) viena vienošanās ir atkarīga no vismaz vienas citas vienošanās;
- d) viena vienošanās pati par sevi nav saimnieciski pamatota, bet tā ir saimnieciski pamatota, ja to aplūko kopā ar citu vienošanos. Piemēram, ja akcijas tiek atsavinātas par cenu, kas ir zemāka par tirgus cenu, un starpību kompensē, veicot secīgu akciju atsavināšanu par cenu, kas ir augstāka par tirgus cenu.

B98 Ja mātesuzņēmums zaudē kontroli meitasuzņēmumā, tas:

- a) pārstāj atzīt:
 - i) meitasuzņēmuma aktīvus (tostarp nemateriālo vērtību) un saistības to uzskaites vērtībā kontroles zaudēšanas datumā;
 - ii) nekontrolējošas līdzdalības uzskaites vērtību kādreizējā meitasuzņēmumā kontroles zaudēšanas datumā (tostarp uz tiem attiecinātu citu vispārēju ienākumu komponentus);
- b) atzīst:
 - i) tādas saņemtās atlīdzības (ja tāda ir) patieso vērtību, kuru rada darījums, notikums vai apstākļi, kuru rezultātā tiek zaudēta kontrole;
 - ii) meitasuzņēmuma akciju sadali īpašniekiem to īpašnieku statusā, ja darījums, notikums vai apstākļi, kuru rezultātā tiek zaudēta kontrole, sevī ietver šādu sadali;

- iii) ikviena ieguldījuma, kas saglabāts kādreizējā meitasuzņēmumā, patieso vērtību kontroles zaudēšanas datumā;
- c) atkārtoti iedala peļņā vai zaudējumos vai tieši pārved uz nesadalīto peļņu summas, kas atzītas citos vispārējos ienākumos saistībā ar meitasuzņēmumu, pamatojoties uz B99 punktu, ja tā noteikts citos SFPS;
- d) atzīst jebkādu rezultātā radušos starpību kā guvumus vai zaudējumus peļņā vai zaudējumos, ko attiecina uz mātesuzņēmumu.

B99 Ja mātesuzņēmums zaudē kontroli meitasuzņēmumā, visas summas, ko tas iepriekš atzinis par citiem vispārējiem ienākumiem saistībā ar šo meitasuzņēmumu, mātesuzņēmums uzskaita, pamatojoties uz tādiem pašiem apsvērumiem, kādi tam būtu, ja mātesuzņēmums būtu tieši atsavinājis attiecīgos aktīvus vai saistības. Tādējādi, ja guvumus vai zaudējumus, kas iepriekš atzīti par citiem vispārējiem ienākumiem, atkārtoti iedala peļņā vai zaudējumos, veicot attiecīgo aktīvu vai saistību atsavināšanu, mātesuzņēmums atkārtoti iedala guvumus vai zaudējumus no pašu kapitāla peļņā vai zaudējumos (kā atkārtotas iedalīšanas korekciju), kad tas zaudē kontroli meitasuzņēmumā. Ja pārvērtēšanas pārsniegumu, ko iepriekš atzina citos vispārējos ienākumos, tieši pārved uz nesadalīto peļņu, veicot aktīvu atsavināšanu, mātesuzņēmums pārved pārvērtēšanas pārsniegumu tieši uz nesadalīto peļņu, kad tas zaudē kontroli meitasuzņēmumā.

C pielikums

Spēkā stāšanās datums un pāreja

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa, un tam ir tāds pats spēks kā citām šī SFPS daļām.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

C1 Uzņēmums piemēro šo SFPS pārskatu periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. To drīkst piemērot arī pirms šī datuma. Ja uzņēmums piemēro šo SFPS agrāk, tas šo faktu atklāj un vienlaikus piemēro 11. un 12. SFPS, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” un 28. SGS (grozīts 2011. gadā).

PĀREJA

C2 Uzņēmums piemēro šo SFPS retrospektīvi saskaņā ar 8. SGS „Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas”, izņemot C3–C6 punktā noteikto.

C3 Piemērojot šo SFPS pirmoreiz, uzņēmumam nav jāveic korekcijas pieejā, saskaņā ar kuru tas uzskaita savu iesaistīšanos darbībās ar:

- a) vai nu uzņēmumiem, kuri iepriekš tikuši konsolidēti saskaņā ar 27. SGS „Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati” un 12. PIK “Konsolidācija — īpašam nolīkam dibinātas sabiedrības” un kurus arī turpmāk konsolidē saskaņā ar šo SFPS;
- b) vai arī uzņēmumiem, kuri iepriekš nav konsolidēti saskaņā ar 27. SGS un 12. PIK un kurus arī turpmāk nekonsolidē saskaņā ar šo SFPS.

C4 Ja, piemērojot šo SFPS pirmoreiz, piemērošanas rezultātā ieguldītājs konsolidē ieguldījumu saņēmēju, kas netika konsolidēts saskaņā ar 27. SGS un 12. PIK, ieguldītājs:

- a) novērtē aktīvus, saistības un nekontrolējošo līdzdalību šādā iepriekš nekonsolidētā ieguldījumu saņēmējā sākotnējās piemērošanas datumā tā, it kā ieguldījumu saņēmējs būtu iepriekš konsolidēts (un tādējādi saistībā ar to izmantota iegādes uzskaitīšana saskaņā ar 3. SFPS), sākot no dienas, kad ieguldītājs ieguvis kontroli šajā ieguldījumu saņēmējā, pamatojoties uz šī SFPS prasībām, ja ieguldījumu saņēmējs ir uzņēmums (kā definēts 3. SFPS);
- b) novērtē aktīvus, saistības un nekontrolējošo līdzdalību šādā iepriekš nekonsolidētā ieguldījumu saņēmējā sākotnējās piemērošanas datumā tā, it kā ieguldījumu saņēmējs būtu iepriekš konsolidēts (un tādējādi saistībā ar to izmantota iegādes metode, kā noteikts 3. SFPS, neveicot ieguldījumu saņēmēja nemateriālās vērtības atzīšanu), sākot no dienas, kad ieguldītājs ieguvis kontroli šajā ieguldījumu saņēmējā, pamatojoties uz šī SFPS prasībām, ja ieguldījumu saņēmējs nav uzņēmums (kā definēts 3. SFPS). Ikvienu starpību starp atzītu aktīvu, saistību un nekontrolējošas līdzdalības summu un iepriekšējo uzskaites vērtību saistībā ar ieguldītāja iesaistīšanos darbībās ar ieguldījumu saņēmēju atzīst par pašu kapitāla sākuma atlikuma attiecīgu korekciju.
- c) Ja nav iespējams novērtēt ieguldījumu saņēmēja aktīvus, saistības un nekontrolējošo līdzdalību saskaņā ar a) vai b) apakšpunktu (kā noteikts 8. SGS), ieguldītājs:

- i) piemēro 3. SFPS prasības, ja ieguldījumu saņēmējs ir uzņēmums. Uzskaites datums ir tā agrākā perioda sākums, kurā var piemērot 3. SFPS, kas var būt kārtējais periods;
- ii) piemēro iegādes metodi, kas noteikta 3. SFPS, neveicot ieguldījumu saņēmēja nemateriālās vērtības atzīšanu iegādes datumā, ja ieguldījumu saņēmējs nav uzņēmums. Iegādes datums ir tā agrākā perioda sākums, kurā var piemērot šo punktu, kas var būt kārtējais periods.

Ieguldītājs atzīst starpību starp iegādes datumā atzītām aktīvu, saistību un nekontrolējošas līdzdalības summām un iepriekš atzītām summām saistībā ar iesaistīšanos darbībās par pašu kapitāla korekciju attiecīgajā periodā. Turklāt ieguldītājs nodrošina salīdzināmu informāciju un atklāj informāciju saskaņā ar 8. SGS.

C5 Ja, piemērojot šo SFPS pirmoreiz, tā piemērošanas rezultātā ieguldītājs vairs nekonsolidē ieguldījumu saņēmēju, kas tika konsolidēts saskaņā ar 27. SGS (grozīts 2008. gadā) un 12. PIK, ieguldītājs novērtē savu nesadalīto līdzdalību ieguldījumu saņēmējā sākotnējās piemērošanas datumā par summu, par kādu tas veiktu novērtēšanu, ja šī SFPS prasības būtu pastāvējušas tad, kad ieguldītājs iesaistījās darbībās ar ieguldījumu saņēmēju vai zaudēja kontroli ieguldījumu saņēmējā. Ja nesadalīto līdzdalību nevar novērtēt (kā noteikts 8. SGS), ieguldītājs piemēro šī SFPS prasības, uzskaitot kontroles zaudēšanu tā agrākā perioda sākumā, kurā var piemērot šo SFPS, kas var būt kārtējais periods. Ieguldītājs atzīst starpību starp iepriekš atzītām aktīvu, saistību un nekontrolējošas līdzdalības summām un uzskaites vērtību saistībā ar ieguldītāja iesaistīšanos darbībās ar ieguldījumu saņēmēju par pašu kapitāla korekciju attiecīgajā periodā. Turklāt ieguldītājs nodrošina salīdzinošu informāciju un atklāj informāciju saskaņā ar 8. SGS.

C6 Standarta 23., 25., B94 un B96–B99 punkts ir 2008. gadā veiktie grozījumi 27. SGS, kuri tika iestrādāti 10. SFPS. Izņemot gadījumus, kad uzņēmums piemēro C3 punktu, tas piemēro minētajos punktos noteiktās prasības šādi:

- a) uzņēmums atkārtoti neuzrāda peļņu vai zaudējumus, ko attiecina uz pārskata periodiem pirms B94 punkta grozījumu pirmās piemērošanas;
- b) standarta 23. un B96 punktā noteiktās prasības, uzskaitot pārmaiņas uzņēmumam piederošajā daļā meitasuzņēmumā pēc kontroles iegūšanas, nepiemēro pārmaiņām, kas notikušas pirms šo grozījumu pirmās piemērošanas;
- c) uzņēmums atkārtoti neuzrāda ieguldījuma kādreizējā meitasuzņēmumā uzskaites vērtību, ja kontrole zaudēta pirms 25. un B97–B99 punkta grozījumu pirmās piemērošanas. Turklāt uzņēmums atkārtoti neapņēma guvumus vai zaudējumus saistībā ar kontroles zaudēšanu meitasuzņēmumā, kas notikusi pirms 25. un B97–B99 punkta grozījumu pirmās piemērošanas.

Atsauces uz 9. SFPS

C7 Ja uzņēmums piemēro šo SFPS, bet vēl nepiemēro 9. SFPS, ikviena atsauce uz 9. SFPS jāsaprot kā atsauce uz 39. SGS „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”.

CITU SFPS ATSAUKŠANA

C8 Šis SFPS aizstāj prasības, kas attiecas uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem 27. SGS (grozīts 2008. gadā).

C9 Šis SFPS arī aizstāj 12. PIK “Konsolidācija – īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības”.

D pielikums

Grozījumi citos SFPS

Šajā pielikumā noteikti grozījumi citos SFPS, kurus noteica šis valdes izdots SFPS. Uzņēmums piemēro grozījumus pārskatu periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. Ja uzņēmums piemēro šo SFPS pirms norādītā datuma, tas piemēro grozījumus, sākot no tā paša agrākā perioda. Grozījumi punktos norādīti, jauno tekstu pasvītrotot un dzēsto tekstu pārsvītrotot.

1. SFPS. Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana

D1 Pievieno šādu 39I punktu:

- 39I Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 31., B7, C1, D1, D14 un D15 punkts, un tiek pievienots D31 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D2 Standarta B pielikuma B7 punktu groza šādi:

B7 Pirmreizējs piemērotājs piemēro šādas 10. SFPS prasības perspektīvi, sākot no pārejas datuma uz SFPS:

- a) standarta B94 punktā noteikto prasību, ka kopējie vispārējie ienākumi ir attiecināmi uz mātesuzņēmuma īpašniekiem un nekontrolējošu līdzdalību pat tad, ja tāpēc nekontrolējošai līdzdalībai rodas negatīvs atlikums;
- b) standarta 23. un B93 punktā noteiktās prasības, uzskaitot pārmaiņas mātesuzņēmumam piederošajā daļā meitasuzņēmumā, kā rezultātā nenotiek kontroles zaudēšana;
- c) standarta B97–B99 punktā noteiktās prasības, uzskaitot kontroles zaudēšanu pār meitasuzņēmumu, un ar to saistītās 5. SFPS „Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības” 8A punkta prasības.

Tomēr, ja pirmreizējs piemērotājs izvēlas retrospektīvi piemērot 3. SFPS iepriekšējai uzņēmējdarbības apvienošanai, tas saskaņā ar šī SFPS C1 punktu piemēro arī 10. SFPS.

D3 Standarta C pielikuma C1 punktu groza šādi:

- C1 Pirmreizējs piemērotājs var izlemt nepiemērot 3. SFPS retrospektīvi iepriekšējai uzņēmējdarbības apvienošanai (uzņēmējdarbības apvienošanai pirms pārejas datuma uz SFPS). Taču, ja pirmreizējs piemērotājs atkārtoti uzrāda kādas uzņēmējdarbības apvienošanu, lai nodrošinātu atbilstību 3. SFPS, tas atkārtoti uzrāda visas vēlāk veiktās uzņēmējdarbības apvienošanas un piemēro 10. SFPS no tā paša datuma. Piemēram, ja pirmreizējs piemērotājs nolēm atkārtoti uzrādīt uzņēmējdarbības apvienošanu, kas veikta 20X6. gada 30. jūnijā, tas atkārtoti uzrāda visas uzņēmējdarbības apvienošanas, kas veiktas starp 20X6. gada 30. jūniju un pārejas datumu uz SFPS, un tas arī piemēro 10. SFPS no 20X6. gada 30. jūnija.

2. SFPS. Akciju maksājumi

D4 Pievieno šādu 63A punktu:

- 63A Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS tiek grozīts 5. punkts un A pielikums. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

Standarta A pielikumā zemsvītras piezīmi termina „vienošanās par maksājumu ar akcijām” definīcijai groza šādi:

- * Termins „grupa” definēts 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” A pielikumā kā „mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmumi” no pārskatus sniedzēja uzņēmuma galīgā mātesuzņēmuma viedokļa.

3. SFPS. Uzņēmējdarbības apvienošana

D5 Standarta 7. punktu groza šādi un pievieno šādu 64E punktu:

7. Pircēja — uzņēmuma, kas iegūst kontroli pār citu uzņēmumu, t. i., iegādāto uzņēmumu — identificēšanai izmanto 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” ietvertos norādījumus. Ja uzņēmējdarbības apvienošana ir notikusi, bet 10. SFPS ietverto norādījumu piemērošana skaidri nenosaka, kurš no uzņēmumiem, kas apvienojas, ir pircējs, tad šī apstākļa noteikšanai izmanto B14–B18 punktā ietvertos faktorus.

- 64E Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS tiek grozīts 7. punkts, B63 punkta e) apakšpunkts un A pielikums. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. SFPS.
- D6 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]
- D7 Standarta A pielikumā svītro termina „kontrole” definīciju.
- D8 Standarta B pielikuma B13 punktu un B63 punkta e) apakšpunktu groza šādi:
- B13 Pircēja — uzņēmuma, kas iegūst kontroli pār iegādāto uzņēmumu — identificēšanai izmanto 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” ietvertos norādījumus. Ja uzņēmējdarbības apvienošana ir notikusi, bet 10. SFPS ietvertos norādījumu piemērošana skaidri nenosaka, kurš no uzņēmumiem, kas apvienojas, ir pircējs, tad šī apstākļa noteikšanai izmanto B14–B18 punktā ietvertos faktorus.
- B63 Dažu citu SFPS piemēri, kas sniedz norādījumus par uzņēmējdarbības apvienošanā iegādāto aktīvu un pārņemto vai radušos saistību novērtēšanu un uzskaiti:
- a) ...
- e) 10. SFPS sniedz norādījumus par mātesuzņēmumam piederošās daļas meitasuzņēmumā izmaiņu uzskaiti pēc kontroles iegūšanas.

7. SFPS. Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana

- D9 Standarta 3. punkta a) apakšpunktu groza šādi un pievieno šādu 44O punktu:
3. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:
- a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē” [...]. Tomēr dažos gadījumos 27. vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS; šādos gadījumos [...]
- 44O Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3. punkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

9. SFPS. Finanšu instrumenti (izdots 2009. gada novembrī)

- D10 Pievieno šādu 8.1.2. punktu:
- 8.1.2. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts C8 punkts un svīroti virsraksti pirms C18 punkta un C18–C23 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.
- D11 Standarta C pielikumā svītro C18 un C19 punktu un virsrakstus pirms abiem minētajiem punktiem, un C8 punktu groza šādi:
- C83 Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:
- a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS un 9. SFPS; šādos gadījumos [...]

9. SFPS. Finanšu instrumenti (izdots 2010. gada oktobrī)

- D12 Standarta 3.2.1. punktu groza šādi un pievieno šādu 7.1.2. punktu:
- 3.2.1. Konsolidētajos finanšu pārskatos 3.2.2.–3.2.9. punktu, B3.1.1., B3.1.2. un B3.2.1.–B3.2.17. punkts piemērojams konsolidētā līmenī. Tas nozīmē, ka vispirms uzņēmums konsolidē visus meitasuzņēmumus saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, bet pēc tam piemēro minētos punktus rezultātā izveidotajai uzņēmumu grupai.

- 7.1.2. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3.2.1. un B3.2.1.–B3.2.3. punkts, B4.3.12. punkta c) apakšpunkts, B5.7.15., C11 un C30 punkts un svītrots C23–C28 punkts un attiecīgie virsraksti. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D13 Standarta B pielikuma B3.2.1.–B3.2.3. punktu un B5.7.15. punktu groza šādi:

Standarta B3.2.1. punktā tiek dzēsts teksts „(ieskaitot īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību)” grafika pirmajā lōgā.

B3.2.2. Situācija, kas aprakstīta standarta 3.2.4. punkta b) apakšpunktā (kad uzņēmums saglabā līgumā paredzētās tiesības, lai no finanšu aktīva saņemtu naudas plūsmas, bet pieņem līgumā paredzētās saistības maksāt naudas plūsmas vienam vai vairākiem saņēmējiem), gadās, piemēram, ja uzņēmums ir trasta kompānija un emitē investoriem izdevīgu līdzdalību pamatā esošajos finanšu aktīvos, kuri tam pieder, un nodrošina šo finanšu aktīvu apkalpošanu. Šajā gadījumā finanšu aktīvi atbilst atzīšanas pārtraukšanas prasībām, ja ir izpildīti 3.2.5. un 3.2.6. punkta nosacījumi.

B3.2.3. Piemērojot 3.2.5. punktu, uzņēmums, piemēram, varētu būt finanšu aktīva iniciators vai tā varētu būt grupa, kas ietver meitasuzņēmumu, kas iegūst finanšu aktīvu un nodod naudas plūsmas nesaistītiem trešo pušu ieguldītājiem.

B5.7.15. Aktīviem raksturīgs darbības rezultātu risks ir, piem.:

a) ...

b) saistības, ko emitējis strukturēts uzņēmums, kuram piemīt šādas īpašības. Uzņēmums ir juridiski nesaistīts, tādējādi uzņēmuma aktīvi ir norobežoti vienīgi ieguldītāju labā, arī bankrota gadījumā. Uzņēmums neiesaistās citos darījumos, un uzņēmuma aktīvus nevar izmantot hipotēkai. Summas pienākas uzņēmuma ieguldītājiem tikai tad, ja norobežotie aktīvi rada naudas plūsmas. Tādējādi, [...]

D14 Standarta C pielikumā svītrot virsrakstu pirms C23 punkta un C23 un C24 punktu, un C11 un C30 punktu groza šādi:

C11 3. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 9. SFPS; šādos gadījumos [...]

C30 4. Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 9. SFPS; šādos gadījumos [...]

1. SGS. Finanšu pārskatu sniegšana

D15 Standarta 4. un 123. punktu groza šādi un pievieno šādu 139H punktu:

4. Šis standarts neattiecas uz saskaņā ar 34. SGS „Starpperioda finanšu pārskati” sagatavotu saīsinātu starpperioda finanšu pārskatu struktūru un saturu. Tomēr 15.–35. punkts attiecas uz šādiem finanšu pārskatiem. Šis standarts ir vienlīdz attiecināms uz visiem uzņēmumiem: gan tiem, kuri sniedz konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, gan tiem, kuri sniedz atsevišķos finanšu pārskatus saskaņā ar 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati”.

123. Uzņēmuma grāmatvedības politiku īstenošanas procesā vadība izdara dažādus vērtējumus, ne tikai vērtējumus saistībā ar aplēsēm, kas var būtiski ietekmēt finanšu pārskatos atzītās summas. Piemēram, vadība izdara vērtējumus, lai noteiktu:

- a) ...
- b) vai būtībā visi nozīmīgie riski un labumi, kas raksturīgi īpašumtiesībām uz finanšu aktīviem un iznomātiem aktīviem, ir nodoti citiem uzņēmumiem;
- c) vai būtībā konkrētu preču pārdošana nav vienošanās par finansējuma nodrošināšanu un tādējādi nerada ieņēmumus;
- d) ~~dzēsts~~.

139H Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. un 12 SFPS tiek grozīts 4., 119., 123. un 124. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 12. SFPS.

7. SGS. Naudas plūsmu pārskats

D16 Standarta 42B punktu groza šādi un pievieno šādu 57. punktu:

- 42B Izmaiņas uzņēmumam piederošā daļā meitasuzņēmumā, kuras neizraisa kontroles zaudēšanu, piemēram, mātesuzņēmumam attiecīgi pērkot vai pārdodot meitasuzņēmuma kapitāla instrumentus, uzskaita kā darījumus ar kapitāla vērtspapīriem (sk. 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”). Attiecīgi [...]
57. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 37., 38. un 42B punkts un svītrots 50. punkta b) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

21. SGS. Ārvalstu valūtas kursu izmaiņu ietekme

D17 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D18 Standarta 19., 45. un 46. punktu groza šādi un pievieno šādu 60F punktu:

19. Šis standarts atļauj arī autonomam uzņēmumam, kas sagatavo finanšu pārskatus, vai uzņēmumam, kas sagatavo atsevišķus finanšu pārskatus saskaņā ar 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” sniegt finanšu pārskatus jebkurā valūtā (vai valūtās). Ja [...]
45. Ārvalstu darbības rezultātu un finansiālā stāvokļa apvienošana ar pārskatu sniedzēja uzņēmuma rezultātiem un finansiālo stāvokli tiek veikta, ievērojot parasto konsolidācijas kārtību, piemēram, koncerna savstarpējo atlikumu un darījumu izslēgšana (sk. 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”). Tomēr [...]
46. Ja ārvalstu darbības un pārskatu sniedzēja uzņēmuma finanšu pārskatus sagatavo atšķirīgos pārskata datumos, ārvalstu darbība bieži sagatavo papildu pārskatus tajā pašā datumā, kurā tiek sagatavoti pārskatu sniedzēja uzņēmuma pārskati. Ja tas nav tā izdarīts, 10. SFPS ļauj izmantot citu pārskata sagatavošanas datumu ar noteikumu, ka starpība nav lielāka kā trīs mēneši un korekcijas veiktas jebkuru būtisku darījumu vai citu notikumu ietekmes uzrādīšanai, kas radusies laikā starp dažādiem datumiem. Tādā gadījumā ārvalstu darbības aktīvus un saistības pārrēķina pēc valūtas kursa ārvalstu darbības pārskata perioda beigās. Korekcijas tiek veiktas valūtas kursa nozīmīgu izmaiņu gadījumā laikā līdz pārskatu sniedzēja uzņēmuma pārskata perioda beigām saskaņā ar 10. SFPS. Šādu pieeju [...]
- 60F Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3. punkta b) apakšpunkts, 8., 11., 18., 19., 33., 44.–46. un 48A punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

24. SGS. Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm

D19 Standarta 3. punktu groza šādi:

3. Šis standarts pieprasa informācijas atklāšanu par saistīto pušu darījumiem, darījumiem un atlikušām summām, tostarp apņemšanos, konsolidētajos un atsevišķajos mātesuzņēmuma vai ieguldītāja, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme ieguldījumu saņēmējā, finanšu pārskatos, kas sniegti saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” vai 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati”. Šo standartu piemēro arī atsevišķajiem finanšu pārskatiem.

Standarta 9. punktā svītro terminu „kontrolē”, „kopīga kontrolē” un „būtiska ietekme” definīcijas un pievieno šādu teikumu:

Termini „kontrolē”, „kopīga kontrolē” un „būtiska ietekme” definēti 10. SFPS, 11. SFPS „Kopīgas struktūras” un 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”, un šajā standartā tos izmanto minēto standartu nozīmē.

Pievieno šādu 28A punktu:

28A Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS, 11. SFPS „Kopīgas struktūras” un 12. SFPS tiek grozīts 3. un 9. punkts, 11. punkta b) apakšpunkts, 15. punkts, 19. punkta b) un e) apakšpunkts un 25. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10., 11. un 12. SFPS.

27. SGS. Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati

D20 Prasības, kuras 27. SGS „Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati” attiecas uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem, svītro un pēc nepieciešamības iekļauj 10. SFPS. Uzskaites un informācijas atklāšanas prasības atsevišķajos finanšu pārskatos joprojām ir noteiktas 27. SGS, standarta virsraksts ir grozīts un ir „Atsevišķie finanšu pārskati”, atlikušo punktu numerācija ir attiecīgi mainīta, koriģēta standarta darbības joma un veikti citi redakcionāli labojumi. Uzskaites un informācijas atklāšanas prasības, kas joprojām ir noteiktas 27. SGS (grozīts 2011. gadā), ir atjauninātas, lai atspoguļotu 10., 11. un 12. SFPS un 28. SGS (grozīts 2011. gadā) norādījumus. Sīkāka informācija par pārmaiņām atsevišķos 27. SGS (grozīts 2008. gadā) punktos sniegtas 27. SGS (grozīts 2011. gadā) pievienotajā atbilstības tabulā.

32. SGS. Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana

D21 Standarta 4. punkta a) apakšpunktu groza šādi un pievieno šādu 97I punktu:

4. Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS [...]

97I Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. un 11. SFPS tiek grozīts 4. punkta a) apakšpunkts un AG29 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D22 Standarta pielikuma AG29 punktu groza šādi:

AG29 Konsolidētajos finanšu pārskatos uzņēmums uzrāda nekontrolējošu līdzdalību, t. i., citu pušu līdzdalību pašu kapitālā un tā meitasuzņēmumu ienākumus, saskaņā ar 1. SGS un 10. SFPS. Klasificējot [...]

33. SGS. Peļņa par akciju

D23 Standarta 4. punktu groza šādi un pievieno šādu 74B punktu:

4. Ja uzņēmums sniedz gan konsolidētos finanšu pārskatus, gan atsevišķos finanšu pārskatus, kas sagatavoti saskaņā ar attiecīgi 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati”, saskaņā ar šī standarta prasībām informācija jāatklāj, pamatojoties uz konsolidētajos finanšu pārskatos ietverto informāciju. Uzņēmumam [...]

74B Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 4., 40. un A11 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

36. SGS. Aktīvu vērtības samazināšanās

D24 Standarta 4. punkta a) apakšpunktu groza šādi un pievieno šādu 140H punktu:

4. Šis standarts attiecas uz finanšu aktīviem, kas klasificēti kā:

a) meitasuzņēmumi, kā definēts 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”;

b) [...]

- 140H Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. un 11. SFPS tiek grozīts 4. punkts, virsraksts pirms 12. punkta h) apakšpunkta un 12. punkta h) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D25 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

38. SGS. Nemateriālie aktīvi

D26 Standarta 3. punkta e) apakšpunktu groza šādi un pievieno šādu 130F punktu:

3. Ja kāds cits standarts nosaka, kā uzskaitāms konkrēts nemateriālo aktīvu veids, uzņēmums izmanto nevis šo standartu, bet gan attiecīgo standartu. Piemēram, šo standartu nepiemēro:

a) [...]

b) finanšu aktīviem, kā definēts 32. SGS. Dažu finanšu aktīvu atzīšana un novērtēšana ir aplūkota 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” un 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”;

c) [...]

- 130F Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3. punkta e) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

39. SGS. Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana (grozīts 2009. gada oktobrī)

D27 Standarta 2. punkta a) apakšpunktu un 15. punktu groza šādi un pievieno šādu 103P punktu:

2. Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati”, vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS vai ~~31. SGS~~ ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot šo standartu. [...]

15. Konsolidētajos finanšu pārskatos 16.–23. punkts un A pielikuma AG34–AG52 punkts piemērojams konsolidētā līmenī. Tas nozīmē, ka vispirms uzņēmums konsolidē visus meitasuzņēmumus saskaņā ar 10. SFPS, bet pēc tam piemēro 16.–23. punktu un A pielikuma AG34–AG52 punktu rezultātā izveidotajai uzņēmumu grupai.

- 103P Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 2. punkta a) apakšpunkts, 15., AG3, AG36–AG38 punkts un AG41 punkta a) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D28 Standarta A pielikumā AG36–AG38 punktu groza šādi:

Standarta AG36. punktā tiek dzēsts teksts „(ieskaitot īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību)” grafika pirmajā logā.

AG37 Situācija, kas aprakstīta 18. punkta b) apakšpunktā (kad uzņēmums saglabā līgumā paredzētās tiesības, lai no finanšu aktīva saņemtu naudas plūsmas, bet pieņem līgumā paredzētās saistības maksāt naudas plūsmas vienam vai vairākiem saņēmējiem), gadās, piemēram, ja uzņēmums ir trasta kompānija un emitē investoriem izdevīgu līdzdalību pamatā esošajos finanšu aktīvos, kuri tam pieder, un nodrošina šo finanšu aktīvu apkalpošanu. Šajā gadījumā finanšu aktīvi atbilst atzīšanas pārtraukšanas prasībām, ja ir izpildīti 19. un 20. punkta nosacījumi.

AG38 Piemērojot 19. punktu, uzņēmums, piemēram, varētu būt finanšu aktīva iniciators vai tā varētu būt grupa, kas ietver meitasuzņēmumu, kas iegūst finanšu aktīvu un nodod naudas plūsmas nesaistītiem trešo pušu ieguldītājiem.

5. SFPIK. Tiesības uz likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu procentu maksājumiem

D29 Sadaļā „Atsauces” atsauci uz 27. un 31. SGS svītro, atsauci uz 28. SGS groza, norādot virsrakstu „28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”, un pievieno atsauci uz 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS „Kopīgas struktūras”.

Standarta 8. punktu groza šādi un pievieno šādu 14B punktu:

8. Dalībniekam ir jānovērtē, vai tam ir kontrole, kopīga kontrole vai būtiska ietekme fondā, ņemot vērā 10. un 11. SFPS un 28. SGS. Ja pastāv kāds no iepriekš minētajiem apstākļiem, dalībniekam ir jāuzskaita sava līdzdalība fondā saskaņā ar šiem standartiem.

14B Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. un 11. SFPS tiek grozīts 8. un 9. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

17. SFPIK. Nenaudas aktīvu sadale īpašniekiem

D30 Sadaļā „Atsauces” pievieno atsauci uz 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”.

Standarta 7. punktu groza šādi un pievieno šādu 19. punktu:

7. Saskaņā ar 5. punktu šo Interpretāciju nepiemēro, ja uzņēmums sadala atsevišķas sev piederošas daļas meitasuzņēmumā, bet patur kontroli pār šo meitasuzņēmumu. Uzņēmums, kas veic sadali un tās rezultātā atzīst nekontrolējošu līdzdalību meitasuzņēmumā, uzskaita sadali saskaņā ar 10. SFPS.

19. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS tiek grozīts 7. punkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 10. SFPS.

11. STARPTAUTISKAIS FINANŠU PĀRSKATU STANDARTS***Kopīgas struktūras*****MĒRĶIS**

1. Šī SFPS mērķis ir izveidot principus, saskaņā ar kuriem uzņēmumi, kam ir līdzdalība kopīgi kontrolētās struktūrās (t. i., „kopīgās struktūrās”), sniedz finanšu pārskatus.

Mērķa sasniegšana

2. Lai sasniegtu 1. punktā noteikto mērķi, šajā SFPS definēta „kopīga kontrole” un noteikts, ka uzņēmumam, kas ir „kopīgā struktūrā iesaistīta puse”, jānosaka, kāda veida kopīgā struktūrā tas ir iesaistīts, novērtējot savas tiesības un pienākumus un uzskaitot šīs tiesības un pienākumus atbilstīgi kopīgās struktūras veidam.

DARBĪBAS JOMA

3. Šo SFPS piemēro visiem uzņēmumiem, kuri ir kopīgā struktūrā iesaistīta puse.

KOPĪGAS STRUKTŪRAS

4. Kopīga struktūra ir struktūra, kuru kopīgi kontrolē divas vai vairākas puses.
5. Kopīgu struktūru raksturo šādas pazīmes:
 - a) puses saista vienošanās (sk. B2–B4 punktu);
 - b) saskaņā ar vienošanos divas vai vairākas šādas puses kopīgi kontrolē struktūru (sk. 7.–13. punktu).
6. Kopīga struktūra ir vai nu „kopīga darbība”, vai „kopuzņēmums”.

Kopīga kontrole

7. Kopīga kontrole ir vienošanās dokumentā noteikta kontroles savstarpēja dalīšana saistībā ar struktūru, kas pastāv tikai tad, ja, pieņemot lēmumus par nozīmīgām darbībām, nepieciešama kontroli savstarpēji dalošo pušu vienprātīga piekrišana.
8. Uzņēmums, kas ir struktūrā iesaistīta puse, novērtē, vai saskaņā ar vienošanos struktūru kopīgi kontrolē visas puses vai pušu grupu. Visas puses vai pušu grupa kopīgi kontrolē struktūru, ja tām jādarbojas kopā, lai virzītu darbības, kuras nozīmīgi ietekmē struktūras ieņēmumus (t. i., nozīmīgās darbības).
9. Kad ir noskaidrots, ka visas puses vai pušu grupa kopīgi kontrolē struktūru, kopīga kontrole pastāv tikai tad, ja lēmumiem par nozīmīgām darbībām nepieciešama struktūru kopīgi kontrolējošo pušu vienprātīga piekrišana.
10. Kopīgā struktūrā neviena puse viena pati nekontrolē struktūru. Puse, kurai ir kopīga kontrole struktūrā, var nepieļaut, ka cita puse vai pušu grupa kontrolē struktūru.
11. Struktūra var būt kopīga struktūra, pat ja ne visām struktūrā iesaistītajām pusēm ir kopīga kontrole struktūrā. Šajā SFPS tiek nodalītas puses, kurām ir kopīga kontrole kopīgā struktūrā („kopīgas struktūras operatori” vai „kopīgas struktūras dalībnieki”), un puses, kuras piedalās kopīgā struktūrā, bet kurām tajā nav kopīgas kontroles.
12. Uzņēmumam jāpieņem lēmums, kad tas novērtē, vai visām pusēm vai pušu grupai ir kopīga kontrole struktūrā. Uzņēmums veic novērtējumu, ņemot vērā visus faktus un apstākļus (sk. B5–B11 punktu).
13. Ja fakti un apstākļi mainās, uzņēmums veic atkārtotu novērtējumu, vai tam joprojām ir kopīga kontrole struktūrā.

Kopīgu struktūru veidi

14. Uzņēmums nosaka, kāda veida kopīgā struktūrā tas ir iesaistīts. Tas, vai kopīga struktūra ir kopīga darbība vai kopuzņēmums, ir atkarīgs no kopīgā struktūrā iesaistīto pušu tiesībām un pienākumiem.

15. **Kopīga darbība ir kopīga struktūra, kurā pusēm, kam ir kopīga kontrole struktūrā, ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām.** Šādas puses sauc par kopīgas struktūras operatoriem.
16. **Kopuzņēmums ir kopīga struktūra, kurā pusēm, kam ir kopīga kontrole struktūrā, ir tiesības uz struktūras neto aktīviem.** Šādas puses sauc par kopīgas struktūras dalībniekiem.
17. Uzņēmumam jāpieņem lēmums, kad tas novērtē, vai kopīga struktūra ir kopīga darbība vai kopuzņēmums. Uzņēmums nosaka, kāda veida kopīgā struktūrā tas ir iesaistīts, ņemot vērā savas tiesības un pienākumus, kas tam rodas saistībā ar struktūru. Uzņēmums novērtē savas tiesības un pienākumus, ņemot vērā struktūras uzbūvi un juridisko formu, pušu vienošanās nosacījumus un pēc nepieciešamības citus faktus un apstākļus (sk. B12–B33 punktu).
18. Dažreiz puses saista pamatvienošanās, kurā noteikti vispārīgi līgumiski nosacījumi vienas vai vairāku darbību veikšanai. Pamatvienošanās var noteikt, ka puses izveido dažādas kopīgas struktūras īpašu darbību veikšanai, un šīs darbības ir vienošanās daļa. Pat ja šādas kopīgas struktūras attiecas uz vienu un to pašu pamatvienošanās, tās var būt dažāda veida struktūras, ja, veicot dažādās pamatvienošanās dokumentā noteiktās darbības, pušu tiesības un pienākumi atšķiras. Attiecīgi kopīgas darbības un kopuzņēmumi var līdzāspastāvēt, ja puses veic dažādas darbības, kas veido vienas un tās pašas pamatvienošanās daļu.
19. Ja fakti un apstākļi mainās, uzņēmums veic atkārtotu novērtējumu, vai ir mainījies tās kopīgās struktūras veids, kurā tas ir iesaistīts.

KOPĪGĀ STRUKTŪRĀ IESAISTĪTO PUŠU FINANŠU PĀRSKATI

Kopīga darbība

20. Saistībā ar savu līdzdalību kopīgā darbībā kopīgas struktūras operators atzīst:

- a) **savus aktīvus, tostarp savu daļu kopīgi turētos aktīvos;**
 - b) **savas saistības, tostarp savu daļu kopīgas struktūras saistībās;**
 - c) **savus ieņēmumus, kas rodas, pārdodot tā daļu kopīgas darbības rezultātā saražotajā produkcijā;**
 - d) **savu daļu no ieņēmumiem, kas rodas, pārdodot kopīgas darbības saražoto produkciju;**
 - e) **savus izdevumus, tostarp savu daļu kopīgi radītos izdevumos.**
21. Kopīgas struktūras operators uzskaita aktīvus, saistības, ieņēmumus un izdevumus saistībā ar savu līdzdalību kopīgā darbībā saskaņā ar tiem SFPS, kurus piemēro konkrētajiem aktīviem, saistībām, ieņēmumiem un izdevumiem.
22. Tādus darījumus kā, piem., aktīvu pārdošanu, ieguldīšanu vai pirkšanu, ko uzņēmums veic ar tādu kopīgo darbību, kurā tas ir kopīgas struktūras operators, uzskaita saskaņā ar B34–B37 punktu.
23. Puse, kas ir dalībnieks, bet kam nav kopīgas kontroles kopīgā darbībā, arī uzskaita savu līdzdalību struktūrā saskaņā ar 20.–22. punktu, ja šai pusei ir tiesības uz kopīgās darbības aktīviem un pienākumi pret kopīgās darbības saistībām. Ja pusei, kas ir dalībnieks, bet kam nav kopīgas kontroles kopīgā darbībā, nav tiesību uz kopīgās darbības aktīviem un pienākumi pret kopīgās darbības saistībām, tā uzskaita savu līdzdalību kopīgā darbībā saskaņā ar tiem SFPS, kurus piemēro šādai līdzdalībai.

Kopuzņēmumi

24. **Kopīgas struktūras dalībnieks atzīst savu līdzdalību kopuzņēmumā par ieguldījumu un to uzskaita, lietojot pašu kapitāla metodi saskaņā ar 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”, ja vien uzņēmums nav atbrīvots no pašu kapitāla metodes piemērošanas, kā noteikts minētajā standartā.**
25. Puse, kas ir dalībnieks, bet kam nav kopīgas kontroles kopuzņēmumā, uzskaita savu līdzdalību struktūrā saskaņā ar 9. SFPS „Finanšu instrumenti”, ja vien tai nav būtiskas ietekmes kopuzņēmumā, jo pretējā gadījumā tā uzskaita savu līdzdalību saskaņā ar 28. SGS (grozīts 2011. gadā).

ATSEVIŠĀJIE FINANŠU PĀRSKATI

26. Atsevišķajos finanšu pārskatos kopīgas struktūras operators vai kopīgas struktūras dalībnieks uzskaita savu līdzdalību šādi:

- a) kopīgā darbībā saskaņā ar 20.–22. punktu;
- b) kopuzņēmumā saskaņā ar 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” 10. punktu.

27. Savos atsevišķajos finanšu pārskatos puse, kas ir dalībnieks, bet kam nav kopīgas kontroles kopīgā struktūrā, uzskaita savu līdzdalību šādi:

- a) kopīgā darbībā saskaņā ar 23. punktu;
- b) kopuzņēmumā saskaņā ar 9. SFPS, ja vien uzņēmumam nav būtiskas ietekmes kopuzņēmumā, jo pretējā gadījumā tas piemēro 27. SGS (grozīts 2011. gadā) 10. punktu.

A pielikums

Terminu definīcijas

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa.

kopīga struktūra	Struktūra, kurā divām vai vairākām pusēm ir kopīga kontrole .
kopīga kontrole	Vienotānā dokumentā noteikta kontroles savstarpēja dalīšana struktūrā, kas pastāv tikai tad, ja, pieņemot lēmumus par nozīmīgām darbībām, nepieciešama kontrole savstarpēji dalošo pušu vienprātīga piekrišana.
kopīga darbība	Kopīga struktūra , kurā pusēm, kam ir kopīga kontrole struktūrā, ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām.
kopīgas struktūras operators	Kopīgā darbībā iesaistīta puse, kurai ir kopīga kontrole šajā kopīgajā darbībā.
kopuzņēmums	Kopīga struktūra , kurā pusēm, kam ir kopīga kontrole struktūrā, ir tiesības uz struktūras neto aktīviem.
kopīgas struktūras dalībnieks	Kopuzņēmumā iesaistīta puse, kurai ir kopīga kontrole šajā kopuzņēmumā.
kopīgā struktūrā iesaistīta puse	Uzņēmums, kas piedalās kopīgā struktūrā , neatkarīgi no tā, vai šādam uzņēmumam ir kopīga kontrole struktūrā vai nav.
atsevišķa instrumentsabiedrība	Atsevišķi nosakāma finanšu struktūra, tostarp atsevišķas juridiskas personas vai uzņēmumi, kuri tiek atzīti saskaņā ar statūtiem, neatkarīgi no tā, vai šādiem uzņēmumiem ir juridiskas personas statuss vai nav.

Šādi termini definēti 27. SGS (grozīts 2011. gadā), 28. SGS (grozīts 2011. gadā) vai 10. SFPS “Konsolidētie finanšu pārskati”, un šajā SFPS tie izmantoti minēto standartu nozīmē:

- ieguldījumu saņēmēja kontrole;
- pašu kapitāla metode;
- vara/ietekme;
- aizsargājošas tiesības;
- nozīmīgas darbības;
- atsevišķi finanšu pārskati;
- būtiska ietekme.

*B pielikums***Norādes par piemērošanu**

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa. Tajā raksturota 1.–27. punkta piemērošana, un tam ir tāds pats spēks kā citām šī SFPS daļām.

- B1 Šajā pielikumā dotie piemēri raksturo hipotētiskas situācijas. Kaut gan daži piemēru aspekti faktiski var pastāvēt, piemērojot 11. SFPS, jāvērtē visi būtiskie faktisko situāciju fakti un apstākļi.

KOPĪGAS STRUKTŪRAS**Vienošanās (5. punkts)**

- B2 Par vienošanos var liecināt vairāki fakti. Izpildāma vienošanās bieži, bet ne vienmēr, ir noformēta rakstiski, parasti kā līgums starp pusēm vai dokumentēta pušu saruna. Statūtos noteikti mehānismi arī var radīt izpildāmas vienošanās, kas pastāv vai nu pašas par sevi, vai saistībā ar līgumu starp pusēm.

- B3 Ja kopīgu struktūru veido, izmantojot „atsevišķu instrumentsabiedrību” (sk. B19–B33 punktu), vienošanos vai dažus tās aspektus dažos gadījumos iestrādās atsevišķās instrumentsabiedrības statūtos vai citā dokumentā.

- B4 Vienošanās paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem puses piedalās darbībā, kas ir struktūras priekšmets. Vienošanās dokumentā vispārīgi aplūko šādus jautājumus:

- a) kopīgās struktūras mērķi, darbību un darbības ilgumu;
- b) kopīgās struktūras valdes vai līdzvērtīgas vadības institūcijas locekļu iecelšanu amatā;
- c) lēmumu pieņemšanas procesu: jautājumus, kuriem nepieciešams pušu lēmums, pušu balsstiesības, un nepieciešamo atbalstu šādos jautājumos. Vienošanās nosaka lēmumu pieņemšanas procesu, un saskaņā ar to tiek noteikta kopīga kontrole struktūrā (sk. B5–B11 punktu);
- d) kapitālu vai citu ieguldījumu, kas pusēm jāveic;
- e) kā puses sadala aktīvus, saistības, ieņēmumus, izdevumus, peļņu vai zaudējumus saistībā ar kopīgo struktūru.

Kopīga kontrole (7.–13. punkts)

- B5 Novērtējot, vai uzņēmumam ir kopīga kontrole struktūrā, uzņēmumam vispirms jānovērtē, vai struktūru kontrolē visas puses vai pušu grupa. Kontroles definīcija dota 10. SFPS, un to izmanto, lai noteiktu, vai mainīgie ieņēmumi saistībā ar iesaistīšanos struktūrā attiecas uz visām pusēm vai pušu grupu, vai pusēm vai pušu grupai ir tiesības uz šādiem ieņēmumiem un vai tās var ietekmēt šādus ieņēmumus, izmantojot savu varu/ietekmi struktūrā. Ja visas puses vai pušu grupa, kopīgi ņemot vērā, var virzīt darbības, kuras būtiski ietekmē struktūras ieņēmumus (t. i., nozīmīgās darbības), puses kopīgi kontrolē struktūru.

- B6 Pēc tam, kad uzņēmums secinājis, ka visas puses vai pušu grupa kopīgi kontrolē struktūru, tam jānovērtē, vai tam ir kopīga kontrole struktūrā. Kopīga kontrole pastāv tikai tad, ja, pieņemot lēmumu par nozīmīgām darbībām, nepieciešama struktūru kopīgi kontrolējošo pušu vienprātīga piekrišana. Lai novērtētu, vai struktūru kopīgi kontrolē visas puses vai pušu grupa, vai arī tikai kāda viena puse, var būt jāpieņem lēmums.

- B7 Dažreiz lēmumu pieņemšanas process, par kuru puses vienojušās, netieši rada kopīgu kontroli. Piemēram, pieņem, ka divas puses izveido struktūru, kurā katrai pieder 50 procentu no balsstiesībām, un saskaņā ar savstarpējo vienošanos nepieciešams vismaz 51 procents balsstiesību, lai pieņemtu lēmumus par nozīmīgām darbībām. Šādā gadījumā puses ir netieši vienojušās, ka tām ir kopīga kontrole izveidotajā struktūrā, jo lēmumus par nozīmīgām darbībām nevar pieņemt bez abu pušu piekrišanas.

- B8 Citā gadījumā saskaņā ar vienošanos var būt nepieciešama minimāla balsstiesību daļa, lai pieņemtu lēmumus par nozīmīgām darbībām. Ja minimālo nepieciešamo balsstiesību daļu var panākt, izmantojot vairāk nekā vienu variantu, kurā puses apvienojas kopīgam lēmumam, izveidotā struktūra nav kopīga struktūra, ja vien vienošanās dokumentā netiek precizēts, kuras puses (vai pušu apvienošanās variants) ir nepieciešamas, lai vienprātīgi piekristu lēmumiem par nozīmīgām struktūras darbībām.

Piemēri attiecībā uz piemērošanu

1. piemērs

Pieņem, ka trīs puses izveido struktūru: A pusei struktūrā pieder 50 procentu no balsstiesībām, B pusei — 30 procentu, un C pusei — 20 procentu. Saskaņā ar A, B un C pušu vienošanos nepieciešami vismaz 75 procenti no balsstiesībām, lai pieņemtu lēmumus par nozīmīgām struktūras darbībām. Pat ja A puse var bloķēt jebkuru lēmumu, tā nekontrolē struktūru, jo tai ir nepieciešama B puses piekrišana. Tas, ka saskaņā ar vienošanos nepieciešami vismaz 75 procenti no balsstiesībām, lai pieņemtu lēmumus par nozīmīgām darbībām, nozīmē, ka A pusei un B pusei ir kopīga kontrole struktūrā, jo lēmumus par nozīmīgām struktūras darbībām nevar pieņemt bez A puses un B puses piekrišanas.

2. piemērs

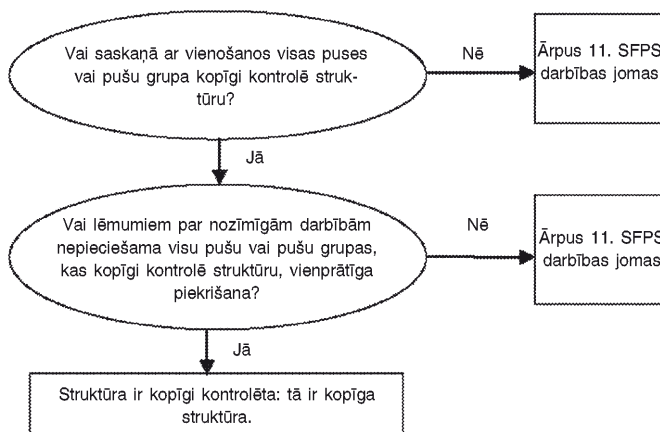
Pieņem, ka trīs puses izveido struktūru: A pusei struktūrā pieder 50 procentu no balsstiesībām, un B un C pusei — 25 procenti katrai. Saskaņā ar A, B un C pušu vienošanos nepieciešami vismaz 75 procenti no balsstiesībām, lai pieņemtu lēmumus par nozīmīgām struktūras darbībām. Pat ja A puse var bloķēt jebkuru lēmumu, tā nekontrolē struktūru, jo tai ir nepieciešama B vai C puses piekrišana. Šajā piemērā A, B un C puse kopīgi kontrolē struktūru. Tomēr pastāv vairāk nekā viens apvienošanās variants, kādā puses var vienoties un panākt 75 procentus no balsstiesībām (t. i., vai nu A un B puse, vai arī A un C puse). Šādā situācijā kopīgai struktūrai būtu nepieciešams, lai pušu vienošanās noteiktu, kurš pušu apvienošanās variants ir nepieciešams vienprātīgai piekrišanai lēmumiem par nozīmīgām struktūras darbībām.

3. piemērs

Pieņem, ka struktūrā A un B pusei katrai pieder 35 procenti no balsstiesībām un atlikušie 30 procenti ir izklaidēti plašam īpašnieku lokam. Lēmumiem par nozīmīgām darbībām nepieciešama balsstiesību vairākuma piekrišana. A un B pusei ir kopīga kontrole struktūrā tikai tad, ja vienošanās nosaka, ka lēmumiem par nozīmīgām struktūras darbībām nepieciešama gan A puses, gan B puses piekrišana.

- B9 Prasība par vienprātīgu piekrišanu nozīmē, ka ikviena puse, kurai ir kopīga kontrole struktūrā, var neļaut citām pusēm vai pušu grupai pieņemt vienpersoniskus lēmumus (par nozīmīgām darbībām) bez tās piekrišanas. Ja prasība par vienprātīgu piekrišanu attiecas tikai uz lēmumiem, saskaņā ar kuriem pusei tiek piešķirtas aizsargājošas tiesības, nevis lēmumiem par nozīmīgām struktūras darbībām, puse nav puse, kurai ir kopīga kontrole struktūrā.
- B10 Vienošanās dokumentā var būt iekļautas klauzulas par strīdu risināšanas kārtību, piem., arbitrāžu. Saskaņā ar šādiem noteikumiem lēmumus var pieņemt bez kopīgu kontroli īstenojošu pušu vienprātīgas piekrišanas. Šādu noteikumu dēļ struktūra var būt kopīgi kontrolēta un attiecīgi kopīga struktūra.

Novērtējums par kopīgu kontroli

B11 Ja struktūra ir ārpus 11. SPFS darbības jomas, uzņēmums uzskaita savu līdzdalību struktūrā saskaņā ar attiecīgajiem SPFS, piem., 10. SPFS, 28. SGS (grozīts 2011. gadā) vai 9. SPFS.

KOPĪGU STRUKTŪRU VEIDI (14.–19. PUNKTS)

B12 Kopīgas struktūras tiek dibinātas dažādiem nolūkiem (piem., kā iespēja pusēm savstarpēji dalīt izmaksas un riskus vai kā iespēja nodrošināt pusēm pieeju jaunām tehnoloģijām vai jauniem tirgiem), un tām var būt dažāda uzbūve un juridiskā forma.

B13 Dažām struktūrām nav nepieciešama darbība, par kuru tiek slēgta vienošanās ar atsevišķu instrumentsabiedrību. Tomēr dažās struktūrās ir ietverta atsevišķa instrumentsabiedrība.

B14 Šajā SPFS noteiktais kopīgu struktūru iedalījums ir atkarīgs no pušu tiesībām un pienākumiem, kas rodas saistībā ar struktūru parastā uzņēmējdarbības gaitā. Šajā SPFS kopīgas struktūras tiek iedalītas kopīgās darbībās un kopuzņēmumos. Ja uzņēmumam ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām, struktūra ir kopīga darbība. Ja uzņēmumam ir tiesības uz struktūras neto aktīviem, struktūra ir kopuzņēmums. Standarta B16–B33 punktā izklāstīts novērtējums, ko uzņēmums veic, lai noteiktu, vai tam ir līdzdalība kopīgā darbībā vai līdzdalība kopuzņēmumā.

Kopīgas struktūras iedalījums

B15 Saskaņā ar B14 punktu kopīgas struktūras iedalījuma noteikšanai pusēm jānovērtē savas ar struktūru saistītās tiesības un pienākumi. Veicot novērtējumu, uzņēmums ņem vērā šādus aspektus:

- a) kopīgās struktūras uzbūvi (sk. B16–B21 punktu);
- b) ja kopīgās struktūras uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība:
 - i) atsevišķās instrumentsabiedrības juridisko formu (sk. B22–B24 punktu);
 - ii) vienošanās nosacījumus (sk. B25–B28 punktu);
 - iii) pēc nepieciešamības citus faktus un apstākļus (sk. B29–B33 punktu).

Kopīgas struktūras uzbūve

Kopīgas struktūras, kuru uzbūvē nav atsevišķas instrumentsabiedrības

B16 Kopīga struktūra, kuras uzbūvē nav atsevišķas instrumentsabiedrības, ir kopīga darbība. Šādos gadījumos vienošanās nosaka pušu tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumus pret struktūras saistībām, un pušu tiesības uz atbilstīgajiem ieņēmumiem, un pienākumus pret atbilstīgajiem izdevumiem.

B17 Vienošanās bieži nosaka struktūras darbību raksturu un to, kā puses plāno veikt šīs darbības kopā. Piemēram, kopīgā struktūrā iesaistītas puses var vienoties kopā ražot produktu, un šajā procesā katra puse atbild par konkrētu uzdevumu, izmanto savus aktīvus un rada savas saistības. Vienošanās var arī noteikt, kā puses savstarpēji sadala ieņēmumus un izdevumus, kas ir kopīgi visām pusēm. Šādos gadījumos katras kopīgās struktūras operators savos finanšu pārskatos atzīst konkrētajam uzdevumam izmantotos aktīvus un saistības un atzīst savu daļu ieņēmumos un izdevumos saskaņā ar vienošanos.

B18 Citos gadījumos kopīgā struktūrā iesaistītas puses var vienoties, piemēram, savstarpēji dalīt un izmantot aktīvu kopā. Šādā gadījumā vienošanās nosaka pušu tiesības uz kopīgi izmantoto aktīvu un aktīva radītās saražotās produkcijas vai ieņēmumu un pamatdarbības izmaksu savstarpēju dalīšanu. Katrs kopīgās struktūras operators uzskaita savu daļu kopīgajā aktīvā un sev noteikto saistību daļu un atzīst savu daļu saražotajā produkcijā, ieņēmumos un izdevumos saskaņā ar vienošanos.

Kopīgas struktūras, kuru uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība

B19 Kopīga struktūra, kurā ar struktūru saistītie aktīvi un saistības tiek turēti atsevišķā instrumentsabiedrībā, var būt gan kopīga darbība, gan kopuzņēmums.

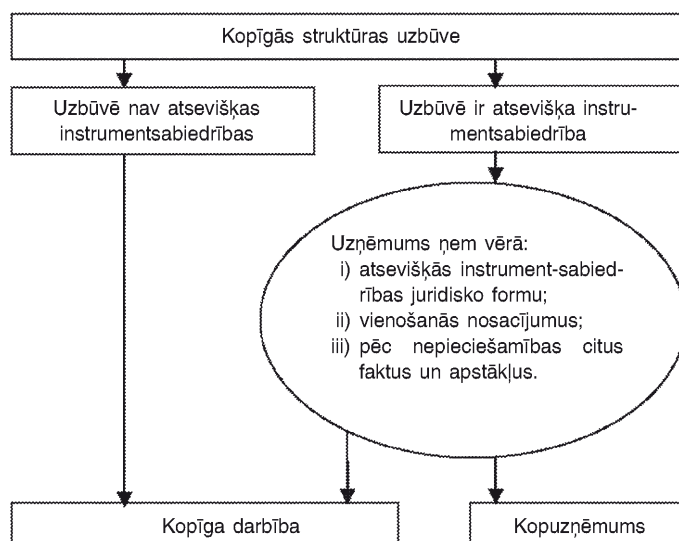
B20 Tas, vai puse ir kopīgas struktūras operators vai kopīgas struktūras dalībnieks, ir atkarīgs no puses tiesībām uz tiem struktūras aktīviem un pienākumiem pret tām struktūras saistībām, ko tur atsevišķā instrumentsabiedrībā.

B21 Saskaņā ar B15 punktu, ja puses kopīgi izveidojušas struktūru, kuras uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība, pusēm jānovērtē, vai atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma, vienošanās nosacījumi un pēc nepieciešamības citi fakti un nosacījumi tām piešķir:

a) vai nu tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumus pret struktūras saistībām (t. i., vai izveidotā struktūra ir kopīga darbība);

b) vai arī tiesības uz struktūras neto aktīviem (t. i., vai izveidotā struktūra ir kopuzņēmums).

Kopīgu struktūru iedalījums: saistībā ar struktūru radīto pušu tiesību un pienākumu novērtējums

Atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma

B22 Atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma ir nozīmīga, novērtējot kopīgas struktūras veidu. Juridiskā forma palīdz sākotnēji novērtēt pušu tiesības uz tiem aktīviem un pienākumiem pret tām saistībām, ko tur atsevišķā instrumentsabiedrība, piem., vai pusēm ir līdzdalība atsevišķā instrumentsabiedrībā turētos aktīvos un vai tās atbilst par atsevišķā instrumentsabiedrībā turētām saistībām.

B23 Piemēram, puses var izveidot kopīgu struktūru, kuras uzbūvē ir tāda atsevišķa instrumentsabiedrība, kura juridiskās formas dēļ tiek uzskatīta par pilntiesīgu uzņēmumu (t. i., atsevišķās instrumentsabiedrības turētie aktīvi un pasīvi ir atsevišķās instrumentsabiedrības, nevis pušu aktīvi un saistības). Šādā gadījumā to tiesību un pienākumu novērtējums, ko pusēm nosaka atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma, norāda, ka izveidotā struktūra ir kopuzņēmums. Tomēr pušu noslēgtās vienošanās nosacījumi (sk. B25–B28 punktu) un pēc nepieciešamības arī citi fakti un apstākļi (sk. B29–B33 punktu) var būt primāri salīdzinājumā ar to tiesību un pienākumu novērtējumu, ko pusēm nosaka atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma.

B24 Ar to tiesību un pienākumu novērtējumu, ko pusēm nosaka atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma, pietiek, lai secinātu, ka struktūra ir kopīga darbība tikai tad, ja puses izveido kopīgu struktūru ar atsevišķu instrumentsabiedrību, kuras juridiskā forma neparedz nodalīt puses no atsevišķās instrumentsabiedrības (t. i., atsevišķās instrumentsabiedrības turētie aktīvi un saistības ir pušu aktīvi un saistības).

Vienošānos nosacījumu novērtējums

B25 Daudzos gadījumos pušu tiesības un pienākumi saskaņā ar vienošanos atbilst un nav pretrunā ar tiesībām un pienākumiem, ko pusēm nosaka tās atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma, kas ir struktūras uzbūvē.

B26 Citos gadījumos puses izmanto vienošanos, lai apvērstu vai grozītu tiesības un pienākumus, ko tām nosaka tās atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma, kas ir struktūras uzbūvē.

Piemērs attiecībā uz piemērošanu

4. piemērs

Pieņem, ka divas puses izveido kopīgu struktūru, kas ir reģistrēta sabiedrība. Katras puses līdzdalība reģistrētajā sabiedrībā ir 50 procentu. Uzņēmuma reģistrācijas dēļ uzņēmumu un tā īpašniekus var nodalīt, un tādējādi uzņēmuma turētie aktīvi un saistības ir reģistrētā uzņēmuma aktīvi un saistības. Šādā gadījumā to pušu tiesību un pienākumu novērtējums, ko nosaka atsevišķās instrumentsabiedrības juridiskā forma, norāda, ka pusēm ir tiesības uz struktūras neto aktīviem.

Tomēr puses izmanto vienošanos uzņēmuma iezīmju grozīšanai, un rezultātā katrai pusei ir līdzdalība reģistrētā uzņēmuma aktīvos un katrai ir pienākumi pret reģistrētā uzņēmuma saistībām noteiktā apjomā. Šādu vienošanās grozījumu dēļ, kas skar uzņēmuma iezīmes, struktūra var būt kopīga darbība.

B27 Tabulā turpmāk salīdzināti kopīgie nosacījumi, kādi pastāv vienošanās dokumentā starp kopīgā darbībā iesaistītām pusēm un vienošanās dokumentā starp kopuzņēmumā iesaistītām pusēm. Vienošanās nosacījumu uzskaitījums tabulā nav pilnīgs.

Vienošanās nosacījumu novērtējums

	Kopīga darbība	Kopuzņēmums
Vienošanās nosacījumi	Vienošanās starp kopīgā struktūrā iesaistītām pusēm nosaka pušu tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumus pret struktūras saistībām.	Vienošanās starp kopīgā struktūrā iesaistītām pusēm nosaka pušu tiesības uz struktūras neto aktīviem (t. i., atsevišķajai instrumentsabiedrībai, nevis pusēm, ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām).
Tiesības uz aktīviem	Saskaņā ar vienošanos kopīgā struktūrā iesaistītās puses savstarpēji daļa līdzdalību (piem., tiesības vai īpašuma tiesības) struktūras aktīvos noteiktā apjomā (piem., proporcionāli pušu līdzdalības daļai struktūrā vai proporcionāli darbībai, kuru veic, izmantojot struktūru, un kura tiek tieši attiecināta uz katru pusi).	Saskaņā ar vienošanos aktīvi, kuri nonāk struktūrā vai kurus kopīgā struktūra attiecīgi iegādājas, ir struktūras aktīvi. Pusēm nav līdzdalības (t. i., nav tiesību vai īpašuma tiesību) struktūras aktīvos.
Pienākumi pret saistībām	Saskaņā ar vienošanos kopīgā struktūrā iesaistītās puses savstarpēji daļa visas saistības, pienākumus, izmaksas un izdevumus noteiktā apjomā (piem., proporcionāli pušu līdzdalības daļai struktūrā vai proporcionāli darbībai, kuru veic, izmantojot struktūru, un kura tiek tieši attiecināta uz katru pusi).	Saskaņā ar vienošanos kopīgā struktūra ir atbildīga par struktūras parādiem un pienākumiem. Saskaņā ar vienošanos kopīgā struktūrā iesaistīto pušu atbildība saistībā ar struktūru attiecas tikai uz to attiecīgo ieguldījumu vai attiecīgo pienākumu iemaksāt nesamaksāto vai papildu kapitālu struktūrā, vai abiem minētajiem.

	Kopīga darbība	Kopuzņēmums
	Saskaņā ar vienošanos kopīgā struktūrā iesaistītās puses ir atbildīgas par trešo personu prasījumiem.	Saskaņā ar vienošanos kopīgas struktūras kreditoriem nav tiesību celt prasību tiesā pret kādu no pusēm struktūras parādu vai pienākumu dēļ.
Ieņēmumi, izdevumi, peļņa vai zaudējumi	Vienošanās nosaka ieņēmumu un izdevumu attiecināšanu, pamatojoties uz katras struktūrā iesaistītās puses relatīvajiem darbības rezultātiem. Piemēram, saskaņā ar vienošanos ieņēmumus un izdevumus var attiecināt, pamatojoties uz jauktu, kādu katru puse izmanto kopīgi izveidotajā ražotnē, un attiecinātais apjoms var atšķirties no pušu līdzdalības daļas kopīgajā struktūrā. Citos gadījumos puses var vienoties savstarpēji dalīt struktūras peļņu vai zaudējumus, pamatojoties uz noteiktu apjomu, piem., pušu līdzdalības daļu struktūrā. Struktūra var būt kopīga darbība, ja pusēm ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām.	Vienošanās nosaka katras puses daļu no peļņas vai zaudējumiem saistībā ar struktūras darbībām.
Garantijas	Kopīgās struktūrās iesaistītām pusēm bieži jāsniedz garantijas trešām personām, kuras, piem., saņem pakalpojumu no kopīgās struktūras vai nodrošina tai finansējumu. Šādu garantiju sniegšana vai pušu apņemšanās sniegt garantijas pati par sevi nenosaka, ka kopīgā struktūra ir kopīga darbība. Pazīme, saskaņā ar kuru kopīga struktūra ir kopīga darbība vai kopuzņēmums, ir pušu pienākums pret struktūras saistībām (dažām saistībām puses var sniegt garantijas, citām — nē).	

B28 Ja vienošanās nosaka, ka pusēm ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām, puses ir kopīgā darbībā iesaistītas puses un tām nav jāņem vērā citi fakti un apstākļi (B29–B33 punkts) kopīgās struktūras iedalīšanai.

Citu fakti un apstākļu novērtēšana

B29 Ja vienošanās nosacījumos nav noteikts, ka pusēm ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām, pusēm jāņem vērā citi fakti un apstākļi, lai novērtētu, vai struktūra ir kopīga darbība vai kopuzņēmums.

B30 Kopīgu struktūru var izveidot ar atsevišķu instrumentsabiedrību, kuras juridiskā forma nosaka, ka puses un atsevišķā instrumentsabiedrība tiek nodalītas. Pušu vienošanās nosacījumos var nebūt precizētas pušu tiesības uz aktīviem un pienākumi pret saistībām, tomēr, ņemot vērā citus faktus un apstākļus, rezultātā šādu struktūru var iedalīt kā kopīgu darbību. Tas attiecas uz situācijām, kad citi fakti un apstākļi piešķir pusēm tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumus pret struktūras saistībām.

B31 Ja struktūras darbības galvenokārt veidotas tā, lai pusēm tiktu nodrošināta saražotā produkcija, tas liecina, ka pusēm būtībā ir tiesības uz visiem saimnieciskajiem labumiem, ko rada struktūras aktīvi. Šādā struktūrā iesaistītās puses bieži nodrošina sev pieeju struktūras saražotajai produkcijai, un tās neļauj struktūrai pārdot saražoto produkciju trešām personām.

B32 Ja struktūra ir šādi izveidota minētajam nolūkam, tās radītās saistības būtībā tiek segtas, izmantojot naudas plūsmas, kas tiek saņemtas no pusēm, pārdodot tām saražoto produkciju. Ja puses būtībā ir vienīgais naudas plūsmas avots, kas veic ieguldījumus struktūras darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, tas liecina, ka pusēm ir pienākums pret struktūras saistībām.

Piemērs attiecībā uz piemērošanu

5. piemērs

Pieņem, ka divas puses izveido kopīgu struktūru kā reģistrētu uzņēmumu (C uzņēmumu), kurā katras puses līdzdalības daļa ir 50 procenti. Struktūras mērķis ir ražot materiālus, kas pusēm vajadzīgi to individuālajam ražošanas procesam. Struktūra nodrošina, ka ražotne, kura ražo materiālus, tiek izmantota atbilstīgi pušu norādītajai kvantitātei un kvalitātei.

Darbības veikšanai izmantotā C uzņēmuma (reģistrēts uzņēmums) juridiskā forma sākotnēji liecina, ka C uzņēmuma turētie aktīvi un saistības ir C uzņēmuma aktīvi un saistības. Vienošanās neprecizē, ka pusēm ir tiesības uz C uzņēmuma aktīviem vai pienākumi pret C uzņēmuma saistībām. Attiecīgi C uzņēmuma juridiskā forma un vienošanās nosacījumi liecina, ka struktūra ir kopuzņēmums.

Tomēr puses ņem vērā arī šādus aspektus:

- puses vienojušās pirkt visu C uzņēmuma saražoto produkciju vienādās daļās (50:50). C uzņēmums nevar pārdot nekādu saražotās produkcijas daļu trešām personām, ja tam nepiekrīt struktūrā iesaistītās puses. Tā kā struktūras nolūks ir nodrošināt pusēm tām nepieciešamo saražoto produkciju, pārdošana trešām personām varētu būt neierasta un nebūtiska;
- pusēm pārdotās saražotās produkcijas cenu nosaka abas puses un cenas līmenis ir atbilstīgs, lai segtu C uzņēmuma ražošanas izmaksas un administratīvos izdevumus. Pamatojoties uz šādu darbības modeli, struktūra varētu darboties uz peļņas sliekšņa.

Minētajā faktiskajā situācijā ir svarīgi šādi fakti un apstākļi:

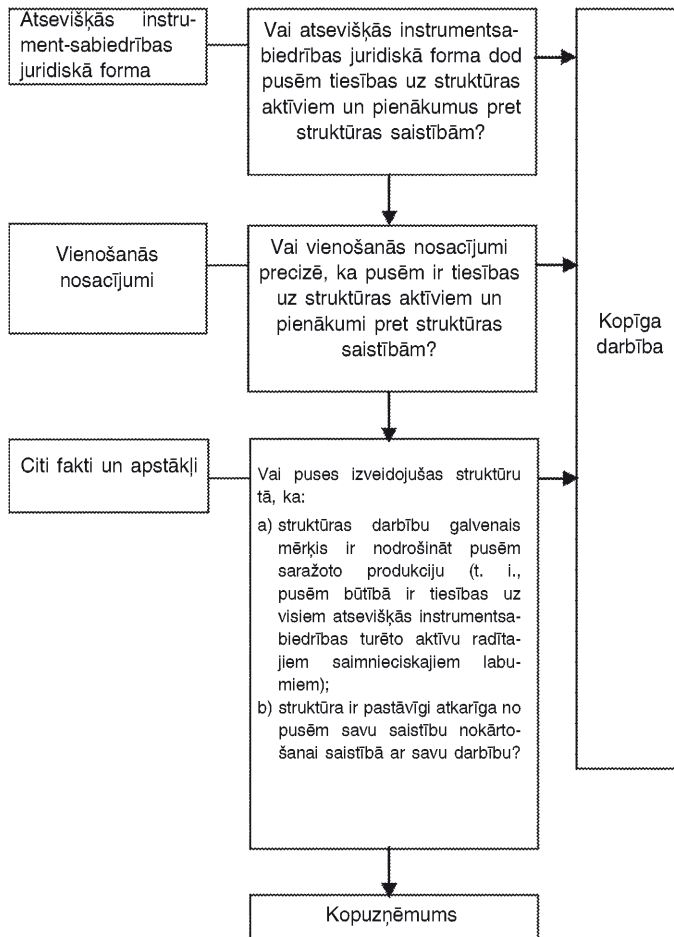
- pušu pienākums pirkt C uzņēmuma saražoto produkciju liecina, ka C uzņēmums ir īpaši atkarīgs no pusēm attiecībā uz naudas plūsmu veidošanu, un tādējādi pusēm ir pienākums finansēt C uzņēmuma saistības;
- pušu tiesības uz visu C uzņēmuma saražoto produkciju nozīmē, ka puses patērē C uzņēmuma aktīvu radītos saimnieciskos labumus, un tādēļ tām ir tiesības uz šādiem labumiem.

Šie fakti un apstākļi norāda, ka struktūra ir kopīga darbība. Secinājums par kopīgās struktūras iedalījumu šajos apstākļos nemainīsies, ja savu daļu no saražotās produkcijas puses nevis pašas izmantos tālākā ražošanas procesā, bet pārdos trešām personām.

Ja puses groza vienošanās nosacījumus un struktūra var pārdot saražoto trešām personām, šādu grozījumu rezultātā C uzņēmums uzņemsies pieprasījuma risku, krājumu risku un kredītrisku. Šajā scenārijā faktu un apstākļu pārmaiņas noteiktu nepieciešamību atkārtoti novērtēt kopīgās struktūras iedalījumu. Šādi fakti un apstākļi norādītu, ka struktūra ir kopuzņēmums.

B33 Attēlā turpmāk parādīts novērtējums, kādu uzņēmums izmanto struktūras iedalīšanai, ja kopīgas struktūras uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība:

Kopīgas struktūras iedalījums, ja tās uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība

KOPĪGĀ STRUKTŪRĀ IESAISTĪTO PUŠU FINANŠU PĀRSKATI (22. PUNKTS)

Kopīgas darbības aktīvu pārdošanas vai ieguldījumu uzskaitē

B34 Kad uzņēmums veic darījumu, piem., aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu, ar kopīgu darbību, kurā uzņēmums ir kopīgas struktūras operators, uzņēmums veic darījumu ar citām kopīgajā darbībā iesaistītajām pusēm, un tas kā kopīgas struktūras operators atzīst šāda darījuma rezultātā radītos guvumus un zaudējumus tikai citu pušu līdzdalības apjomā kopīgajā darbībā.

B35 Ja šāds darījums liecina, ka aktīvu, kurus pārdos kopīgajai darbībai vai ieguldīs kopīgajā darbībā, neto pārdošanas vērtība samazinās vai rodas zaudējumi no šādu aktīvu vērtības samazināšanās, kopīgās struktūras operators šādas zaudējumus atzīst pilnībā.

No kopīgas darbības nopirktu aktīvu uzskaitē

B36 Kad uzņēmums veic darījumu, piem., aktīvu pirkšanu, ar kopīgu darbību, kurā uzņēmums ir kopīgas struktūras operators, uzņēmums atzīst savu daļu no guvumiem un zaudējumiem, līdz tas pārdod šādu aktīvu trešai personai.

B37 Ja šāds darījums liecina, ka aktīvu, kurus pērk no kopīgas darbības, neto pārdošanas vērtība samazinās vai rodas zaudējumi no šādu aktīvu vērtības samazināšanās, kopīgās struktūras operators atzīst savu daļu šādos zaudējumos.

C pielikums

Spēkā stāšanās datums, pāreja un citu SFPS atsaukšana

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa, un tam ir tāds pats spēks kā citām šī SFPS daļām.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

- C1 Uzņēmums piemēro šo SFPS pārskatu periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. To drīkst piemērot arī pirms šī datuma. Ja uzņēmums piemēro šo SFPS pirms norādītā datuma, tas šo faktu norāda un vienlaikus piemēro 10. SFPS, 12. SFPS „Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos”, 27. SGS (grozīts 2011. gadā) un 28. SGS (grozīts 2011. gadā).

PĀREJA**Kopuzņēmumi — pāreja no proporcionālās konsolidācijas uz pašu kapitāla metodi**

- C2 Pārejot no proporcionālās konsolidācijas uz pašu kapitāla metodi, uzņēmums atzīst ieguldījumu kopuzņēmumā agrākā uzrādītā perioda sākumā. Sākotnējo ieguldījumu novērtē kā tādu aktīvu un saistību, tostarp iegādes radītās nemateriālās vērtības, uzskaites vērtības kopsummu, attiecībā uz kuriem uzņēmums iepriekš izmantoja proporcionālās konsolidācijas metodi. Ja nemateriālā vērtība iepriekš piederējusi lielākai naudu ienesošai vienībai vai šādu vienību grupai, uzņēmums attiecina nemateriālo vērtību uz kopuzņēmumu, pamatojoties uz kopuzņēmuma, naudu ienesošās vienības vai šādu vienību grupas, kuras loceklis uzņēmums bijis, relatīvajām uzskaites vērtībām.
- C3 Ieguldījuma sākuma atlikumu nosaka saskaņā ar C2 punktu, un to uzskata par ieguldījuma domātajām izmaksām, veicot sākotnējo atzīšanu. Ieguldījuma sākuma atlikumam uzņēmums piemēro 28. SGS (grozīts 2011. gadā) 40.–43. punktu, lai novērtētu, vai ieguldījuma vērtība ir samazinājusies, un zaudējumus no vērtības samazināšanās atzīst par nesadalītās peļņas korekciju agrākā uzrādītā perioda sākumā. Sākotnējās atzīšanas izņēmumu, kas minēts 12. SGS „Ienākuma nodokļi” 15. un 24. punktā, nepiemēro, ja uzņēmums atzīst ieguldījumu kopuzņēmumā, ko rada pārejas prasību piemērošana kopuzņēmumiem, kam iepriekš tika piemērota proporcionālās konsolidācijas metode.
- C4 Ja visu to aktīvu un saistību kopsumma, kam iepriekš tika piemērota proporcionālās konsolidācijas metode, ir negatīvi neto aktīvi, uzņēmumam jānovērtē, vai tam ir juridisks vai konstruktīvs pienākums attiecībā uz negatīvajiem neto aktīviem, un, ja tā ir, uzņēmumam jāatzīst atbilstīgās saistības. Ja uzņēmums secina, ka tam nav juridiska vai konstruktīva pienākuma attiecībā uz negatīvajiem neto aktīviem, tas neatzīst atbilstīgās saistības, bet koriģē nesadalīto peļņu agrākā uzrādītā perioda sākumā. Uzņēmums šo faktu norāda līdz ar kumulatīvo neatzīto daļu no zaudējumiem savos kopuzņēmumos agrākā uzrādītā perioda sākumā un datumā, kurā pirmo reizi piemēro šo SFPS.
- C5 Uzņēmums norāda to aktīvu un saistību dalījumu, kuri saskaitīti vienā ieguldījumu bilances pozīcijā agrākā uzrādītā perioda sākumā. Šādu informāciju sagatavo uzrādīšanai apkopotā veidā par visiem kopuzņēmumiem, kuriem uzņēmums piemēro C2–C6 punktā noteiktās pārejas prasības.
- C6 Pēc sākotnējās atzīšanas uzņēmums uzskaita savu ieguldījumu kopuzņēmumā saskaņā ar pašu kapitāla metodi atbilstīgi 28. SGS (grozīts 2011. gadā).

Kopīgas darbības — pāreja no pašu kapitāla metodes uz aktīvu un saistību uzskaiti

- C7 Pārejot no pašu kapitāla metodes uz aktīvu un saistību uzskaiti saistībā ar līdzdalību kopīgā darbībā, uzņēmums agrākā uzrādītā perioda sākumā pārtrauc atzīt ieguldījumu, kuru tas iepriekš uzskaitīja saskaņā ar pašu kapitāla metodi, un citus postepus, kas veido daļu no uzņēmuma neto ieguldījuma struktūrā saskaņā ar 28. SGS (grozīts 2011. gadā) 38. punktu, un atzīst savu daļu ikvienos aktīvos un saistībās attiecībā uz līdzdalību kopīgajā darbībā, tostarp nemateriālo vērtību, kas varētu būt daļa no ieguldījuma uzskaites vērtības.
- C8 Uzņēmums nosaka savu līdzdalību kopīgās darbības aktīvos un saistībās, pamatojoties uz tiesībām un pienākumiem kā noteiktu apjomu saskaņā ar vienošanos. Uzņēmums nosaka aktīvu un saistību sākotnējo uzskaites vērtību, nodalot šādus aktīvus un saistības no ieguldījuma uzskaites vērtības agrākā uzrādītā perioda sākumā, pamatojoties uz informāciju, ko uzņēmums izmantojis, piemērojot pašu kapitāla metodi.

C9 Ikvienu starpību, kas veidojas starp ieguldījumu, kas iepriekš tika uzskaitīts saskaņā ar pašu kapitāla metodi, līdz ar citiem posteņiem, kas veidoja daļu no uzņēmuma neto ieguldījuma struktūrā saskaņā ar 28. SGS (grozīts 2011. gadā) 38. punktu, un aktīvu un saistību, tostarp nemateriālās vērtības, atzīto neto summu:

- a) savstarpēji ieskaita ar ieguldījumu saistītu nemateriālo vērtību, un jebkāda atlikusī starpība tiek koriģēta, ņemot vērā nesadalīto peļņu agrākā uzrādītā perioda sākumā, ja aktīvu un saistību, tostarp nemateriālās vērtības, atzītā neto summa ir lielāka nekā ieguldījums (un citi posteņi, kas veido daļu no uzņēmuma neto ieguldījuma), kura atzīšana ir pārtraukta;
- b) koriģē, ņemot vērā nesadalīto peļņu agrākā uzrādītā perioda sākumā, ja aktīvu un saistību, tostarp nemateriālās vērtības, atzītā neto summa ir mazāka nekā ieguldījums (un citi posteņi, kas veido daļu no uzņēmuma neto ieguldījuma), kura atzīšana ir pārtraukta.

C10 Uzņēmums, kas pāriet no pašu kapitāla metodes uz aktīvu un saistību uzskaiti, nodrošina, ka ieguldījums, kura atzīšana tiek pārtraukta, un atzītie aktīvi un saistības līdz ar atlikušo starpību, kuru koriģē, ņemot vērā nesadalīto peļņu, tiek saskaņots agrākā uzrādītā perioda sākumā.

C11 Sākotnējās atzīšanas izņēmumu, kas minēts 12. SGS 15. un 24. punktā, nepiemēro, ja uzņēmums atzīst aktīvus un saistības saistībā ar savu līdzdalību kopīgajā darbībā.

Pārejas noteikumi uzņēmuma atsevišķajos finanšu pārskatos

C12 Uzņēmums, kas saskaņā ar 27. SGS 10. punktu savos atsevišķajos finanšu pārskatos iepriekš uzskaitīja savu līdzdalību kopīgā darbībā kā ieguldījumu par tā pašizmaksu saskaņā ar 9. SFPS:

- a) pārtrauc atzīt ieguldījumu un atzīst aktīvus un saistības saistībā ar savu līdzdalību kopīgajā darbībā, ņemot vērā summas, kas noteiktas atbilstīgi C7–C9 punktam;
- b) nodrošina, ka ieguldījums, kura atzīšana tiek pārtraukta, un atzītie aktīvi un saistības līdz ar atlikušo starpību, kuru koriģē, ņemot vērā nesadalīto peļņu, tiek saskaņoti agrākā uzrādītā perioda sākumā.

C13 Sākotnējās atzīšanas izņēmumu, kas minēts 12. SGS 15. un 24. punktā, nepiemēro, ja uzņēmums savos atsevišķajos finanšu pārskatos atzīst aktīvus un saistības par savu līdzdalību kopīgajā darbībā, ko rada C12 punktā minēto pārejas prasību piemērošana kopīgām darbībām.

Atsauces uz 9. SFPS

C14 Ja uzņēmums piemēro šo SFPS, bet vēl nepiemēro 9. SFPS, ikviena atsauce uz 9. SFPS jāsaprot kā atsauce uz 39. SGS „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”.

CITU SFPS ATSAUKŠANA

C15 Šis SFPS aizstāj šādus SFPS:

- a) 31. SGS „Līdzdalība kopuzņēmumos”;
- b) 13. PIK „Kopīgi kontrolētas sabiedrības – kopuzņēmuma dalībnieku nemonetārie ieguldījumi”.

D Pielikums

Grozījumi citos SFPS

Šajā pielikumā noteikti grozījumi citos SFPS, kurus noteica valdes izdots 11. SFPS. Uzņēmums piemēro grozījumus pārskatu periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. Ja uzņēmums piemēro 11. SFPS pirms norādītā datuma, tas piemēro grozījumus, sākot no tā paša agrākā perioda. Grozījumi punktos norādīti, jauno tekstu pasvītrojot un dzēsto tekstu pārsvītrojot.

D1 Šajā tabulā norādīts, kā citos SFPS grozītas noteiktas atsauces.

Pastāvošā atsauce,	kas norādīta standarta	punktā,	tiek grozīta ar atsauci uz
31. SGS „Līdzdalība kopuzņēmumos”	2. SFPS	5. punktā	11. SFPS „Kopīgas struktūras”
	9. SFPS (izdots 2010. g. oktobrī)	B4 punkta 3. apakšpunkta 12. daļas c) apakšiedaļā	
	36. SGS	4. punkta c) apakšpunktā	
	5. SFPIK	atsaucēs	
	9. SFPIK	5. punkta c) apakšpunktā	
28. SGS „Asociētajos uzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”	18. SGS	6. punkta b) apakšpunktā	28. SGS “Asociētos uzņēmumos un kopuzņēmumos veiktu ieguldījumu uzskaitē”
	36. SGS	4. punkta b) apakšpunktā	
	5. SFPIK	atsaucēs	
kopīga kontrole pār	24. SGS	9. punkta a) apakšpunkta I) daļā un 11. punkta b) apakšpunktā	kopīga kontrole
kopīgi kontrolēts uzņēmums (uzņēmumi)	1. SFPS	nosaukumā pirms 31. punkta, 31. punktā un D1 punkta g) apakšpunktā, nosaukumā pirms D14 punkta, D14 un D15 punktā	kopuzņēmums (kopuzņēmumi)
	36. SGS	nosaukumā pirms 12. punkta h) apakšpunkta, 12. punkta h) apakšpunktā un 12. punkta h) apakšpunkta ii daļā	
kopuzņēmums (kopuzņēmumi)	12. SGS	2. un 15. punktā, 18. punkta e) apakšpunktā, 24. punktā, nosaukumā pirms 38. punkta, 38. punktā, 38. punkta a) apakšpunktā, 44. un 45. punktā, 81. punkta f) apakšpunktā, 87. punktā un 87C punktā	kopīga struktūra (kopīgas struktūras)
	21. SGS	„darbības ārvalstīs” definīcijā 8. punktā un 11. un 18. punktā	
kopuzņēmuma dalībnieks (dalībnieki)	24. SGS	11. punkta b) apakšpunktā un 19. punkta e) apakšpunktā	kopīgas struktūras dalībnieks (dalībnieki)

1. SFPS. Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizējā pielietošana

D2 Tiek pievienots šāds 39.I punkts:

39.I Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 31., B7, C1, D1, D14 un D15 punkts, un tiek pievienots D31 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D3 D1 punktā veic šādus grozījumus:

D1 Uzņēmums var izlemt izmantot vienu vai vairākus šādus atbrīvojumus:

a) [...]

p) finanšu saistību dzēšana, izmantojot pašu kapitāla instrumentus (D25 punkts);

q) smaga hiperinflācija (D26–D30 punkts);

r) kopīgas struktūras (D31 punkts).

D4 Pēc D30 punkta pievieno šādu nosaukumu un D31 punktu.

Kopīgas struktūras

D31 Uzņēmums, kas pirmo reizi pielieto šo standartu, var piemērot 11. SFPS pārejas noteikumus ar šādu izņēmumu. Pārejot no proporcionālās konsolidācijas uz pašu kapitāla metodi, uzņēmums, kas pirmo reizi pielieto šo standartu, pārbauda ieguldījuma vērtības samazināšanos saskaņā ar 36. SGS agrākā uzrādītā perioda sākumā, neatkarīgi no tā, vai pastāv norāde par ieguldījuma vērtības iespējamo samazināšanos. Ikvienu rezultātā izveidojušos vērtības samazinājumu atzīst par nesadalītās peļņas korekciju agrākā uzrādītā perioda sākumā.

2. SFPS. Akciju maksājumi

D5 Tiek pievienots šāds 63A punkts:

63A Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS tiek grozīts 5. punkts un A pielikums. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

5. SFPS. Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības

D6 28. punktu groza šādi:

28 Tā ilgtermiņa aktīva uzskaites vērtības nepieciešamo korekciju, ko vairs neklasificē kā turētu pārdošanai, uzņēmums ietver peļņā vai zaudējumos [zemsvītras piezīme ir svītrotā] no turpināmām darbībām periodā, kurā 7.–9. punktā noteiktie kritēriji vairs netiek izpildīti. Finanšu pārskatus par periodiem, kuros aktīvs tiek iedalīts kā turēts pārdošanai, atbilstīgi groza, ja atsavināšanas grupa vai ilgtermiņa aktīvs, kuru vairs neiedala kā turētu pārdošanai, ir meitasuzņēmums, kopīga darbība, kopuzņēmums, asociēts uzņēmums vai daļa no līdzdalības kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā. Uzņēmumam jāuzrāda šī korekcija tajā pašā pārskata par vispārīgiem ienākumiem sadaļā, kuru izmanto, uzrādot guvumu vai zaudējumu, ja tāds ir, kas atzīts saskaņā ar 37. punktu.

D7 Pievieno šādu 44G punktu:

44G Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 28. punkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 11. SFPS.

7. SFPS. Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana

D8 Standarta 3. punkta a) apakšpunktu groza šādi:

3 Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaiti”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS; šajos gadījumos [...]

D9 Pievieno šādu 44O punktu:

44O Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3. punkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

9. SFPS. Finanšu instrumenti (izdots 2009. gada novembrī)

D10 Pievieno šādu 8.1.2. punktu:

8.1.2. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts C8 punkts un svītrots C18–C23 punkts un attiecīgie nosaukumi. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D11 C pielikuma C8 punktā grozījumi 7. SFPS „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana” 3. punkta a) apakšpunktā grozīti šādi:

3. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:
 - a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS “Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS un 9. SFPS; šajos gadījumos [...]

D12 Svītro nosaukumu pirms C20 punkta un C20 un C21 punktu.

D13 Svītro nosaukumu pirms C22 punkta un C22 un C23 punktu.

9. SFPS. Finanšu instrumenti (izdots 2010. gada oktobrī)

D14 Pievieno šādu 7.1.2. punktu:

- 7.1.2. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3.2.1. un B3.2.1.–B3.2.3. punkts, B4 punkta 3. apakšpunkta 12. daļas c) apakšdaļa, B5 punkta 7. apakšpunkta 15. iedaļa, C11 un C30 punkts un svītrots C23–C28 punkts un attiecīgie nosaukumi. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

D15 C pielikuma C11 punktā grozījumi 7. SFPS „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana” 3. punkta a) apakšpunktā grozīti šādi:

3. Šo SFPS piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:
 - a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS “Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 9. SFPS; šajos gadījumos [...]

D16 Svītro nosaukumu pirms C25 punkta un C25 un C26 punktu.

D17 Svītro nosaukumu pirms C27 punkta un C27 un C28 punktu.

D18 Standarta C30 punktā grozījumi 32. SGS „Finanšu instrumenti: informācijas uzrādīšana” 4. punkta a) apakšpunktā grozīti šādi:

4. Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:
 - a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS “Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 9. SFPS; šajos gadījumos [...]

7. SGS. Naudas plūsmas pārskats

D19 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D20 Standarta 37. un 38. punkta groza šādi:

37. Grāmatojot ieguldījumu asociētajā uzņēmumā, kopuzņēmumā vai meitasuzņēmumā pēc pašu kapitāla vai izmaksu metodes, ieguldītājs ierobežo tā atklāšanu naudas plūsmas pārskatā līdz naudas plūsmām starp sevi un ieguldījumu saņēmēju, piemēram, līdz dividendēm un avansiem.

38. Uzņēmums, kurš atklāj savu līdzdalību asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, lietojot pašu kapitāla metodi, naudas plūsmas pārskatā iekļauj naudas plūsmas, kas attiecas uz ieguldījumiem asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, _ un peļņas sadales un citus maksājumus vai ieņēmumus starp sevi un asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu.

D21 Standarta 50. punkta b) apakšpunktu svīturo.

D22 Pievieno šādu 57. punktu:

57. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 37., 38. un 42B punkts un svītrots 50. punkta b) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

12. SGS. *Ienākuma nodokļi*

D23 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D24 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D25 Standarta 39. punktu groza šādi:

39. Uzņēmumam jāatzīst atliktā nodokļa saistības visām ar nodokli apliekamām pagaidu starpībām, kas saistītas ar ieguldījumiem meitasuzņēmumos, filiālēs un asociētajos uzņēmumos un līdzdalību kopīgās struktūrās, izņemot gadījumus, ja ir izpildīti abi šie nosacījumi:

a) mātesuzņēmums, ieguldītājs, kopīgas struktūras dalībnieks vai kopīgas struktūras operators var kontrolēt pagaidu starpības apvērse laiku;

b) [...]

D26 Standarta 43. punktu groza šādi:

43. Vienošanās starp kopīgā struktūrā iesaistītām pusēm parasti paredz peļņas sadali un nosaka, vai lēmumiem par šiem jautājumiem vajadzīga visu pušu vai pušu grupas piekrišana. Ja kopīgas struktūras dalībnieks vai kopīgas struktūras operators var kontrolēt laiku, kad tam tiek iedalīta tā daļa no kopīgās struktūras peļņas, un ir ticams, ka tā peļņas daļa paredzamā nākotnē netiks sadalīta, atliktā nodokļa saistības neatzīst.

D27 Pievieno šādu 98A punktu:

- 98A Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 2. un 15. punkts, 18. punkta e) apakšpunkts, 24., 38., 39. un 43.–45. punkts, 81. punkta f) apakšpunkts, 87. un 87C punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 11. SFPS.

18. SGS. *Ieņēmumi*

D28 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D29 Pievieno šādu 41. punktu:

41. Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 6. punkta b) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 11. SFPS.

21. SGS. *Ārvalstu valūtas kursu izmaiņu ietekme*

D30 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D31 Standarta 3. punkta b) apakšpunktā un 44. punktā svīturo „proporcionāli konsolidējot” un 33. punktā svīturo „proporcionāli konsolidē”.

D32 Standarta 45. punktā svītro „31. SGS. Līdzdalība kopuzņēmumos”.

D33 Standarta 46. punkta pēdējo teikumu groza šādi:

46. [...] Tādu pašu pieeju izmanto, piemērojot pašu kapitāla metodi asociētajiem uzņēmumiem un kopuzņēmumiem saskaņā ar 28. SGS (grozīts 2011. gadā).

D34 Standarta 48A punktu groza šādi:

- 48A Papildus visas uzņēmuma līdzdalības ārvalstu darbībā atsavināšanai šādas daļējas atsavināšanas situācijas arī uzskaita kā atsavināšanu:

- a) ja daļējā atsavināšana ir saistīta ar kontroles zaudēšanu pār meitasuzņēmumu, kas sevī ietver darbību ārvalstīs, neatkarīgi no tā, vai pēc daļējās atsavināšanas uzņēmums saglabā līdzdalību bez kontroles savā iepriekšējā meitasuzņēmumā;
- b) ja nesadalītā līdzdalība pēc līdzdalības kopīgā struktūrā daļējas atsavināšanas vai pēc līdzdalības asociētā uzņēmumā, kas veic darbību ārvalstīs, daļējas atsavināšanas ir finanšu aktīvs, kas sevī ietver darbību ārvalstīs;
- c) [svītro].

D35 Pievieno šādu 60F punktu:

- 60F Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3. punkta b) apakšpunkts, 8., 11., 18., 19., 33., 44.–46. un 48A punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

24. SGS. Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm

D36 Standarta 3. punktu groza šādi:

3. Šis standarts pieprasa informācijas atklāšanu par saistīto pušu attiecībām, darījumiem un atlikušām summām, tostarp apņemšanos, konsolidētajos un atsevišķajos mātesuzņēmuma vai ieguldītāja, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme ieguldījumu saņēmējā, finanšu pārskatos, kas sniegti saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” vai 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati”. Šo standartu piemēro arī atsevišķajiem finanšu pārskatiem.

D37 Standarta 19. pantu groza šādi:

19. 18. punktā noteiktā informācijas atklāšana sniedzama atsevišķi par katru no šīm kategorijām:

- a) mātesuzņēmums;
- b) uzņēmumi ar kopīgu kontroli vai būtisku ietekmi uz uzņēmumu;
- c) meitasuzņēmumi; [...]

D38 Standarta 25. punktu groza šādi:

- 25 Pārskatu sniedzējam uzņēmumam nepiemēro 18. punkta prasības par informācijas atklāšanu attiecībā uz saistīto pušu darījumiem un atlikušām summām, tostarp apņemšanos, ar:

- a) valsti, kam ir kontrole; vai kopīga kontrole, vai arī būtiska ietekme uz pārskatu sniedzēju uzņēmumu;
- b) citu uzņēmumu, kas ir saistītā puse, jo šai pašai valstij ir kontrole; vai kopīga kontrole, vai arī būtiska ietekme gan uz pārskatu sniedzēju uzņēmumu, gan uz otru uzņēmumu.

D39 Pievieno šādu 28A pantu:

- 28A Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS, 11. SFPS „Kopīgas struktūras” un 12. SFPS tiek grozīts 3. un 9. punkts, 11. punkta b) apakšpunkts, 15. punkts, 19. punkta b) un e) apakšpunkts un 25. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10., 11. un 12. SFPS.

32. SGS. Finanšu instrumenti: informācijas uzrādīšana

D40 Standarta 4. panta a) apakšpunktu groza šādi:

4 Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

- a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot 39. SGS; šajos gadījumos [...]

D41 Pievieno šādu 971 punktu:

- 971 Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 4. punkta a) apakšpunkts un AG29 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

33. SGS. Peļņa par akciju

D42 Standarta 40. un A11 punktu groza šādi un pievieno šādu 74B punktu:

40. Meitasuzņēmums, kopuzņēmums vai asociētais uzņēmums pusēm, kas nav mātesuzņēmums vai ieguldītājs, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme ieguldījumu saņēmējā, var emitēt potenciālās parastās akcijas, kuras ir konvertējamas meitasuzņēmuma, kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma parastajās akcijās vai arī mātesuzņēmuma vai ieguldītāja, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme ieguldījuma saņēmējā (pārskatu sniedzējs uzņēmums) parastajās akcijās. Ja šīm meitasuzņēmuma, kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma potenciālajām parastajām akcijām ir mazināša ietekme uz pārskatu sniedzēja uzņēmuma pamatpeļņu par akciju, tās iekļauj mazinātās peļņas par akciju aprēķinā.

- A11 Meitasuzņēmuma, kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma potenciālās parastās akcijas, kas konvertējamas vai nu meitasuzņēmuma, kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma parastajās akcijās, vai mātesuzņēmuma vai ieguldītāja, kam ir kopīga kontrole vai nozīmīga ietekme ieguldījumu saņēmējā, (pārskatu sniedzēja uzņēmuma) parastajās akcijās, tiek iekļautas mazinātās peļņas par akciju aprēķinā šādā veidā: [...]

- 74B Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 4., 40. un A11 punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. SFPS un 11. SFPS.

36. SGS. Aktīvu vērtības samazināšanās

D43 Pievieno šādu 140H punktu:

- 140H Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS tiek grozīts 4. punkts, nosaukums pirms 12. punkta h) apakšpunkta un 12. punkta h) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

38. SGS. Nemateriālie aktīvi

D44 Standarta 3. punkta e) apakšpunktu groza šādi:

3. Ja kāds cits standarts nosaka, kā uzskaitāms konkrēts nemateriālo aktīvu veids, uzņēmums izmanto nevis šo standartu, bet gan attiecīgo standartu. Piemēram, šo standartu nepiemēro:

- a) ...

- e) finanšu aktīviem, kā definēts 32. SGS. Dažu finanšu aktīvu atzīšana un novērtēšana ir aplūkota 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” un 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”.

f) ...

D45 Pievieno šādu 130F punktu:

- 130F Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 3. punkta e) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 10. SFPS un 11. SFPS.

39. SGS. Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana (grozīts 2009. gada oktobrī)

D46 Standarta 2. punkta a) apakšpunktu groza šādi:

2 Šo standartu piemēro visi uzņēmumi visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

- a) tās līdzdalības meitasuzņēmumos, asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, kuras uzskaita saskaņā ar 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati”, 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati” vai 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē”. Tomēr dažos gadījumos 27. SGS vai 28. SGS ļauj uzņēmumam uzskaitīt līdzdalību meitasuzņēmumā, asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot šo standartu. [...]

D47 Standarta AG3 punktu un AG4I punkta a) apakšpunktu groza šādi:

- AG3 Dažkārt uzņēmums veic, ko pats uzskata par „stratēģisko ieguldījumu” pašu kapitāla instrumentos, ko emitējis cits uzņēmums, ar nodomu izveidot vai uzturēt ilgtermiņa attiecības ar uzņēmumu, kurā izdarīts ieguldījums. Uzņēmums, kas veic ieguldījumu, vai kopīgas struktūras dalībnieka uzņēmums piemēro 28. SGS, lai noteiktu, vai uzskaitē izmantotā pašu kapitāla metode ir atbilstoša šādam ieguldījumam. Ja pašu kapitāla metode nav atbilstoša, uzņēmums šim stratēģiskajam ieguldījumam piemēro šo standartu.

- AG4I(a) Uzņēmums ir riska kapitāla organizācija, kopieguldījumu fonds, kopinvestīciju fonds vai līdzīga sabiedrība, kuras uzņēmējdarbība ir ieguldījumi finanšu aktīvos ar nolūku gūt peļņu no to kopējās atdeves procentu vai dividendu veidā un no patiesās vērtības pārmaiņām. Saskaņā ar 28. SGS šādus ieguldījumus var novērtēt to patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus atbilstīgi šim standartam. Uzņēmums var izmantot to pašu grāmatvedības politiku citiem ieguldījumiem, kurus pārvalda, pamatojoties uz kopējo atdevi, bet pār kuriem tā ietekme nav pietiekama, lai iekļautos 28. SGS darbības jomā.

D48 Pievieno šādu 103P punktu:

- 103P Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras” tiek grozīts 2. punkta a) apakšpunkts, 15., AG3, AG36–AG38 punkts un AG4I punkta a) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 11. SFPS.

5. SFPIK. Tiesības uz likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu procentu maksājumiem

D49 Standarta 8. un 9. pantu groza šādi:

8. Dalībniekam ir jānovērtē, vai tam ir kontrole vai kopīga kontrole, vai arī būtiska ietekme fondā, ņemot vērā 10. un 11. SFPS un 28. SGS. Ja pastāv kāds no iepriekš minētajiem apstākļiem, dalībniekam ir jāuzskaita sava līdzdalība fondā saskaņā ar šiem standartiem.
9. Ja dalībniekam nav kontroles vai kopīgas kontroles, vai arī būtiskas ietekmes fondā, dalībniekiem ir jāatzīst tiesības no fonda saņemt atlīdzību kā atlīdzību, kas atbilst 37. SGS. Šo atlīdzību novērtē, izmantojot šādas summas, atkarībā no tā, kura no tām ir mazāka:

a) ...

D50 Pievieno šādu 14B punktu:

- 14B Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS un 11. SFPS tiek grozīts 8. un 9. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. SFPS un 11. SFPS.

9. SFPIK. Iegulto atvasinājumu atkārtota novērtēšana

D51 [Nepiemēro attiecībā uz prasībām]

D52 Pievieno šādu 12. punktu:

- 12 Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 11. SFPS tiek grozīts 5. punkta c) apakšpunkts. Uzņēmums piemēro šo grozījumu, kad tas piemēro 11. SFPS.

16. SFPIK. Neto ieguldījuma apdrošināšana ārvalstu darījumos

D53 Zemsvītras piezīmi 2. punktā groza šādi:

- * Tas attiecas uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem, finanšu pārskatiem, kuros ieguldījumi, piem., asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos, uzskaitīti, izmantojot pašu kapitāla metodi, un finanšu pārskatiem, kas ietver filiāli vai kopīgu darbību, kā noteikts 11. SFPS „Kopīgas struktūras”.

12. STARPTAUTISKAIS FINANŠU PĀRSKATU STANDARTS***Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos*****MĒRĶIS**

1. Šī SFPS mērķis ir pieprasīt uzņēmumam atklāt informāciju tā, lai tā finanšu pārskatu lietotāji var novērtēt:

- a) **uzņēmuma līdzdalības veidu citos uzņēmumos un ar šo līdzdalību saistītos riskus;**
- b) **šādas līdzdalības ietekmi uz uzņēmuma finansiālo stāvokli, finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmām.**

Mērķa sasniegšana

2. Lai sasniegtu 1. punktā noteikto mērķi, uzņēmums atklāj šādu informāciju:

- a) būtiskos vērtējumus un pieņēmumus, ko tas izmantojis, lai noteiktu savas līdzdalības veidu citā uzņēmumā vai struktūrā un kopīgās struktūras veidu, kurā tam ir līdzdalība (7.–9. punkts);
- b) informāciju par savu līdzdalību:
 - i) meitasuzņēmumos (10.–19. punkts);
 - ii) kopīgās struktūrās un asociētos uzņēmumos (20.–23. punkts);
 - iii) *strukturētos uzņēmumos*, kurus uzņēmums nekontrolē (nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos) (24.–31. punkts).

3. Ja šajā SFPS un citos SFPS noteiktā informācijas atklāšana nenodrošina 1. punktā noteiktā mērķa sasniegšanu, uzņēmums atklāj mērķa sasniegšanai nepieciešamo papildu informāciju.

4. Uzņēmums apsver, cik sīka informācija nepieciešama informācijas atklāšanas mērķa sasniegšanai un kādā mērā uzsverama katra šajā SFPS noteiktā prasība. Uzņēmums atklāj informāciju apkopotā vai sadalītā veidā, lai lietderīgu informāciju nepadarītu nesaprotamu, tajā iekļaujot lielu skaitu nebūtisku detaļu vai apkopojot posteņus ar dažādām iezīmēm (sk. B2–B6 punktu).

DARBĪBAS JOMA

5. Šo SFPS piemēro uzņēmums, kam ir līdzdalība:

- a) meitasuzņēmumos;
- b) kopīgās struktūrās (t. i., kopīgās darbībās vai kopuzņēmumos);
- c) asociētos uzņēmumos;
- d) nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos.

6. Šis SFPS neattiecas uz:

- a) pēcnodarbinātības pabalstu plāniem vai citiem ilgtermiņa darbinieku pabalstu plāniem, uz kuriem attiecas 19. SGS „Darbinieku pabalsti”;
- b) uzņēmuma atsevišķajiem finanšu pārskatiem, uz kuriem attiecas 27. SGS „Atsevišķie finanšu pārskati”. Tomēr, ja uzņēmumam ir līdzdalība nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos un tas kā vienīgos savus finanšu pārskatus gatavo atsevišķos finanšu pārskatus, tas, sagatavojot šādus atsevišķos finanšu pārskatus, piemēro 24.–31. punktā noteiktās prasības;
- c) līdzdalību, kas pieder uzņēmumam, kurš piedalās kopīgā struktūrā, bet kam tajā nav kopīgas kontroles, ja vien līdzdalības rezultātā uzņēmumam nav būtiskas ietekmes struktūrā vai līdzdalība nenozīmē līdzdalību strukturētā uzņēmumā;

d) līdzdalību citā uzņēmumā, kuru uzskaita saskaņā ar 9. SFPS „Finanšu instrumenti”. Tomēr uzņēmums piemēro šo SFPS:

i) ja šāda līdzdalība nozīmē līdzdalību asociētā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, kuru saskaņā ar 28. SGS „Asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaitē” novērtē patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus;

ii) ja šāda līdzdalība nozīmē līdzdalību nekonsolidētā strukturētā uzņēmumā.

BŪTISKI VĒRTĒJUMI UN PIEŅĒMUMI

7. Uzņēmums atklāj informāciju par būtiskiem vērtējumiem un pieņēmumiem (un pārmaiņām šādos vērtējumos un pieņēmumos), ko tas izmantojis, lai noteiktu:

a) **ka tam ir kontrole citā uzņēmumā, t. i., ieguldījumu saņēmējā, kā aprakstīts 10. SFPS „Konsolidētie finanšu pārskati” 5. un 6. punktā;**

b) **ka tam ir kopīga kontrole strukturā vai būtiska ietekme citā uzņēmumā;**

c) **kopīgās struktūras veidu (t. i., kopīga darbība vai kopuzņēmums), ja struktūra ir veidota ar atsevišķu instrumentsabiedrību.**

8. Būtiskajos vērtējumos un pieņēmumos, kurus atklāj saskaņā ar 7. punktu, ietverti tādi vērtējumi un pieņēmumi, kurus uzņēmums izmanto, kad faktu un apstākļu pārmaiņu ietekmē pārskata periodā mainās secinājumi par to, vai uzņēmumam ir kontrole, kopīga kontrole vai būtiska ietekme.

9. Lai nodrošinātu atbilstību 7. punktam, uzņēmums atklāj informāciju par, piem., būtiskiem vērtējumiem un pieņēmumiem, ko tas izmantojis, lai noteiktu, ka:

a) tas nekontrolē citu uzņēmumu, pat ja tam pieder vairāk nekā puse no šā cita uzņēmuma balsstiesībām;

b) tas kontrolē citu uzņēmumu, pat ja tam pieder mazāk nekā puse no šā cita uzņēmuma balsstiesībām;

c) tas ir aģents vai pilnvarotājs (sk. 10. SFPS 58.–72. punktu);

d) tam nav būtiskas ietekmes, pat ja tam pieder 20 procentu vai vairāk no cita uzņēmuma balsstiesībām;

e) tam ir būtiska ietekme, pat ja tam pieder mazāk nekā 20 procentu no cita uzņēmuma balsstiesībām.

LĪDZDALĪBA MEITASUZŅĒMUMOS

10. Uzņēmums atklāj informāciju, kas tā konsolidēto finanšu pārskatu lietotājiem ļauj

a) **saprast:**

i) **koncerna sastāvu;**

ii) **nekontrolējošās līdzdalības daļu koncerna darbībās un naudas plūsmās (12. punkts);**

b) **novērtēt:**

i) **to būtisko ierobežojumu veidu un apjomu, kuri saistīti ar uzņēmuma spēju piekļūt koncerna aktīviem vai tos izmantot un kārtot koncerna saistības (13. punkts);**

ii) **to risku veidu, kuri saistīti ar uzņēmuma līdzdalību konsolidētos strukturētos uzņēmumos (14.–17. punkts), kā arī izmaiņas tajos;**

iii) **sekas, ko rada tādas izmaiņas tam piederošā daļā meitasuzņēmumā, kuru rezultātā netiek zaudēta kontrole (18. punkts);**

iv) **sekas, ko rada kontroles zaudēšana meitasuzņēmumā pārskata periodā (19. punkts).**

11. Ja meitasuzņēmuma finanšu pārskati, kurus izmanto konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanai, sagatavoti datumā vai par periodu, kas atšķiras no konsolidēto finanšu pārskatu datuma vai perioda (sk. 10. SFPS B92 un B93 punktu), uzņēmums atklāj šādu informāciju:

- a) meitasuzņēmuma finanšu pārskatu aptvertā pārskata perioda beigu datumu;
- b) iemeslu, kādēļ izmantots cits datums vai periods.

Nekontrolējošās līdzdalības daļa koncerna darbības un naudas plūsmās

12. Uzņēmums atklāj šādu informāciju attiecībā uz katru meitasuzņēmumu, kura nekontrolējošā līdzdalība ir nozīmīga pārskatus sniedzējam uzņēmumam:

- a) meitasuzņēmuma nosaukumu;
- b) meitasuzņēmuma galveno uzņēmējdarbības vietu (un reģistrācijas valsti, ja tā atšķiras no galvenās uzņēmējdarbības vietas);
- c) nekontrolējošās līdzdalības turējumā esošās uzņēmumam piederošās daļas īpatsvaru;
- d) nekontrolējošās līdzdalības turējumā esošo balsstiesību īpatsvaru, ja tas atšķiras no tās turējumā esošās uzņēmumam piederošās daļas īpatsvara;
- e) peļņu vai zaudējumus, kas pārskata periodā attiecināti uz meitasuzņēmuma nekontrolējošo līdzdalību;
- f) meitasuzņēmuma uzkrāto nekontrolējošo līdzdalību pārskata perioda beigās;
- g) kopsavilkuma finanšu informāciju par meitasuzņēmumu (sk. B10 punktu).

Būtisko ierobežojumu veids un apmērs

13. Uzņēmums atklāj informāciju par:

- a) būtiskiem ierobežojumiem (piem., statūtos, līgumā un regulējumā noteiktiem ierobežojumiem) saistībā ar tā spēju piekļūt koncerna aktīviem vai tos izmantot un kārtot koncerna saistības, piem.:
 - i) ierobežojumiem, kas ierobežo mātesuzņēmuma vai tā meitasuzņēmuma spēju nodot naudu vai citus aktīvus citiem koncerna uzņēmumiem (vai no citiem koncerna uzņēmumiem);
 - ii) garantijām vai citām prasībām, kas var ierobežot dividenžu un citas kapitāla ienākumu sadales izmaksu vai aizņēmumu un avansu veikšanu vai atmaksu citiem koncerna uzņēmumiem (vai no citiem koncerna uzņēmumiem);
- b) veidu un apmēru, kādā nekontrolējošās līdzdalības aizsargājošās tiesības var būtiski ierobežot uzņēmuma spēju piekļūt koncerna aktīviem vai tos izmantot un kārtot koncerna saistības (piem., kad mātesuzņēmumam ir pienākums nokārtot meitasuzņēmuma saistības pirms paša saistību nokārtošanas vai kad nepieciešama nekontrolējošās līdzdalības piekrišana, lai piekļūtu meitasuzņēmuma aktīviem vai nokārtotu meitasuzņēmuma saistības);
- c) to aktīvu un saistību uzskaites vērtībām konsolidētajos finanšu pārskatos, uz kuriem attiecas šie ierobežojumi.

To risku veids, kuri saistīti ar uzņēmuma līdzdalību konsolidētos strukturētos uzņēmumos

14. Uzņēmums atklāj informāciju par ikvienas vienošanās nosacījumiem, saskaņā ar kuriem mātesuzņēmumam vai tā meitasuzņēmumiem jānodrošina finansiāls atbalsts konsolidētam strukturētam uzņēmumam, tostarp par notikumiem vai apstākļiem, kuru dēļ pārskatus sniedzējam uzņēmumam var rasties zaudējumi (piem., vienošanās dokumentiem par likviditātes nodrošināšanu vai kredītvērtējuma sliekšņiem, kas saistīti ar pienākumu pirkt strukturēta uzņēmuma aktīvus vai nodrošināt finansiālu atbalstu).

15. Ja pārskata periodā mātesuzņēmums vai kāds tā meitasuzņēmums nodrošina finansiālu vai citādu atbalstu konsolidētam strukturētam uzņēmumam (piem., pērk strukturētā uzņēmuma aktīvus vai tā emitētus instrumentus), pat ja tam nav vienošanās dokumentā noteikta pienākuma to darīt, uzņēmums atklāj šādu informāciju:

- a) sniegtā atbalsta veidu un apmēru, tostarp situācijas, kurās mātesuzņēmums vai tā meitasuzņēmumi palīdzējuši strukturētajam uzņēmumam iegūt finansiālu atbalstu;

b) iemeslus atbalsta sniegšanai.

16. Ja pārskata periodā mātesuzņēmums vai kāds tā meitasuzņēmums sniedzis finansiālu vai citādu atbalstu iepriekš nekonsolidētam strukturētam uzņēmumam, pat ja tam nav vienošanās dokumentā noteikta pienākuma to darīt, un atbalsta sniegšanas rezultātā uzņēmums kontrolē strukturēto uzņēmumu, uzņēmums atklāj paskaidrojumu par nozīmīgajiem faktoriem, kuri noteica šādu lēmumu.
17. Uzņēmums atklāj savus kārtējos nodomus sniegt finansiālu vai citādu atbalstu konsolidētam strukturētam uzņēmumam, tostarp nodomus palīdzēt strukturētam uzņēmumam iegūt finansiālu atbalstu.

Sekas, ko rada izmaiņas mātesuzņēmumam piederošā daļā meitasuzņēmumā, kuru rezultātā netiek zaudēta kontrole

18. Uzņēmums sniedz plānu, kurā parādīts, kā izmaiņas mātesuzņēmumam piederošajā daļā meitasuzņēmumā, kuru rezultātā netiek zaudēta kontrole, ietekmē pašu kapitālu, ko attiecina uz mātesuzņēmuma īpašniekiem.

Sekas, ko rada kontroles zaudēšana meitasuzņēmumā pārskata periodā

19. Uzņēmums atklāj informāciju par guvumiem vai zaudējumiem, ja tādi ir, ko aprēķina saskaņā ar 10. SFPS 25. punktu, un:
- a) šādu guvumu vai zaudējumu daļu, ko attiecina uz bijušā meitasuzņēmumā paturēta ieguldījuma novērtēšanu tā patiesajā vērtībā kontroles zaudēšanas datumā;
- b) rindas posteņi (posteņiem) peļņā vai zaudējumos, kuros atzīst guvumus vai zaudējumus (ja tos neuzrāda atsevišķi).

LĪDZDALĪBA KOPĪGĀS STRUKTŪRĀS UN ASOCIĒTOS UZŅĒMUMOS

20. Uzņēmums atklāj informāciju, kas tā finanšu pārskatu lietotājiem ļauj novērtēt:

- a) **tā līdzdalības kopīgās struktūrās un asociētos uzņēmumos veidu, apmēru un finansiālo ietekmi, tostarp vienošanās dokumenta ar citiem ieguldītājiem, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme kopīgās struktūrās un asociētos uzņēmumos, veidu un ietekmi (21. un 22. punkts);**
- b) **to risku veidu, kuri saistīti ar uzņēmuma līdzdalību kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos (23. punkts), kā arī izmaiņas tajos.**

Uzņēmuma līdzdalības kopīgās struktūrās un asociētos uzņēmumos veids, apmērs un finansiālā ietekme

21. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

- a) attiecībā uz katru kopīgo struktūru un asociēto uzņēmumu, kas ir nozīmīgs pārskatu sniedzējam uzņēmumam:
- i) kopīgās struktūras vai asociētā uzņēmuma nosaukumu;
- ii) uzņēmuma attiecību veidu ar kopīgo struktūru vai asociēto uzņēmumu (piem., raksturojot kopīgās struktūras vai asociētā uzņēmuma darbības veidu un vai šāda darbība ir stratēģiski nozīmīga uzņēmuma darbībai);
- iii) kopīgās struktūras vai asociētā uzņēmuma galveno uzņēmējdarbības vietu (un atbilstošā gadījumā reģistrācijas valsti, ja tā atšķiras no galvenās uzņēmējdarbības vietas);
- iv) uzņēmuma īpašumā esošās tam piederošās daļas vai dalības daļas īpatsvaru un tā īpašumā esošo balsstiesību īpatsvaru (atbilstošā gadījumā), ja tas atšķiras;
- b) attiecībā uz katru kopuzņēmumu un asociēto uzņēmumu, kas ir nozīmīgs pārskatus sniedzējam uzņēmumam:
- i) vai ieguldījums kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā tiek novērtēts saskaņā ar pašu kapitāla metodi vai tā patiesajā vērtībā;
- ii) kopsavilkuma finanšu informāciju par kopuzņēmumu vai asociēto uzņēmumu, kā noteikts B12 un B13 punktā;
- iii) ja kopuzņēmums vai asociētais uzņēmums tiek uzskaitīts saskaņā ar pašu kapitāla metodi, ieguldījuma kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā patieso vērtību, ja ieguldījumam ir kotēta tirgus cena;

- c) finanšu informāciju (kā noteikts B16 punktā) par uzņēmuma ieguldījumiem kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos, kuri vieni paši nav nozīmīgi:

- i) apkopotā veidā par visiem kopuzņēmumiem, kuri vieni paši nav nozīmīgi, un atsevišķi;
- ii) apkopotā veidā par visiem asociētajiem uzņēmumiem, kuri vieni paši nav nozīmīgi.

22. Uzņēmums arī atklāj šādu informāciju:

- a) tādu būtisku ierobežojumu veidu un apmēru (piem., kas rodas saistībā ar aizņēmuma līgumiem, regulatīvajām prasībām vai vienošanos starp ieguldītājiem, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā), kuri ir saistīti ar kopuzņēmumu vai asociēto uzņēmumu spēju nodot līdzekļus uzņēmumam naudas dividenžu veidā vai atmaksāt uzņēmuma veiktus aizdevumus vai avansus;
- b) ja kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma finanšu pārskati, ko izmanto, piemērojot pašu kapitāla metodi, sagatavoti datumā vai par periodu, kas atšķiras no uzņēmuma finanšu pārskatu datuma vai perioda:
 - i) kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma finanšu pārskatu aptvertā pārskata perioda beigu datumu;
 - ii) iemeslu, kādēļ izmantots cits datums vai periods;
- c) kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma neatzīto zaudējumu daļu gan pārskata periodā, gan kumulatīvi, ja uzņēmums vairs neatzīst savu daļu kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma zaudējumus, piemērojot pašu kapitāla metodi.

Riski, kas saistīti ar uzņēmuma līdzdalību kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos

23. Uzņēmums atklāj šādu informāciju:

- a) savas saistības attiecībā uz saviem kopuzņēmumiem tas uzrāda atsevišķi no citu saistību summas, kā norādīts B18–B20 punktā;
- b) saskaņā ar 37. SGS „Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi”, izņemot gadījumus, kad zaudējumu iespējamība ir maz ticama, iespējamās saistības, kas uzņēmumam radušās saistībā ar līdzdalību kopuzņēmumos vai asociētos uzņēmumos (tostarp tā daļu iespējamajās saistībās, kas tam radušās kopīgi ar citiem ieguldītājiem, kam ir kopīga kontrole vai būtiska ietekme kopuzņēmumos vai asociētajos uzņēmumos), tas uzrāda atsevišķi no citu iespējamo saistību summas.

LĪDZDALĪBA NEKONSOLIDĒTOS STRUKTURĒTOS UZŅĒMUMOS

24. Uzņēmums atklāj informāciju, kas tā finanšu pārskatu lietotājiem ļauj:

- a) **saprast tā līdzdalības veidu un apmēru nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos (26.–28. punkts);**
- b) **novērtēt to risku veidu, kuri saistīti ar uzņēmuma līdzdalību nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos (29.–31. punkts), kā arī izmaiņas tajos.**

25. Šī standarta 24. punkta b) apakšpunktā minētajā informācijā iekļauta informācija par risku, ko uzņēmumam radījusi iesaistīšanās darbībās ar nekonsolidētiem strukturētiem uzņēmumiem iepriekšējos periodos (piem., kā strukturēta uzņēmuma sponsoram), pat ja pārskata datumā tam vairs nav vienošanās dokumentā noteikta iesaistīšanās darbībās ar strukturēto uzņēmumu.

Līdzdalības veids

- 26. Uzņēmums atklāj kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju par savu līdzdalību nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos, tostarp ne tikai, bet arī informāciju par strukturētā uzņēmuma veidu, mērķi, lielumu, darbību un finansējumu.
- 27. Ja uzņēmums sponsorējis nekonsolidētu strukturētu uzņēmumu, par kuru tas nesniedz attiecīgo informāciju saskaņā ar 29. punkta prasībām (piem., tāpēc, ka pārskata datumā tam nav līdzdalības šajā uzņēmumā), uzņēmums atklāj šādu informāciju:
 - a) kā tas noteicis, kādu strukturētu uzņēmumu tas sponsorējis;
 - b) *ienākumu no šādiem strukturētiem uzņēmumiem pārskata periodā, tostarp aprakstu par uzrādīto ienākumu veidiem;*

- c) visu to aktīvu uzskaites vērtību (nodošanas laikā), kuri nodoti šādiem strukturētiem uzņēmumiem pārskata periodā.
28. Uzņēmums sniedz 27. punkta b) un c) apakšpunktā noteikto informāciju tabulas veidā, ja vien cits formāts nav atbilstīgāks, un iedala sponsorēšanas darbības attiecīgās kategorijās (sk. B2–B6 punktu).

Risku veids

29. Uzņēmums atklāj tabulā šādu kopsavilkuma informāciju, ja vien cits formāts nav atbilstīgāks:
- a) to finanšu pārskatos atzīto aktīvu un saistību uzskaites vērtību, kuri attiecas uz tā līdzdalību nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos;
- b) rindas posteņus finansiālā stāvokļa pārskatā, kurā atzīti minētie aktīvi un saistības;
- c) summu, kura vislabāk rāda uzņēmuma maksimālo pakļautību zaudējumiem, kurus rada tā līdzdalība nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos, tostarp informāciju par to, kā tas nosaka maksimālo pakļautību zaudējumiem. Ja uzņēmums nevar kvantitatīvi izteikt maksimālo pakļautību zaudējumiem, kurus rada tā līdzdalība nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos, tas atklāj šo faktu un iemeslus;
- d) salīdzinājumu starp to aktīvu un saistību uzskaites vērtībām, kuri ir saistīti ar uzņēmuma līdzdalību nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos, un uzņēmuma maksimālo pakļautību zaudējumiem saistībā ar šādiem uzņēmumiem.
30. Ja pārskata periodā uzņēmums sniedzis finansiālu vai citādu atbalstu nekonsolidētam strukturētam uzņēmumam, kurā tam iepriekš bijusi vai patlaban ir līdzdalība (piem., pērk strukturētā uzņēmuma aktīvus vai emitētos finanšu instrumentus), pat ja tam nav vienošanās dokumentā noteikta pienākuma to darīt, uzņēmums atklāj šādu informāciju:
- a) sniegtā atbalsta veidu un apmēru, tostarp situācijas, kurās uzņēmums palīdzējis strukturētajam uzņēmumam iegūt finansiālu atbalstu;
- b) iemeslus atbalsta sniegšanai.
31. Uzņēmums atklāj savus kārtējos nodomus sniegt finansiālu vai citādu atbalstu nekonsolidētam strukturētam uzņēmumam, tostarp nodomus palīdzēt strukturētam uzņēmumam iegūt finansiālu atbalstu.

A pielikums

Terminu definīcijas

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa.

Ienākums no strukturēta uzņēmuma

Šā SFPS nolūkā ienākums no **strukturēta uzņēmuma** sevī ietver ne tikai, bet arī regulāras un vienreizējas maksas, procentus un dividendes, guvumus vai zaudējumus, kas rodas, atkārtoti novērtējot vai pārtraucot atzīt līdzdalību strukturētos uzņēmumos, un guvumus vai zaudējumus, kas rodas, nododot aktīvus un saistības strukturētam uzņēmumam.

Līdzdalība citā uzņēmumā

Šā SFPS nolūkā līdzdalība citā uzņēmumā nozīmē vienošanās dokumentā vai citā dokumentā noteiktu iesaistīšanos darbībās ar citu uzņēmumu, kuras rezultātā uzņēmums ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem, ko rada cita uzņēmuma darbības rezultāti. Līdzdalību citā uzņēmumā apliecina ne tikai, bet arī piederoši kapitāla vai parāda instrumenti un cita veida iesaistīšanās, piem., finansējuma, likviditātes atbalsta, kredīta kvalitātes uzlabošana un garantiju nodrošināšana. Tā nozīmē veidu, kādā uzņēmumam ir kontrole, kopīga kontrole vai būtiska ietekme citā uzņēmumā. Uzņēmumam nav obligāti jābūt līdzdalībai citā uzņēmumā tikai tādēļ, ka pastāv parastas klienta un piegādātāja attiecības.

Standarta B7–B9 punktā iekļauta papildinformācija par līdzdalību citos uzņēmumos.

10. SFPS B55–B57 punktā paskaidrots mainīgu ieņēmumu jēdziens.

strukturēts uzņēmums

Uzņēmums, kas veidots tā, ka balsstiesības vai līdzīgas tiesības nav domnējošais faktors, pieņemot lēmumu par to, kas kontrolē uzņēmumu, piem., balsstiesības attiecas tikai uz administratīviem uzdevumiem, un nozīmīgas darbības tiek virzītas, sagatavojot vienošanās dokumentu.

Standarta B22–B24 punktā noteikta papildinformācija par strukturētiem uzņēmumiem.

Šādi termini definēti 27. SGS (grozīts 2011. gadā), 28. SGS (grozīts 2011. gadā) 10. SFPS un 11. SFPS „Kopīgas struktūras”, un šajā SFPS tie izmantoti minēto standartu nozīmē:

- asociēts uzņēmums;
- konsolidētie finanšu pārskati;
- uzņēmuma kontrole;
- pašu kapitāla metode;
- koncerns;
- kopīga struktūra;
- kopīga kontrole;
- kopīga darbība;
- kopuzņēmums;
- nekontrolējoša līdzdalība;
- mātesuzņēmums;
- aizsargājošas tiesības;
- nozīmīgas darbības;
- atsevišķi finanšu pārskati;
- atsevišķa instrumentsabiedrība;
- būtiska ietekme;
- meitasuzņēmums.

*B pielikums***Norādes par piemērošanu**

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa. Tajā raksturota 1.–31. punkta piemērošana, un tam ir tāds pats spēks kā citām šī SFPS daļām

B1 Šajā pielikumā dotie piemēri raksturo hipotētiskas situācijas. Kaut gan daži piemēru aspekti faktiski var pastāvēt, piemērojot 12. SFPS, jāvērtē visi būtiskie faktisko situāciju fakti un apstākļi.

INFORMĀCIJAS APKOPOŠANA (4. PUNKTS)

B2 Ņemot vērā apstākļus, uzņēmums pieņem lēmumu, cik sīku informāciju tas sniedz, lai nodrošinātu lietotājiem nepieciešamo informāciju, kādā mērā tas uzsver dažādos prasību aspektus un kā apkopo informāciju. Jāatrod līdzsvars starp pārmērīgi sīkas informācijas iekļaušanu finanšu pārskatos, jo tā nepalīdz finanšu pārskatu lietotājiem, un pārmērīgu informācijas apkopošanu, jo tā padara informāciju nesaprotamu.

B3 Uzņēmums var apkopot informāciju, ko tas atklāj saskaņā ar šo SFPS, par līdzdalību līdzīgos uzņēmumos, ja apkopšana atbilst informācijas atklāšanas mērķim un B4 punktā noteiktajām prasībām un sniegtā informācija ir saprotama. Uzņēmums atklāj, kā tas apkopojis informāciju par līdzdalību līdzīgos uzņēmumos.

B4 Uzņēmums atsevišķi uzrāda informāciju par savu līdzdalību:

- a) meitasuzņēmumos;
- b) kopuzņēmumos;

- c) kopīgās darbībās;
 - d) asociētos uzņēmumos;
 - e) nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos.
- B5 Nosakot, vai informācija ir apkopojama, uzņēmums ņem vērā kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju par dažādām risku un ieņēmumu pazīmēm katrā tādā uzņēmumā, kuru tas apsver iekļaut apkopotajā informācijā, un katra šāda uzņēmuma būtiskumu pārskatus sniedzējam uzņēmumam. Uzņēmums uzrāda atklājamo informāciju tā, lai finanšu pārskatu lietotājiem nepārprotami paskaidrotu savas līdzdalības veidu un apmēru šādos citos uzņēmumos.
- B6 Piemēram, var būt atbilstīgi apkopot informāciju šādos līmeņos B4 punktā noteikto uzņēmumu kategoriju ietvaros:
- a) pēc uzņēmumu darbības veida (piem., uzņēmums, kas nodarbojas ar pētniecību un izstrādi, uzņēmums, kas nodarbojas ar atjaunojamo kredītkaršu parādu vērtspapīrošanu);
 - b) pēc nozares iedalījuma;
 - c) pēc ģeogrāfiskā iedalījuma (piem., valsts vai reģiona).

LĪDZDALĪBA CITOS UZŅĒMUMOS

- B7 Līdzdalība citos uzņēmumos nozīmē vienošanās dokumentā un citā dokumentā noteiktu iesaistīšanos darbībās ar citu uzņēmumu, kuras rezultātā pārskatus sniedzējs uzņēmums ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no cita uzņēmuma darbības. Ja pārskatus sniedzējs uzņēmums ņem vērā cita uzņēmuma izveidošanas nolūku un veidu, tam var būt vieglāk novērtēt, vai tam ir līdzdalība šādā uzņēmumā un vai tam attiecīgi jāatklāj informācija saskaņā ar šo SFPS. Novērtējumā iekļauj apsvērumus attiecībā uz riskiem, kādus cits uzņēmums paredz radīt, un riskiem, kādus cits uzņēmums paredz nodot pārskatus sniedzējam uzņēmumam un citām personām.
- B8 Pārskatus sniedzējs uzņēmums parasti ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no cita uzņēmuma darbības, jo tā īpašumā ir instrumenti (piem., kapitāla vai parāda finanšu instrumenti, ko emitējis cits uzņēmums) vai tas citādi iesaistās darbībās ar citu uzņēmumu tā, ka ieņēmumu mainīgums tiek kompensēts. Piemēram, pieņem, ka strukturētā uzņēmumam ir aizdevumu portfelis. Strukturētais uzņēmums no cita uzņēmuma (pārskatus sniedzēja uzņēmuma) iegādājas kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu, lai pasargātu sevi pret saistību nepildīšanu attiecībā uz aizdevumu procentu un pamatsummas maksājumiem. Pārskatus sniedzējs uzņēmums iesaistās darbībās ar strukturēto uzņēmumu, tādējādi tas ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no šāda uzņēmuma darbības, jo kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas darījums kompensē strukturētā uzņēmuma mainīgos ieņēmumus.
- B9 Daži instrumenti veidoti tā, ka risks no pārskatu sniedzēja uzņēmuma tiek nodots citam uzņēmumam. Šādi instrumenti rada mainīgus ieņēmumus citam uzņēmumam, bet parasti tie nepakļauj pārskatu sniedzēju uzņēmumu mainīgiem ieņēmumiem no cita uzņēmuma darbības. Piemēram, pieņem, ka tiek izveidots strukturēts uzņēmums, lai nodrošinātu ieguldīšanas iespējas ieguldītājiem, kuri vēlas pozīciju ar Z uzņēmuma kredītrisku (Z uzņēmums nav saistīts ne ar vienu strukturā iesaistītu personu). Strukturētais uzņēmums iegūst finansējumu, emitējot šiem ieguldītājiem parādzīmes, kas ir saistītas ar Z uzņēmuma kredītrisku (ar kredītu saistītas parādzīmes), un tas iegulda ieņēmumus bezriskā finanšu aktīvu portfelī. Strukturētais uzņēmums iegādājas pozīciju ar Z uzņēmuma kredītrisku, noslēdzot kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu ar mijmaiņas darījumā iesaistītu partneri. Saskaņā ar kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu Z uzņēmuma kredītrisks tiek nodots strukturētajam uzņēmumam apmaiņā pret maksu, ko veic mijmaiņas darījumā iesaistītais partneris. Ieguldītāji, kas veikuši ieguldījumu strukturētajā uzņēmumā, saņem lielākus ieņēmumus, kuri atspoguļo gan strukturētā uzņēmuma ieņēmumus no aktīvu portfeļa, gan maksu par kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu. Tā kā mijmaiņas darījuma partneris neiesaistās darbībās ar strukturēto uzņēmumu, tas nav pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no strukturētā uzņēmuma darbības, jo saskaņā ar kredītsaistību nepildīšanas mijmaiņas līgumu mainīgie ieņēmumi tiek nodoti strukturētajam uzņēmumam un netiek kompensēti strukturētā uzņēmuma mainīgie ieņēmumi.

KOPSAVILKUMA FINANŠU INFORMĀCIJA PAR MEITASUZŅĒMUMIEM, KOPUZŅĒMUMIEM UN ASOCIĒTIEM UZŅĒMUMIEM (12. UN 21. PUNKTS)

- B10 Attiecībā uz katru meitasuzņēmumu, kurā ir nekontrolējoša līdzdalība, kura ir būtiska pārskatu sniedzējam uzņēmumam, uzņēmums atklāj šādu informāciju:
- a) dividendes, kas tiek maksātas nekontrolējošajai līdzdalībai;
 - b) kopsavilkuma finanšu informāciju par meitasuzņēmuma aktīviem, saistībām, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmām, kas ļauj lietotājiem saprast daļu, kāda ir nekontrolējošās līdzdalības daļa koncerna darbībā un naudas plūsmās. Šādā informācijā var ietvert ne tikai, bet arī, piem., īstermiņa aktīvus, ilgtermiņa aktīvus, īstermiņa saistības, ilgtermiņa saistības, ieņēmumus, peļņu vai zaudējumus un kopējos vispārējos ienākumus.

B11 Standarta B10 punkta b) apakšpunktā noteiktā kopsavilkuma finanšu informācija ir summas pirms izslēgšanas, ko veic starp vairākām sabiedrībām.

B12 Attiecībā uz katru kopuzņēmumu un asociēto uzņēmumu, kas ir būtiska pārskatu sniedzējam uzņēmumam, uzņēmums atklāj šādu informāciju:

- a) dividendes, kas saņemtas no kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma;
- b) kopsavilkuma finanšu informāciju par kopuzņēmumu vai asociēto uzņēmumu (sk. B14 un B15 punktu), ietverot ne tikai, bet arī:
 - i) īstermiņa aktīvus;
 - ii) ilgtermiņa aktīvus;
 - iii) īstermiņa saistības;
 - iv) ilgtermiņa saistības;
 - v) ieņēmumus;
 - vi) peļņu vai zaudējumus no turpināmām darbībām;
 - vii) peļņu vai zaudējumus pēc nodokļu nomaksas no pārtrauktām darbībām;
 - viii) citus vispārējus ienākumus;
 - ix) kopējos vispārējos ienākumus.

B13 Papildus B12 punktā noteiktajai kopsavilkuma finanšu informācijai uzņēmums par katru kopuzņēmumu, kas ir nozīmīgs pārskatu sniedzējam uzņēmumam, atklāj šādas summas:

- a) naudu un naudas ekvivalentus, kas ietverti B12 punkta b) apakšpunkta i) daļā;
- b) īstermiņa finanšu saistības (izņemot tirdzniecības un citus parādus kreditoriem un uzkrājumus), kas ietvertas B12 punkta b) apakšpunkta iii) daļā;
- c) ilgtermiņa finanšu saistības (izņemot tirdzniecības un citus parādus kreditoriem un uzkrājumus), kas ietvertas B12 punkta b) apakšpunkta iv) daļā;
- d) nolietojumu un amortizāciju;
- e) procentu ienākumus;
- f) procentu izdevumus;
- g) ienākuma nodokļa izdevumus vai ienākumus.

B14 Kopsavilkuma finanšu informācija, ko uzrāda saskaņā ar B12 un B13 punktu, nozīmē summas, kas ietvertas kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma SFPS finanšu pārskatos (nevis uzņēmuma daļu šādās summās). Ja uzņēmums uzskaita savu līdzdalību kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā, izmantojot pašu kapitāla metodi:

- a) summas, kas iekļautas kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma SFPS finanšu pārskatos, tiek koriģētas, lai atspoguļotu korekcijas, ko uzņēmums veicis, izmantojot pašu kapitāla metodi, piem., patiesās vērtības korekcijas, ko tas veicis iegādes laikā, un korekcijas saistībā ar atšķirīgām grāmatvedības politikām;
- b) uzņēmums nodrošina, ka uzrādītā kopsavilkuma finanšu informācija un tā līdzdalības uzskaites vērtība kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā ir saskaņota.

B15 Uzņēmums var uzrādīt B12 un B13 punktā noteikto kopsavilkuma finanšu informāciju, pamatojoties uz kopuzņēmuma vai asociētā uzņēmuma finanšu pārskatiem, ja:

- a) uzņēmums novērtē savu līdzdalību kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā patiesajā vērtībā saskaņā ar 28. SGS (grozīts 2011. gadā);
- b) kopuzņēmums vai asociētais uzņēmums nesagatavo SFPS finanšu pārskatus un pārskatu sagatavošana, pamatojoties uz SFPS, būtu neiespējama vai radītu nepieņemamas izmaksas.

Šādā gadījumā uzņēmums atklāj kopsavilkuma finanšu informācijas sagatavošanas pamatu.

B16 Uzņēmums atklāj apkopotu informāciju par to uzskaites vērtību līdzdalībai kopuzņēmumos vai asociētos uzņēmumos, kas paši par sevi nav būtiski, kuru uzskaita saskaņā ar pašu kapitāla metodi. Tāpat uzņēmums atsevišķi atklāj apkopotas summas par savu daļu šādu kopuzņēmumu vai asociēto uzņēmumu:

- a) peļņā vai zaudējumos no turpināmām darbībām;
- b) peļņā vai zaudējumos pēc nodokļu nomaksas no pārtrauktām darbībām;
- c) citos vispārējos ienākumos;
- d) kopējos vispārējos ienākumos.

Uzņēmums atsevišķi atklāj informāciju par kopuzņēmumiem un par asociētiem uzņēmumiem.

B17 Ja uzņēmuma līdzdalība meitasuzņēmumā, kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā (vai tā līdzdalības daļa kopuzņēmumā vai asociētā uzņēmumā) tiek klasificēta kā turēta pārdošanai saskaņā ar 5. SFPS „*Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības*”, uzņēmumam nav jāatklāj kopsavilkuma finanšu informācija par šādu meitasuzņēmumu, kopuzņēmumu vai asociēto uzņēmumu saskaņā ar B10–B16 punktu.

APŅĒMŠANĀS SAISTĪBĀ AR KOPUZŅĒMUMIEM (23. PUNKTA A) APAKŠPUNKTS)

B18 Uzņēmums atklāj kopējo summu saistībā ar apņemšanos, ko tas uzņēmis, bet nav atzinis pārskata datumā (tostarp savu daļu, kopīgi apņemoties ar citiem ieguldītājiem, kam ir kopīga kontrole kopuzņēmumā), un kas ir saistītas ar tā līdzdalību kopuzņēmumos. Apņemšanās var radīt naudas vai citu resursu aizplūdi nākotnē.

B19 Neatzītas apņemšanās, kas var radīt naudas vai citu resursu aizplūdi nākotnē, sevī ietver:

- a) neatzītas apņemšanās ieguldīt finansējumu vai resursus, ko rada, piem.:
 - i) kopuzņēmuma vienošanās dokumenti par izveidi vai iegādi (saskaņā ar kuriem uzņēmums, piem., iegulda līdzekļus noteiktā periodā);
 - ii) kapitālietilpīgi projekti, kuros iesaistās kopuzņēmums;
 - iii) beznosacījuma saistības pirkt, kas sevī ietver tādu iekārtu, inventāra vai pakalpojumu nodrošināšanu, ko uzņēmums apņēmis pirkt no kopuzņēmuma vai kopuzņēmuma vārdā;
 - iv) neatzītas apņemšanās nodrošināt aizdevumus vai citādu finansiālu atbalstu kopuzņēmumam;
 - v) neatzītas apņemšanās ieguldīt kopuzņēmumā resursus, piem., aktīvus vai pakalpojumus;
 - vi) citas neanulējamas neatzītas apņemšanās saistībā ar kopuzņēmumu;
- b) neatzītas apņemšanās iegādāties citai personai piederošu daļu kopuzņēmumā (vai daļu no piederošas daļas), ja nākotnē īstenosies vai neīstenosies kāds notikums.

B20 Standarta B18 un B19 punktā minētās prasības un piemēri rāda dažus piemērus saistībā ar informācijas atklāšanu, kas noteikta 24. SGS „Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm” 18. punktā.

LĪDZDALĪBA NEKONSOLIDĒTOS STRUKTURĒTOS UZŅĒMUMOS (24.–31. PUNKTS)

Strukturēti uzņēmumi

B21 Strukturēts uzņēmums ir uzņēmums, kas veidots tā, ka balsstiesības vai līdzīgas tiesības nav dominējošais faktors, pieņemot lēmumu par to, kas kontrolē uzņēmumu, piem., balsstiesības attiecas tikai uz administratīviem uzdevumiem, un nozīmīgas darbības tiek noteiktas, sagatavojot vienošanās dokumentus.

B22 Strukturētam uzņēmumam bieži ir šādas pazīmes (vairākas vai visas):

- a) ierobežota darbība;
- b) šaurs, labi definēts mērķis, piem., īstenot no nodokļu viedokļa efektīvu nomu, veikt pētniecības un izstrādes darbību, nodrošināt kapitāla vai finansējuma avotu uzņēmumam vai nodrošināt ieguldītājiem iespējas ieguldīt, nododot ar šādu strukturētu uzņēmumu aktīviem saistītos riskus ieguldītājiem;
- c) nepietiekams pašu kapitāls, lai strukturēts uzņēmums varētu finansēt savu darbu bez subordinēta finansiāla atbalsta;
- d) finansējums ieguldītājiem vairāku līgumiski saistītu instrumentu veidā, kas rada kredītriska vai citu risku koncentrāciju (laidienus).

B23 Piem., uzņēmumi, kurus uzskata par strukturētiem uzņēmumiem, ir ne tikai, bet arī:

- a) vērtspapīrošanas instrumentsabiedrības;
- b) ar aktīviem nodrošināta finansējuma uzņēmumi;
- c) daži ieguldījumu fondi.

B24 Uzņēmums, kuru kontrolē, izmantojot balsstiesības, nav strukturēts uzņēmums tikai tāpēc, ka tas, piem., pēc restrukturizācijas saņem finansējumu no trešām personām.

To risku veidi, ko rada līdzdalība nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos (29.–31. punkts)

B25 Papildus 29.–31. punktā prasītajai informācijai uzņēmumam jāatklāj papildinformācija, kas nepieciešama 24. punkta b) apakšpunktā noteiktā informācijas atklāšanas mērķa sasniegšanai.

B26 Papildinformācija, kas atkarībā no apstākļiem var būt nozīmīga, novērtējot riskus, kādiem uzņēmums pakļauts saistībā ar līdzdalību nekonsolidētā strukturētā uzņēmumā, ir, piem.:

- a) vienošanās noteikumi, saskaņā ar kuriem uzņēmumam var būt jānodrošina finansiāls atbalsts nekonsolidētam strukturētam uzņēmumam (piem., vienošanās nodrošināt likviditāti vai kredītvērtējuma sliekšņi, kas saistīti ar pienākumu pirkt strukturēta uzņēmuma aktīvus vai nodrošināt finansiālu atbalstu), tostarp:
 - i) apraksts par notikumiem vai apstākļiem, kuru dēļ pārskatus sniedzējam uzņēmumam var rasties zaudējumi;
 - ii) vai pastāv noteikumi, kuri ierobežotu saistības;
 - iii) vai ir personas, kas nodrošina finansiālu atbalstu, un, ja tādas personas ir, kā pārskatu sniedzēja uzņēmuma saistības tiek ierindotas attiecībā pret šādu personu saistībām;
- b) zaudējumi, kas uzņēmumam rodas pārskata periodā un attiecas uz uzņēmuma līdzdalību nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos;
- c) ienākuma veidi, ko uzņēmums saņem pārskata periodā no savas līdzdalības nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos;

- d) vai uzņēmumam jākompensē nekonsolidēta strukturēta uzņēmuma zaudējumi, pirms to dara citas personas, kāda ir šādu zaudējumu maksimālā robeža uzņēmumam, kā tiek ierindoti potenciālie zaudējumi (ja tas ir svarīgi) un kādas ir summas, ko sedz personas, kuru līdzdalība tiek ierindota zemāk nekā uzņēmuma līdzdalība nekonsolidētajā strukturētajā uzņēmumā;
- e) informācija par vienošanos nodrošināt likviditāti, garantijām vai citādu apņemšanos ar trešām personām, kas var ietekmēt uzņēmuma līdzdalības patieso vērtību nekonsolidētos strukturētos uzņēmumos vai riskus saistībā ar šādu līdzdalību;
- f) grūtības, ar kādām saskāries nekonsolidēts strukturēts uzņēmums, finansējot savu darbību pārskata periodā;
- g) attiecībā uz nekonsolidēta strukturēta uzņēmuma finansējumu — finansējuma formas (piem., komerciāli vērtspapīri vai vidēja termiņa parādzīmes) un to vidējais svērtais termiņš. Šāda informācija var ietvert nekonsolidēta strukturēta uzņēmuma aktīvu un finansējuma dzēšanas termiņa analīzi, ja strukturētajam uzņēmumam ir ilgāka termiņa aktīvi, kurus sedz īsāka termiņa finansējums.

C pielikums

Spēkā stāšanās datums un pāreja

Šis pielikums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa, un tam ir tāds pats spēks kā citām šī SFPS daļām.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS UN PĀREJA

- C1 Uzņēmums piemēro šo SFPS pārskata periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. To drīkst piemērot arī pirms šī datuma.
- C2 Uzņēmumi tiek aicināti sniegt šajā SFPS prasīto informāciju pirms pārskata perioda, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. Atklājot daļu no šajā SFPS pieprasītās informācijas, uzņēmumam nav pienākuma agrāk nodrošināt atbilstību visām šī SFPS prasībām vai piemērot 10. SFPS, 11. SFPS, 27. SGS (grozīts 2011. gadā) un 28. SGS (grozīts 2011. gadā).

ATSAUCES UZ 9. SFPS

- C3 Ja uzņēmums piemēro šo SFPS, bet vēl nepiemēro 9. SFPS, ikviena atsauce uz 9. SFPS jāsaprot kā atsauce uz 39. SGS „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”.

D pielikums

Grozījumi citos SFPS

Šajā pielikumā noteikti grozījumi citos SFPS, kurus noteica valdes izdots 12. SFPS. Uzņēmums piemēro grozījumus pārskatu periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. Ja uzņēmums piemēro 12. SFPS pirms norādītā datuma, tas piemēro grozījumus, sākot no tā paša agrākā perioda. Grozījumi punktos norādīti, jauno tekstu pasvītrotot un dzēsto tekstu pārsvītrotot.

1. SGS. Finanšu pārskatu sniegšana

D1 Standarta 119. un 124. punktu groza šādi un pievieno šādu 139H punktu:

- 119. [...] Piemērs ir informācijas atklāšana par to, vai uzņēmums ieguldījuma īpašumam piemēro patiesās vērtības vai izmaksu modeli (sk. 40. SGS „Ieguldījuma īpašums”). Daži SFPS sevišķi pieprasa atklāt informāciju par konkrētām grāmatvedības politikām, ieskaitot izvēles, kuras ir izdarījuši vadība, izvēloties dažādas pieļaujamās politikas. [...]
- 124. Saskaņā ar 122. punktu sniegtā informācija tiek pieprasīta arī citu SFPS kontekstā. Piemēram, 12. SFPS „Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos” pieprasa uzņēmumam atklāt informāciju par vērtējumiem, ko tas izmantojis, nosakot, vai tas kontrolē citu uzņēmumu. [...] 40. SGS pieprasa [...]
- 139.H Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. un 12. SFPS tiek grozīts 4., 119., 123. un 124. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10. un 12. SFPS.

24. SGS. Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm

D2 Standarta 15. punktu groza šādi un pievieno šādu 28A punktu:

- 15. Prasība atklāt informāciju par saistīto pušu attiecībām starp mātesuzņēmumu un tā meitasuzņēmumiem papildina 27. SGS un 12. SFPS „Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos” noteikto prasību atklāt informāciju.
- 28.A Atbilstīgi 2011. gada maijā izdotajam 10. SFPS, 11. SFPS „Kopīgas struktūras” un 12. SFPS tiek grozīts 3. un 9. punkts, 11. punkta b) apakšpunkts, 15. punkts, 19. punkta b) un e) apakšpunkts un 25. punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 10., 11. un 12. SFPS.

27. STARPTAUTISKAIS GRĀMATVEDĪBAS STANDARTS

Atsevišķie finanšu pārskati

MĒRĶIS

- 1 Šā standarta mērķis ir noteikt grāmatvedības uzskaites un informācijas sniegšanas prasības par ieguldījumiem meitasuzņēmumos, kopuzņēmumos un asociētajos uzņēmumos, ja uzņēmums sagatavo atsevišķus finanšu pārskatus.

DARBĪBAS JOMA

- 2 Šo standartu piemēro, uzskaitot ieguldījumus meitasuzņēmumos, kopuzņēmumos un asociētos uzņēmumos, ja uzņēmums izvēlas vai valsts normatīvie akti tam pieprasa sniegt atsevišķus finanšu pārskatus.
- 3 Šis standarts nenosaka, kuriem uzņēmumiem jā sagatavo atsevišķi finanšu pārskati. Tas attiecas uz gadījumiem, kad uzņēmums sagatavo atsevišķus finanšu pārskatus, kas atbilst starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

DEFINĪCIJAS

- 4 Šajā standartā lietoto terminu nozīme ir šāda:

Konsolidētie finanšu pārskati ir koncerna finanšu pārskati, kuros gan mātesuzņēmuma, gan tā meitasuzņēmumu aktīvu, saistību, pašu kapitāla, ienākumu, izdevumu un naudas plūsmu datus sniedz vienas saimnieciskās vienības finanšu pārskatā.

Atsevišķie finanšu pārskati ir tie, kurus iesniedz mātesuzņēmums (t. i., ieguldītājs, kas kontrolē meitasuzņēmumu) vai ieguldītājs, kuram ir kopīga kontrole pār vai būtiska ietekme uz ieguldījumu saņēmēju, kurā ieguldījumi tiek uzskaitīti izmaksu vērtībā saskaņā ar 9. SFPS "Finanšu instrumenti".

- 5 Turpmākie termini ir definēti 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" pielikumā A, 11. SFPS "Kopīgas vienošanās" pielikumā A un 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" 3. punktā:

- asociētais uzņēmums
- ieguldījumu saņēmēja kontrole
- koncerns
- kopīga kontrole
- kopuzņēmums
- kopuzņēmuma dalībnieks
- mātesuzņēmums
- būtiska ietekme
- meitasuzņēmums.

- 6 Atsevišķie finanšu pārskati ir tie, kurus iesniedz papildus konsolidētajiem finanšu pārskatiem vai papildus finanšu pārskatiem, kuros ieguldījumi asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos ir uzskaitīti, lietojot pašu kapitāla metodi, izņemot 8. punktā minētajos gadījumos. Atsevišķie finanšu pārskati nav jāpievieno šiem finanšu pārskatiem.
- 7 Finanšu pārskati, kuros lietota pašu kapitāla metode, nav atsevišķi finanšu pārskati. Tāpat tāda uzņēmuma finanšu pārskati, kuram nav neviena meitasuzņēmuma, asociēta uzņēmuma vai kopuzņēmuma dalībnieka līdzdalības kopuzņēmumā, nav atsevišķi finanšu pārskati.
- 8 Uzņēmums, kurš saskaņā ar 10. SFPS 4. punkta a) apakšpunktu ir atbrīvots no konsolidācijas vai saskaņā ar 2011. gadā grozītā 28. SGS 17. punktu — no pašu kapitāla metodes lietošanas, var iesniegt atsevišķus finanšu pārskatus kā uzņēmuma vienīgos finanšu pārskatus.

ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU SAGATAVOŠANA

9 Atsevišķos finanšu pārskatus sagatavo saskaņā ar piemērojamiem SFPS, izņemot 10. punktā minētajos gadījumos.

10 Ja uzņēmums sagatavo atsevišķus finanšu pārskatus, tam jāuzskaita ieguldījumi meitasuzņēmumos, kopuzņēmumos un asociētajos uzņēmumos:

(a) izmaksu vērtībā vai

(b) saskaņā ar 9. SFPS.

Uzņēmumam tāda pati uzskaitē jāpiemēro katrai ieguldījumu kategorijai. Ieguldījumi, kas tiek uzskaitīti izmaksu vērtībā, jāuzskaita saskaņā ar 5. SFPS "Pārdošanai turēti neapgrozāmi aktīvi un pārtrauktas darbības", ja tie ir klasificēti kā turēti pārdošanai (vai ietverti atsavinātajā grupā, kura tiek klasificēta kā turēta pārdošanai). Šādā situācijā ieguldījumiem, kas tiek uzskaitīti saskaņā ar 9. SFPS, novērtēšana netiek mainīta.

11 Ja uzņēmums saskaņā ar 2011. gadā grozītā 28. SGS 18. punktu vēlas novērtēt savus ieguldījumus asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos atbilstīgi 9. SFPS, tas šos ieguldījumus tāpat uzskaita arī atsevišķajos finanšu pārskatos.

12 Uzņēmums atzīst dividendi no meitasuzņēmuma, kopuzņēmuma vai asociēta uzņēmuma peļņā vai zaudējumos atsevišķajos finanšu pārskatos, kad ir konstatētas tā tiesības saņemt dividendi.

13 Kad mātesuzņēmums reorganizē savu koncerna struktūru, nodibinot jaunu uzņēmumu kā savu mātesuzņēmumu tādā veidā, kas atbilst šādiem kritērijiem:

(a) jaunais mātesuzņēmums iegūst kontroli pār sākotnējo mātesuzņēmumu, emitējot pašu kapitāla instrumentus apmaiņā pret sākotnējā mātesuzņēmuma esošiem pašu kapitāla instrumentiem;

(b) jaunās grupas un sākotnējās grupas aktīvi un saistības ir tādas pašas tieši pirms un pēc reorganizācijas; kā arī

(c) sākotnējā mātesuzņēmuma īpašniekiem pirms reorganizācijas ir tāda pati absolūtā un relatīvā līdzdalība sākotnējās grupas un jaunās grupas neto aktīvos tieši pirms un pēc reorganizācijas,

un jaunais mātesuzņēmums atsevišķajos finanšu pārskatos uzskaita ieguldījumu sākotnējā mātesuzņēmumā saskaņā ar 10. punkta a) apakšpunktu, jaunais mātesuzņēmums novērtē izmaksas to pašu kapitāla posteņu daļas uzskaites vērtībā, kuri norādīti sākotnējā mātesuzņēmuma atsevišķajos finanšu pārskatos reorganizācijas datumā.

14 Līdzīgā veidā uzņēmums, kas nav mātesuzņēmums, varētu nodibināt jaunu uzņēmumu kā savu mātesuzņēmumu tādā veidā, kas atbilst 13. punktā noteiktajiem kritērijiem. Uz šādām reorganizācijām tāpat attiecas 13. punktā noteiktās prasības. Šādos gadījumos atsauces uz "sākotnējo mātesuzņēmumu" un "sākotnējo koncernu" ir uz "sākotnējo uzņēmumu".

INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA

15 Atklājot informāciju savos atsevišķajos finanšu pārskatos, uzņēmums piemēro visus piemērojamos SFPS, tostarp 16. un 17. punktā noteiktās prasības.

16 Ja mātesuzņēmums saskaņā ar 10. SFPS 4. punkta 4) apakšpunktu izvēlas nesagatavot konsolidētos finanšu pārskatus un to vietā sagatavo atsevišķus finanšu pārskatus, tas šajos atsevišķajos pārskatos atklāj:

(a) faktu, ka šie finanšu pārskati ir atsevišķie finanšu pārskati; ka tiek izmantots atbrīvojums no konsolidācijas; nosaukumu un galvenās darbības vietu (un reģistrācijas valsti, ja tā atšķiras) uzņēmumam, kura konsolidētie finanšu pārskati, kas atbilst starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, ir publiski pieejami; un adresi, kur šie konsolidētie finanšu pārskati iegūstami;

(b) būtiskus ieguldījumus meitasuzņēmumos, kopuzņēmumos un asociētajos uzņēmumos, norādot

(i) ieguldījumu saņēmēju nosaukumu,

- (ii) šo ieguldījumu saņēmēju galvenās darbības vietu (un reģistrācijas valsti, ja tā atšķiras),
 - (iii) tā līdzdalības daļu (un balsstiesību daļu, ja tā atšķiras) šajos ieguldījumu saņēmējos;
 - (c) b) apakšpunktā minēto ieguldījumu uzskaitē izmantotās metodes aprakstu.
- 17 Ja mātesuzņēmums (izņemot 16. punktā minētos) vai ieguldītājs, kuram ir kopīga kontrole pār vai būtiska ietekme uz ieguldījumu saņēmēju, sagatavo atsevišķus finanšu pārskatus, šis mātesuzņēmums vai ieguldītājs norāda tos saskaņā ar 10. SFPS, 11. SFPS un 2011. gada grozīto 28. SGS sagatavotos finanšu pārskatus, uz kuriem tie attiecas. Mātesuzņēmums vai ieguldītājs savā atsevišķajā finanšu pārskatā atklāj:
- (a) faktu, ka finanšu pārskati ir atsevišķie finanšu pārskati, un iemeslus, kādēļ šie pārskati tiek gatavoti, ja to nepieprasa likums;
 - (b) būtiskus ieguldījumus meitasuzņēmumos, kopuzņēmumos un asociētajos uzņēmumos, norādot
 - (i) ieguldījumu saņēmēju nosaukumu,
 - (ii) šo ieguldījumu saņēmēju galvenās darbības vietu (un reģistrācijas valsti, ja tā atšķiras),
 - (iii) tā līdzdalības daļu (un balsstiesību daļu, ja tā atšķiras) šajos ieguldījumu saņēmējos;
 - (c) b) apakšpunktā minēto ieguldījumu uzskaitē izmantotās metodes aprakstu.
- Šis mātesuzņēmums vai ieguldītājs arī norāda tos saskaņā ar 10. SFPS, 11. SFPS un 2011. gada grozīto 28. SGS sagatavotos finanšu pārskatus, uz kuriem tie attiecas.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS UN PĀREJAS NOTEIKUMI

- 18 Uzņēmums šo standartu piemēro gada periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. Ir atļauta agrāka piemērošana. Ja uzņēmums šo standartu piemēro agrāk, tas šo faktu atklāj un tajā pašā laikā piemēro arī 10. SFPS, 11. SFPS, 12. SFPS "Līdzdalības atklāšana citos uzņēmumos" un 2011. gada grozīto 28. SGS.

Atsauces uz 9. SFPS

- 19 Ja uzņēmums piemēro šo standartu, bet vēl nepiemēro 9. SFPS, jebkuru atsauci uz 9. SFPS lasa kā atsauci uz 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana".

27. SGS (2008. GADS) ATSAUKŠANA

- 20 Šis standarts izstrādāts vienlaikus ar 10. SFPS. Kopā šie divi SFPS aizstāj 27. SGS "Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati" (grozīts 2008. gadā).

28. STARPTAUTISKAIS GRĀMATVEDĪBAS STANDARTS***Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos*****MĒRĶIS**

- 1 Šā standarta mērķis ir reglamentēt asociētajos uzņēmumos veikto ieguldījumu uzskaiti un noteikt prasības pašu kapitāla metodes piemērošanai attiecībā uz ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos.

DARBĪBAS JOMA

- 2 Šo standartu piemēro visi uzņēmumi, kam ir kopīga kontrole pār vai būtiska ietekme uz ieguldījumu saņēmēju.

DEFINĪCIJAS

- 3 Šajā standartā lietoto terminu nozīme ir šāda.

Asociētais uzņēmums ir tāds uzņēmums, kas atrodas ieguldītāja būtiskā ietekmē.

Konsolidētie finanšu pārskati ir koncerna finanšu pārskati, kuros gan mātesuzņēmuma, gan tā meitasuzņēmumu aktīvu, saistību, pašu kapitāla, ienākumu, izdevumu un naudas plūsmu datus sniedz vienas saimnieciskās vienības finanšu pārskatā.

Pašu kapitāla metode ir grāmatvedības metode, saskaņā ar kuru ieguldījumu sākotnēji atzīst izmaksās un pēc tam koriģē, lai ņemtu vērā pēc iegādes notikušās izmaiņas ieguldītāja daļā ieguldījuma saņēmēja neto aktīvos. Ieguldītāja peļņa vai zaudējumi ietver ieguldītāja daļu ieguldījuma saņēmēja peļņā vai zaudējumos, savukārt ieguldītāja citi vispārējie ienākumi ietver ieguldītāja daļu ieguldījuma saņēmēja citos vispārējos ienākumos.

Partnerība ir uzņēmums, kuru kopīgi kontrolē viena vai vairākas puses.

Kopīga kontrole ir uzņēmuma kontroles savstarpēja dalīšana, kas noteikta ar līgumu un kas pastāv tikai tad, kad, pieņemot lēmumus par attiecīgajām darbībām, ir vajadzīgs to pušu vienprātīgs apstiprinājums, kuras savstarpēji dala kontroli.

Kopuzņēmums ir uzņēmums, kura līgumslēdzējam pusēm, kas kopīgi kontrolē uzņēmumu, ir tiesības uz tā neto aktīviem.

Kopuzņēmuma dalībnieks ir kopuzņēmumā līgumslēdzēja puse, kurai ir kopīga kontrole pār šo kopuzņēmumu.

Būtiska ietekme ir tiesības piedalīties ieguldījumu saņēmēja finanšu un pamatdarbības politikas lēmumu pieņemšanā, bet tā nenozīmē šīs politikas kontroli vai kopīgu kontroli.

- 4 Šādi termini ir definēti 27. SGS *Atsevišķie finanšu pārskati* 4. punktā, kā arī 10. SFPS *Konsolidētie finanšu pārskati* A pielikumā, un šajā standartā izmantoti tā standarta nozīmē, kurā tie ir definēti:

- ieguldījumu saņēmēja kontrole;
- koncerns;
- mātesuzņēmums;
- atsevišķie finanšu pārskati;
- meitasuzņēmums.

BŪTISKA IETEKME

- 5 Ja uzņēmumam tieši vai netieši (piemēram, ar meitasuzņēmumu starpniecību) pieder 20 vai vairāk procentu no balsstiesībām ieguldījumu saņēmējā uzņēmumā, tad pieņem, ka uzņēmumam ir būtiska ietekme, ja vien nevar nepārprotami pierādīt pretējo. Un otrādi — ja uzņēmumam tieši vai netieši (piemēram, ar meitasuzņēmumu starpniecību) pieder mazāk kā 20 procenti no balsstiesībām ieguldījumu saņēmējā uzņēmumā, tad pieņem, ka uzņēmumam nav būtiskas ietekmes, ja vien šo ietekmi nevar nepārprotami pierādīt. Ja kādam ieguldītājam ir būtiska vai vairākuma līdzdalība, tas nenozīmē, ka citam uzņēmumam nevar būt būtiska ietekme.

- 6 Faktu, ka uzņēmumam ir būtiska ietekme, parasti pamato viens vai vairāki šādi nosacījumi:
- (a) pārstāvība ieguldījumu saņēmēja valdē vai līdzvērtīgā pārvaldes institūcijā;
 - (b) piedalīšanās politikas veidošanas procesos, tostarp piedalīšanās lēmumos par dividendēm vai par citu peļņas sadali;
 - (c) būtiski darījumi starp uzņēmumu un ieguldījumu saņēmēju;
 - (d) vadības personāla savstarpējā apmaiņa vai
 - (e) būtiskas tehniskas informācijas sniegšana.
- 7 Uzņēmumam var piederēt akciju iegādes garantijas līgumi, akciju pirkšanas iespēju līgumi, parāda vai pašu kapitāla instrumenti, kuri ir pārveidojami parastajās akcijās, vai citi līdzīgi instrumenti, kuri potenciāli var, ja tos izmanto vai pārveido, dot uzņēmumam papildu balsstiesības vai samazināt citas puses balsstiesības pār cita uzņēmuma finanšu un pamatdarbības politiku (potenciālās balsstiesības). Potenciālo balsstiesību, kuras ir pašlaik realizējamas vai pārvēršamas, esība un ietekme, ieskaitot potenciālās balsstiesības, kas pieder citam uzņēmumam, tiek ņemtas vērā, novērtējot, vai uzņēmumam ir būtiska ietekme. Potenciālās balsstiesības nav pašlaik realizējamas vai pārvēršamas, ja, piemēram, tās nevar realizēt vai pārvērst līdz turpmākam termiņam vai notikumam.
- 8 Novērtējot, vai potenciālās balsstiesības rada būtisku ietekmi, uzņēmums izskata visus faktus un apstākļus (tai skaitā atsevišķi vai kopumā novērtējot potenciālo balsstiesību realizēšanas noteikumus un jebkurus citus līguma nosacījumus), kas ietekmē potenciālās balsstiesības, izņemot vadības nodomus un finansiālo spēju tās realizēt vai pārvērst.
- 9 Uzņēmums zaudē būtisku ietekmi pār ieguldījumu saņēmēju, kad tas zaudē tiesības piedalīties ieguldījumu saņēmēja finanšu un pamatdarbības politikas lēmumu pieņemšanā. Būtiskas ietekmes zaudēšana var notikt ar vai bez izmaiņām absolūtā vai relatīvā līdzdalības apjomā. Tas var notikt, piemēram, ja asociētais uzņēmums tiek pakļauts valdības, tiesas, administratora vai regulatora kontrolei. Tas var notikt arī vienošanās rezultātā.

PAŠU KAPITĀLA METODE

- 10 Saskaņā ar pašu kapitāla metodi asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā veikto ieguldījumu sākotnēji atzīst izmaksās, un tā uzskaites vērtību palielina vai samazina, lai atzītu ieguldītāja daļu ieguldījuma saņēmēja peļņā vai zaudējumos pēc iegādes datuma. Ieguldītāja daļu ieguldījuma saņēmēja peļņā vai zaudējumos atzīst ieguldītāja peļņā vai zaudējumos. Peļņas daļas, kas saņemtas no ieguldījumu saņēmēja, samazina ieguldījuma uzskaites vērtību. Uzskaites vērtības korekcijas var būt arī nepieciešamas dēļ tādām izmaiņām attiecīgā līdzdalības vērtībā, kuras izriet no izmaiņām, kas notikušas ieguldījuma saņēmēja citos vispārējos ienākumos. Šīs izmaiņas ietver izmaiņas, kas rodas no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas, un no ārvalstu valūtas konvertācijas starpībām. Šo izmaiņu ieguldītāja daļu atzīst ieguldītāja citos vispārējos ienākumos (sk. 1. SGS *Finanšu pārskatu sniegšana*).
- 11 Kad ienākumus atzīst, par pamatu ņemot saņemtās daļas, ne vienmēr var pareizi novērtēt tos ienākumus, kurus ieguldītājs nopelnījis par ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, jo saņemtajām daļām var būt maza sasaiste ar asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma darbības rezultātiem. Tā kā ieguldītājam ir kopīga kontrole pār vai būtiska ietekme uz ieguldījumu saņēmēju, ieguldītājam ir sava līdzdalības daļa asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma darbības rezultātos un līdz ar to arī ienākumos no ieguldījuma. Ieguldītājs uzskaita šo līdzdalības daļu, paplašinot savu finanšu pārskatu jomu tā, lai tajos iekļautu savu daļu no attiecīgā ieguldījuma saņēmēja peļņas vai zaudējumiem. Kā rezultātā pašu kapitāla metodes piemērošana nodrošina saturīgāku pārskatu par ieguldītāja neto aktīviem un peļņu vai zaudējumiem.
- 12 Kad pastāv potenciālās balsstiesības vai citi atvasinātie instrumenti, kuros iekļautas potenciālās balsstiesības, konkrēta uzņēmuma līdzdalību asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā nosaka, pamatojoties uz esošo līdzdalības daļu un neatspoguļojot potenciālo balsstiesību un citu atsavinājumu iespējamo izmantošanu vai pārvēršanu, izņemot gadījumus, kad piemēro 13. punktu.
- 13 Atsevišķos gadījumos uzņēmumam pēc būtības ir līdzdalības daļa, kura izriet no darījuma, kas pašlaik tam dod piekļuvi ienākumiem, kuri saistīti ar līdzdalības daļu. Šādos gadījumos uzņēmumam piešķiramo daļu nosaka, ņemot vērā to potenciālo balsstiesību un atvasināto instrumentu iespējamo izmantošanu, kas pašlaik tam dod piekļuvi attiecīgajiem ienākumiem.
- 14 9. SFPS *Finanšu instrumenti* nepiemēro līdzdalībai asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos, kuru uzskaita pašu kapitāla metodes piemērošanai. 9. SFPS neattiecas uz instrumentiem, kuros iekļautas potenciālās balsstiesības, kas uz doto brīdi pēc būtības dod pieeju ienākumiem, kuri saistīti ar līdzdalības daļu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā. Visos pārējos gadījumos instrumentus, kuros iekļautas potenciālās balsstiesības asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, uzskaita saskaņā ar 9. SFPS.

- 15 Ja vien ieguldījums vai ieguldījuma daļa asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā nav klasificēta kā turēta pārdošanai saskaņā ar 5. SFPS *Pārdošanai turēti neapgrozāmi aktīvi un pārtrauktas darbības*, tas ieguldījums vai tā atlikusi daļa nav klasificējama kā turēta pārdošanai, bet kā ilgtermiņa aktīvi.

PAŠU KAPITĀLA METODES LIETOŠANA

- 16 Uzņēmums, kuram ir kopīga kontrole pār vai būtiska ietekme uz ieguldījumu saņēmēju, uzskaita savu ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, izmantojot pašu kapitāla metodi, izņemot gadījumus, kad uz šo ieguldījumu attiecas izņēmums saskaņā ar 17.–19. punktu.

Pašu kapitāla metodes piemērošanas izņēmumi

- 17 Uzņēmums var nepiemērot pašu kapitāla metodi attiecībā uz ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, ja šis uzņēmums ir mātesuzņēmums, kas ir atbrīvots no pienākuma sagatavot konsolidētos finanšu pārskatus, jo uz to attiecas 10. SFPS 4. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, vai arī ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) uzņēmums ir citam uzņēmumam pilnīgi piederošs vai daļēji piederošs meitasuzņēmums, un tā īpašnieki, tajā skaitā tie, kam parasti nav balsstiesību, ir informēti un neiebilst, ka uzņēmums nepiemēro pašu kapitāla metodi;
 - (b) uzņēmuma parāda vai pašu kapitāla instrumenti nav publisko vērtspapīru tirgus apgrozībā (vietējā vai ārzemju biržā vai ārpusbiržas tirgū, tajā skaitā vietējos un reģionālos tirgos);
 - (c) uzņēmuma finanšu pārskati nav reģistrēti un neatrodas reģistrēšanas procesā vērtspapīru tirgus uzraudzības komisijā vai citā reglamentējošā iestādē ar mērķi emitēt jebkuras kategorijas instrumentus publisko vērtspapīru tirgū;
 - (d) uzņēmuma galīgais vai jebkurš starpposma mātesuzņēmums uzrāda sabiedriski pieejamus konsolidētos finanšu pārskatus, kas atbilst starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.
- 18 Kad ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā ir veikis tāds uzņēmums (vai kad ieguldījums asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā tika veikts ar tāda uzņēmuma starpniecību), kas ir riska kapitāla organizācija vai kopieguldījumu fonds, trasts ar daļām un līdzīgas sabiedrības, tostarp ar ieguldījumiem saistīti apdrošināšanas fondi, uzņēmums var pieņemt lēmumu un novērtēt ieguldījumus šādos asociētajos uzņēmumos vai kopuzņēmumos pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstīgi 9. SFPS.

- 19 Ja uzņēmums ir veikis ieguldījumu asociētajā uzņēmumā, kura daļa tam pieder ar tāda uzņēmuma starpniecību, kas ir riska kapitāla organizācija vai kopieguldījumu fonds, trasts ar daļām un līdzīgas sabiedrības, tostarp ar ieguldījumiem saistīti apdrošināšanas fondi, uzņēmums var pieņemt lēmumu un novērtēt šo ieguldījuma daļu asociētajā uzņēmumā pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstīgi 9. SFPS un neatkarīgi no tā, vai riska kapitāla organizācijai vai kopieguldījumu fondam, trastam ar daļām un līdzīgām sabiedrībām, tostarp ar ieguldījumiem saistītiem apdrošināšanas fondiem, ir būtiska ietekme uz šo ieguldījuma daļu. Ja uzņēmums pieņem šādu lēmumu, tas piemēro pašu kapitāla metodi attiecībā uz jebkuru asociētajā uzņēmumā saglabāto ieguldījuma daļu, kas tam nepieder ar tāda uzņēmuma starpniecību, kas ir riska kapitāla organizācija vai kopieguldījumu fonds, trasts ar daļām un līdzīgas sabiedrības, tostarp ar ieguldījumiem saistīti apdrošināšanas fondi.

Klasifikācija „turēts pārdošanai”

- 20 Uzņēmums piemēro 5. SFPS tādām ieguldījumiem vai tā daļai asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, kas atbilst kritērijiem, lai to klasificētu kā turētu pārdošanai. Jebkuru asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā saglabāto ieguldījuma daļu, kas nav klasificēta kā pārdošanai turēta daļa, uzskaita saskaņā ar pašu kapitāla metodi līdz brīdim, kamēr šī daļa, kuru klasificē kā turētu pārdošanai, netiek atsavināta. Pēc attiecīgās atsavināšanas uzņēmums uzskaita jebkuru asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā saglabāto līdzdalību saskaņā ar 9. SFPS, izņemot gadījumus, kad saglabātās līdzdalības daļa vēl joprojām atbilst asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma statusam, attiecīgi šajā gadījumā uzņēmums piemēro pašu kapitāla metodi.

- 21 Kad asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā veiktais ieguldījums vai tā daļa, kas iepriekš klasificēta kā daļa, kas turēta pārdošanai, vairs neatbilst attiecīgās klasifikācijas kritērijiem, to uzskaita, retrospektīvi piemērojot pašu kapitāla metodi no datuma, kad tā tika klasificēta kā turēta pārdošanai. Attiecīgi jāizdara grozījumi finanšu pārskatos par periodiem, kas ir pēc datuma, kad ieguldījums vai tā daļa tika klasificēta kā turēta pārdošanai.

Pašu kapitāla metodes piemērošanas pārtraukšana

22 Uzņēmums pārtrauc piemērot pašu kapitāla metodi no datuma, kad tā ieguldījumam vairs nav asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma statuss, un rīkojas, ņemot vērā turpmāk izklāstīto.

- (a) Ja uzņēmums kļūst par meitasuzņēmumu, tas uzskaita savu ieguldījumu saskaņā ar 3. SFPS *Komerclarbības apvienošana* un 10. SFPS.
- (b) Ja bijušajā asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā saglabātā līdzdalība veido finanšu aktīvu, uzņēmums novērtē saglabāto līdzdalību pēc patiesās vērtības. Saglabātās līdzdalības patiesā vērtība ir patiesā vērtība brīdī, kad līdzdalību sākotnēji atzina par finanšu aktīvu saskaņā ar 9. SFPS. Peļņas un zaudējumu aprēķinā uzņēmums norāda jebkuru starpību starp:
 - (i) jebkādas saglabātās līdzdalības patieso vērtību un jebkādiem ieņēmumiem no atsavinātās līdzdalības daļas asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā; un
 - (ii) ieguldījuma uzskaites vērtību datumā, kurā pašu kapitāla metodes piemērošana tika pārtraukta.
- (c) Kad uzņēmums pārtrauc piemērot pašu kapitāla metodi, tas uzskaita visas ar attiecīgo ieguldījumu saistītās summas, kuras sākotnēji atzītas citos ienākumos, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atbilstoši tai pašai metodei, kāda būtu bijusi jāpiemēro, ja ieguldījuma saņēmējs būtu tieši atsavinājis atbilstošos aktīvus vai saistības.

23 Tādēļ, ja ieguldījuma saņēmējs sākotnēji atzīst peļņu vai zaudējumus citos vispārējos ienākumos, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un pēc atbilstošo aktīvu vai saistību atsavināšanas tie būtu jāpārklasificē kā peļņa vai zaudējumi, uzņēmums pārklasificē peļņu vai zaudējumus no pašu kapitāla uz peļņu vai zaudējumiem (kā pārklasificēšanas korekciju) tad, kad tas pārtrauc piemērot pašu kapitāla metodi. Piemēram, ja asociētajam uzņēmumam vai kopuzņēmumam ir kumulatīvas valūtas kursa starpības saistībā ar darbību ārvalstīs un ja uzņēmums pārtrauc pašu kapitāla metodes piemērošanu, tas pārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem, kas sākotnēji tika atzīti citos vispārējos ienākumos, kuri saistīti ar attiecīgo darbību ārvalstīs.

24 Ja ieguldījums asociētajā uzņēmumā kļūst par ieguldījumu kopuzņēmumā vai arī ja ieguldījums kopuzņēmumā kļūst par ieguldījumu asociētajā uzņēmumā, uzņēmums turpina piemērot pašu kapitāla metodi un neveic saglabātās līdzdalības atkārtotu novērtēšanu.

Izmaiņas līdzdalības daļā

25 Ja uzņēmuma līdzdalības daļa asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā tiek samazināta, bet uzņēmums turpina piemērot pašu kapitāla metodi, tas pārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem to peļņas vai zaudējumu daļu, kas sākotnēji atzīta citos vispārējos ienākumos, kuri attiecas uz minēto līdzdalības daļas samazinājumu, gadījumā, ja šī peļņa vai šie zaudējumi bija jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem brīdī, kad tika atsavināti attiecīgie aktīvi vai saistības.

Pašu kapitāla metodes piemērošanas procedūras

26 Daudzas no pašu kapitāla metodes piemērošanas procedūrām ir līdzīgas konsolidācijas procedūrām, kas izklāstītas 10. SFPS. Turklāt koncepcijas, kas lietotas meitasuzņēmuma iegādes uzskaites procedūru pamatā, tiek izmantotas arī lai, uzskaitītu ieguldījuma iegādi asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā.

27 Koncerna daļa asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā ir mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmumu ieguldījumu kopums šajā asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā. Šim nolūkam koncerna citu asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu ieguldījumi tiek ignorēti. Ja asociētajam uzņēmumam vai kopuzņēmumam ir meitasuzņēmumi, asociētie uzņēmumi vai kopuzņēmumi, piemērojot pašu kapitāla metodi, tiek ņemta vērā to peļņa vai zaudējumi, citi ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un neto aktīvi, kas atzīti asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma finanšu pārskatos (tostarp asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma peļņa vai zaudējumi, citi ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un neto aktīvi to asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos) pēc jebkādam korekcijām, kas nepieciešamas, lai lietotu vienotas grāmatvedības metodes (sk. 35. un 36. punktu).

- 28 Pelņu un zaudējumus, kas rodas no augšupējiem un lejupējiem darījumiem starp uzņēmumu (ieskaitot tā konsolidētos meitasuzņēmumus) un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu, uzņēmuma finanšu pārskatos atzīst tikai kā ieguldītāju nesaistītas daļas asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā. Augšupēji darījumi ir, piemēram, asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma aktīvu pārdošana ieguldītājam. Lejupēji darījumi ir, piemēram, ieguldītāja aktīvu pārdošana tā asociētajam uzņēmumam vai kopuzņēmumam vai šo aktīvu ieguldīšana minētajos uzņēmumos. Ieguldītāja daļu asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma peļņā vai zaudējumos, kas radušies no šiem darījumiem, svītro.
- 29 Ja lejupēji darījumi rada pārdodamo vai ieguldāmo aktīvu neto pārdošanas vērtības samazināšanos vai zaudējumus no minēto aktīvu vērtības samazināšanās, visus šos zaudējumus atzīst ieguldītājs. Ja augšupēji darījumi rada ieguldāmo aktīvu neto pārdošanas vērtības samazināšanos vai zaudējumus no minēto aktīvu vērtības samazināšanās, ieguldītājs atzīst tikai savu daļu šajos zaudējumos.
- 30 Nemonetāro aktīvu ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, kas veikts apmaiņā pret uzņēmuma daļu asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma pašu kapitālā, uzskaita atbilstīgi 28. punktam, izņemot gadījumus, kad darījuma raksturs nav komerciāls 16. SGS *Pamatlīdzekļi* nozīmē. Ja runa ir par nekomerciāla rakstura darījumu, peļņu vai zaudējumus uzskata par nerealizētiem, un tos neatzīst peļņā vai zaudējumos, ja vien nepiemēro arī 31. punktu. Nerealizētu peļņu vai zaudējumus atskaita no ieguldījuma, kas uzskaitīts saskaņā ar pašu kapitāla metodi, un uzņēmuma konsolidētajā finanšu stāvokļa pārskatā vai uzņēmuma finanšu stāvokļa pārskatā, kurā ieguldījums uzskaitīts saskaņā ar pašu kapitāla metodi, neuzrāda kā atlikto peļņu vai zaudējumus.
- 31 Ja papildus daļai asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma pašu kapitālā, uzņēmums saņem vēl monetārus vai nemonetārus aktīvus, tas savā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pilnībā atzīst tās peļņas un to zaudējumu daļu, kas attiecas uz nemonetāro ieguldījumu saistībā ar saņemtajiem monetārajiem vai nemonetārajiem aktīviem.
- 32 Ieguldījumu asociētajā uzņēmumā uzskaita pēc pašu kapitāla metodes no datuma, kad uzņēmums kļūst par asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu. Saņemot ieguldījumu, jebkuru starpību starp ieguldījuma izmaksām un uzņēmuma daļu ieguldījuma saņēmēja identificējamo aktīvu un saistību neto patiesajā vērtībā uzskaita šādi:
- (a) nemateriālo vērtību saistībā ar asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu iekļauj ieguldījuma uzskaites vērtībā; šīs nemateriālās vērtības amortizācija nav atļauta;
 - (b) nosakot uzņēmuma daļu asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma peļņā vai zaudējumos periodā, kurā ieguldījums iegādāts, jebkuru uzņēmuma daļas pārsniegumu ieguldījumu saņēmēja identificējamo aktīvu un saistību neto patiesajā vērtībā pār ieguldījuma izmaksām norāda kā ieņēmumu.
- Uzņēmuma daļa asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma peļņā vai zaudējumos pēc iegādes tiek koriģēta, lai ņemtu vērā, piemēram, nolietojamo aktīvu vērtības samazināšanos, pamatojoties uz aktīvu patiesajām vērtībām iegādes datumā. Līdzīgi uzņēmuma daļa asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma peļņā un zaudējumos pēc iegādes tiek koriģēta attiecībā uz zaudējumiem no vērtības samazināšanās, piemēram, attiecībā uz zaudējumiem no nemateriālās vērtības vai pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās.
- 33 Piemērojot pašu kapitāla metodi, uzņēmums izmanto asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma jaunākos pieejamos finanšu pārskatus. Ja uzņēmuma un asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma pārskatu perioda noslēguma datums atšķiras, asociētais uzņēmums vai kopuzņēmums sagatavo uzņēmumam finanšu pārskatus par laikposmu, par kādu sagatavoti uzņēmuma finanšu pārskati, ja vien tas nav neiespējams.
- 34 Ja saskaņā ar 33. punktu asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma finanšu pārskati, ko izmanto pašu kapitāla metodes piemērošanai, ir sagatavoti ar citu pārskata datumu nekā uzņēmuma finanšu pārskati, tad veic korekcijas, lai ņemtu vērā tādu nozīmīgu darījumu vai notikumu ietekmi, kuri notikuši laikā starp minēto datumu un uzņēmuma finanšu pārskatu datumu. Jebkurā gadījumā laikposms starp asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma un uzņēmuma pārskatu datumiem nedrīkst pārsniegt trīs mēnešus. Pārskata periodu ilgumam un jebkurai atšķirībai starp pārskata periodu noslēguma datumiem visos periodos jābūt vienādi.
- 35 Uzņēmuma finanšu pārskatus sagatavo, izmantojot vienotas grāmatvedības metodes līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos.

- 36 Ja asociētais uzņēmums vai kopuzņēmums izmanto tādas grāmatvedības metodes, kas atšķiras no metodēm, ko izmanto uzņēmums līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos, asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma grāmatvedības metodēs veic korekcijas, lai tās atbilstu uzņēmuma grāmatvedības metodēm gadījumā, kad uzņēmums lieto asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma finanšu pārskatus, piemērojot pašu kapitāla metodi.
- 37 Ja asociētajam uzņēmumam vai kopuzņēmumam apgrozībā ir kumulatīvo priekšrocību akcijas, kuras pieder citām pusēm, nevis uzņēmumam, un ir tās klasificētas kā pašu kapitāls, uzņēmums savu peļņu vai zaudējumu daļu aprēķina pēc tam, kad tā korigēta, lai ņemtu vērā uz šīm akcijām attiecināmās dividendes, neatkarīgi no tā, vai dividendes ir izsludinātas vai ne.
- 38 Ja ieguldītāja daļa asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma zaudējumos ir vienāda ar tā līdzdalību asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā vai pārsniedz to, uzņēmums pārstāj atzīt savu daļu turpmākajos zaudējumos. Saskaņā ar pašu kapitāla metodi līdzdalība asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā ir ieguldījuma uzskaites vērtība kopā ar jebkuriem ilgtermiņa ieguldījumiem, kas būtībā veido daļu no ieguldītāja neto ieguldījuma asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā. Piemēram, postenis, par kuru norēķins nav plānots, vai nav ticams, ka tas notiks tuvākajā laikā, būtībā ir uzņēmuma papildu ieguldījums šajā asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā. Šādos posteņos var iekļaut priekšrocību akcijas, ilgtermiņa debitoru parākus vai aizdevumus, bet nevar iekļaut pircēju un pasūtītāju parākus, parākus piegādātājiem un darbuuzņēmējiem, nedz jebkurus debitoru ilgtermiņa parākus, kam ir atbilstošs nodrošinājums, piemēram, nodrošinātus aizdevumus. Saskaņā ar pašu kapitāla metodi atzītos zaudējumus, kas pārsniedz uzņēmuma ieguldījumu parastajās akcijās, attiecina uz citām uzņēmuma līdzdalības asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā komponentēm apgrieztā secībā attiecībā pret to nozīmīgumu (proti, prioritātes kārtībā likvidācijas gadījumā).
- 39 Pēc tam, kad uzņēmuma daļa tikusi samazināta līdz nullei, papildu zaudējumus nosedz ar uzkrājumiem, un saistības atzīst tikai tad, ja uzņēmumam ir radušies juridiski vai prakses radīti pienākumi vai ja tas ir veicis maksājumus asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma vārdā. Ja asociētais uzņēmums vai kopuzņēmums vēlāk uzrāda peļņu, tas atšak iekļaut savu daļu peļņā tikai tad, kad tā daļa peļņā ir vienāda ar daļu neatzītajos zaudējumos.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās

- 40 Pēc pašu kapitāla metodes piemērošanas, tai skaitā pēc asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma zaudējumu atzīšanas atbilstīgi 38. punktam, uzņēmums piemēro 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana* prasības, lai noteiktu, vai nepieciešams papildus atzīt vērtības samazināšanos attiecībā pret uzņēmuma neto ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā.
- 41 Uzņēmums piemēro 39. SGS arī tad, lai noteiktu, vai attiecībā pret ieguldītāja daļu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā, kas neveido daļu no neto ieguldījumiem, atzīst papildu zaudējumus no vērtības samazināšanās un šo zaudējumu summu.
- 42 Ņemot vērā to, ka nemateriālā vērtība, kas ir asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma ieguldījuma uzskaites vērtības daļa, atsevišķi netiek uzskaitīta, vērtības samazinājums atsevišķi netiek pārbaudīts, piemērojot prasības attiecībā uz nemateriālo vērtību samazinājuma pārbaudi, kuras minētas 36. SGS *Aktīvu vērtības samazināšanās*. Ieguldījuma kopējas uzskaites vērtības samazinājumu pārbauda kā atsevišķu aktīvu saskaņā ar 36. SGS, salīdzinot tā atgūstamo summu (augstāka lietošanas vērtība un patiesās vērtības mīnus pārdošanas izmaksas) ar tā uzskaites vērtību, tajos gadījumos, ja 39. SGS piemērošana norāda, ka ieguldījuma vērtība, iespējams, ir samazināta. Zaudējumi no vērtības samazināšanās, kas atzīti šādos apstākļos, netiek iedalīti pie tādiem aktīviem (tostarp nemateriālām vērtībām), kas ir daļa no asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma ieguldījuma uzskaites vērtības. Tādēļ jebkāda zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta saskaņā ar 36. SGS gadījumā, ja ieguldījuma atgūstamā summa pēc tam palielinās. Nosakot ieguldījuma lietošanas vērtību, uzņēmums aprēķina:
- (a) savu daļu no tās aplēstās gaidāmās naudas plūsmas pašreizējās vērtības, kuru ienesīs asociētais uzņēmums vai kopuzņēmums un kura radīsies no asociētā uzņēmuma vai kopuzņēmuma darbībām un ienākumiem no ieguldījuma galīgās atsavināšanas; vai
 - (b) tās aplēstās gaidāmās naudas plūsmas pašreizējo vērtību, kura radīsies no dividendēm, kas tiks saņemtas no ieguldījuma un no ieguldījuma galīgās atsavināšanas.
- Ja par pamatu tiek ņemti atbilstīgi pieņēmumi, tad ar abu metožu palīdzību var iegūt vienu un to pašu rezultātu.
- 43 Ieguldījuma asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā atgūstamo vērtību novērtē katram asociētajam uzņēmumam vai kopuzņēmumam, ja vien asociētais uzņēmums vai kopuzņēmums no tā ilgstošās lietošanas nerada ienākošās naudas plūsmas, kas lielā mērā ir neatkarīgas no tām naudas plūsmām, kas ienāk no citiem sabiedrības aktīviem.

ATSEVIŠĶIE FINANŠU PĀRSKATI

44 Ieguldījumu asociētajā uzņēmumā vai kopuzņēmumā uzskaita uzņēmuma atsevišķajos pārskatos atbilstīgi 2011. gada grozītā 27. SGS 10. punktam.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS UN PĀREJAS NOTEIKUMI

45 Uzņēmums šo standartu piemēro gada periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma. Ir atļauta agrāka piemērošana. Ja uzņēmums šo standartu piemēro agrāk, tas šo faktu atklāj un tajā pašā laikā piemēro arī 10. SFPS, 11. SFPS *Partnerība*, 12. SFPS *Līdzdalības atklāšana citos uzņēmumos* un 2011. gadā grozīto 27. SGS.

Atsauces uz 9. SFPS

46 Ja uzņēmums piemēro šo standartu, bet vēl nepiemēro 9. SFPS, jebkuru atsauci uz 9. SFPS lasa kā atsauci uz 39. SGS.

SGS NR. 28 (2003. G.) ATSAUKŠANA

47 Šis standarts aizstāj 28. SGS *Asociētajos uzņēmumos veiktie ieguldījumi* (pārstrādāts 2003. gadā).
